Erdoğan: Denizlerimizi kurtaracağız

■ **CUMHURBAŞKANI** Erdoğan, "Son dönemde Marmara'da karşımıza çıkan müsilaj sorunlarının kaynağı arıtılmadan denize bırakılan atık sulardır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak bu işi koordinasyonunuza alacaksınız üniversitelerle el ele verip başta Marmara olmak üzere bu müsilaj belasından denizlerimizi kurtaracağız" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, şunları söyledi: "Geçmişte şehir merkezlerindeki alanları vatandaşlarına kapatan zihniyetin bıraktığı kötü izlerin tamamını silmekle kalmadık, 81 ilimizin tamamında şehirlerimizi çok daha fazla yeşil alanla buluşturduk. Şehir merkezlerinde yer alan millet bahçelerimiz insanlarımıza yürüme mesafesinde erişim imkanı sağladığı için, afetlerde toplanma alanı olarak da hizmet verecektir. Çevre bizim işimiz, yeşil bizim işimiz, bundan sonra bunu yapmakla kalmayacak, bu noktada ağaçlandırmadaki faaliyetlerimizi daha da hızlandıracağız."

"Başta Marmara olmak üzere, bu müsilaj belasından denizlerimizi kurtaracağız." diyen Erdoğan, şöyle konuştu: "Son dönemde Marmara'da karşımıza çıkan müsilaj sorunlarının kaynağı arıtılmadan denize bırakılan atık sulardır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak bu işi koordinasyonunuza alacaksınız üniversitelerle el ele verip başta Marmara olmak üzere bu müsilaj belasından denizlerimizi kurtaracağız. Bakanlığımız 300 kişilik bir ekiple Marmara'nın 91 ayrı noktasında, karada da tüm atık su arıtma, katı atık tesisleriyle kirlilik kaynağı olabilecek her yerde denetimlerini sürdürüyor. Müsilaj istilası ancak belediyelerden üniversitelere ve özel sektörümüze tüm kurumlarımızın ortak gayretiyle çözülebilecek bir sorundur."

Sözleşmeler yenilenmiyor

■ **2021**'e yeniden büyüme beklentisiyle giren araç kiralama sektörü, ilk çeyrekte daraldı. Pandemi koşulları, faizlerdeki yükseliş ve çip krizi bu daralmada etkili oldu. Zordaki 3 bin KOBİ'nin yeni sözleşme yapmaması da sektöre çok büyük bir darbe vurdu. Turizm sezonu için azalan beklentiler, pandemi sırası ve sonrasında acil güncelleme bekleyen yönetmelikler de başlıca sorunlar arasında sayılıyor. ■ *11'de*

www.ekonomik-cozum.com.tr ekonomikcozumgazetesi ekonomikcozumgz ekonomikcozum

Ekonomik ÇÖZÜM

AKTÜEL EKONOMİK - POLİTİK GAZETE | Fiyatı: 5 TL | Posta İşleme Merkezi İZMİR 5 Haziran 2021 - P.P.29 | 5-11 Haziran 2021

BU YIL İÇİNDE TESLİM EDİLECEK

■ **PFIZER-BioNTech,** Türkiye ile 30 milyon dozu opsiyonlu toplam 90 milyon doz koronavirüs aşısı için anlaşma imzalandı.

Türkiye, Pfizer ile BioNTech'in geliştirdiği Kovid-19 aşısından 30 milyon dozu opsiyonlu olmak üzere 90 milyon doz daha satın almak anlaşma imzaladı. Pfizer ile BioNTech, Türkiye ile imzaladığı ikinci tedarik anlaşması kapsamında toplam 120 milyon doz aşı, 2021 yılı içerisinde teslim edilecek.

25 Aralık 2020'de 30 milyon doz için ilk imzalar atılmıştı.

Koronanın 'ata'sı yok!

"WUHAN'DA LABORATUVARDA YARATILDI" iDDiASI!

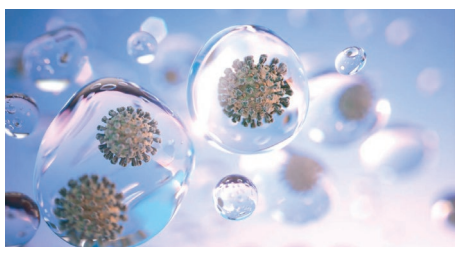
Koronavirüsün ortaya çıktığı ilk günden beri, merak edilen "Virüs ilk nereden yayıldı? İnsan eliyle mi yapıldı?" gibi komplo teorileri sorgulanmaya devam ediliyor. Yeni bir çalışmaya göre, Covid-19'un Wuhan'da bir laboratuvarda yaratıldığı iddia edildi!

BİLİM İNSANLARI, geçen yıl bir aşı oluşturma çalışmasında Covid-19 örneklerini analiz ederken, virüste yalnızca laboratuvarda manipülasyondan kaynaklanabileceğini söyledikleri parmak izleri keşfettiler.

Diğer taraftan, bilim insanları virüsle enfekte olmuş veya ona karşı aşılanmış kişilerin kemik iliğinde önemli bağışıklık hücrelerinin hayatta kaldığını öne sürüyor.

İki yeni çalışmaya göre, koronavirüse karşı bağışıklık en az bir yıl, muhtemelen bir ömür sürüyor. Bulgular, virüse karşı korumanın kısa ömürlü olacağına dair kalıcı korkuları gidermeye yardımcı olabilir. ■ *9'da*

BİLİM İNSANLARINDAN ÇAĞRI: YENİLEYİN

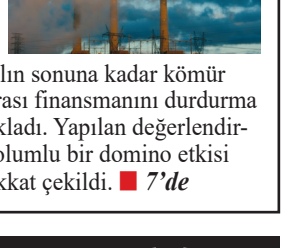
■ **OTORİTELERİN** COVID-19'un hava yoluyla bulaştığını kabul etmesiyle birlikte, bilim insanları hem COVID-19'la daha etkin bir mücadele hem de hava yoluyla bulaşan enfeksiyonların önlenmesi için havalandırma sistemlerinin yenilenmesi çağrısı yapıyor. DSÖ'nün 1 metre mesafe tavsiyesi ise uzmanlara göre yeterli değil. ■ *2'de*

Vatandaş 'e' uygulamaları sevdi

■ **GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI (GİB)** son dönemde hayata geçirilen dijital uygulamaların kullanımıyla ilgili çeşitli veriler paylaştı. Verilere göre, sosyal temasın azaldığı salgın sürecinde e-Belge kullanımı hızla yaygınlaşırken, 2020 yılında düzenlenen elektronik fatura (e-Fatura) tutarı bir önceki yıla göre yüzde 106 arttı. ■ *5'de*

Olumlu domino etkisi sağlayabilir

■ G7 çevre bakanları, küresel sıcaklıklardaki artışı 1,5 °C ile sınırlandırarak iklim hedeflerine ulaşılması için, bu yılın sonuna kadar kömür projelerinin uluslararası finansmanını durdurma kararı aldıklarını açıkladı. Yapılan değerlendirmelerde, bu kararın olumlu bir domino etkisi sağlayabileceğine dikkat çekildi. ■ *7'de*

Telafi takvimi henüz açıklanmadı

■ **KURAKLIK-LA** derinleşen tarım krizi, girdi fiyatlarındaki artışla boyut kazandı. Tarımdaki yıllık maliyet artışı son 25 ayın zirvesinde. En sert artış ise gübrede yaşanıyor. Ülke geneline yaygın olmakla beraber özellikle ülkenin doğusunda derinleşen afet büyüklüğünde kuraklık nedeniyle çiftçi zor günlerden geçiyor. Arpa, buğday üretiminde rekolte kaybı yüzde 80'lere ulaşmış durumda. ■ *8'de*

ülke genelinde alarm zilleri çalıyor

■ **KURAKLIK** ülke genelinde alarm veriyor. Uzmanlar, 2021 yazının normalden daha az yağışlı geçeceğini kaydederken, yaygınlaşacak kuraklığa dair acil önlemler alınması gerektiğini söylüyor. Bu yüzyılın yakıcı gerçeği olan küresel iklim krizi, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de her geçen gün etkisini daha fazla gösteriyor. ■ *9'da*

Yönetmenin Köşesi Yiğit Can TÜRKERİ

Mavi çığlık

yigitcan@ekonomik-cozum.com.tr

Prof. Dr. Attila ACAR

Borç para bulmak bu kadar zor mu?

ibrahimattilaacar@ekonomik-cozum.com.tr

Uzman'dan Görüş Prof. Dr. Harun UYSAL

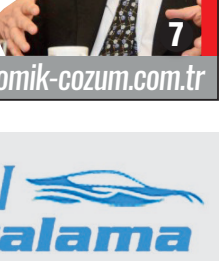
Çerkeslerin kara günü

harunuysal@ekonomik-cozum.com.tr

Haluk DİRESKENELİ

Amerika'da bir ihale 1992-1994

halukdireskeneli@ekonomik-cozum.com.tr

Ofiste yaratıcılık evde verimlilik

■ **EVDEN** çalışmayı öğrenen şirketler iş dünyasını dönüştürecek. Uygulanabilirliği endişesi nedeniyle daha önce cesaret edilemeyen uzaktan çalışma modeli, salgınla mecburiyete dönüşürken, rüştünü de ispat etmiş oldu. 'Ofiste yaratıcılık, evde verimlilik' ilkesini benimseyen şirketler için mahremiyet ve veri güvenliği de aşılamayan engeller olma özelliğini yitirdi. ■ *10'da*

Rekabetin odak noktası olacak

■ **YENİ** nesil hibrit girişimcilik merkezleri arasında verdiği çok fonksiyonlu hizmetlerle girişimcilik ekosisteminde bir rol model görevi üstlenen Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), kurulduğu günden bu yana geçen 4 yılda 10 binden fazla başvuru aldı. ■ *3'de*

Haftanın yıldızı

Altan Kolbay

EKONOMİK Çözüm Araştırma ve Yayın Komitesi, Haftanın Yıldızı olarak; Aydem Enerji Kamu İlişkileri Grup Direktörü Altan Kolbay'ı seçti.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümü mezunu olan Altan Kolbay, Galatasaray Üniversitesi'nde İletişim Stratejileri ve Halkla İlişkiler ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Executive MBA yüksek lisans programlarını tamamladı. Enerji sektöründe kamu ilişkileri alanında 15 yıllık deneyimi bulunan ve ABD Dışişleri Bakanlığı'nın küresel kamu diplomasisi programı IVLP katılımcısı olan Kolbay, son olarak Turcas Petrol'de Kurumsal İletişim ve Kamu İlişkileri Müdürü & İcra Kurulu Üyesi olarak çalıştı. Altan Kolbay, Aydem Enerji bünyesindeki tüm grup şirketlerinin kamu ilişkilerinden sorumlu olarak görev yapıyor.

Endüstri 4.0 aşamasına gelindi

■ **TEKNOLOJİYE** dayalı iş yapış sistematiğini yerleştirmek amacıyla 2013 yılında dijital dönüşüm çalışmalarına başlayan ESBAŞ, 7 yılda uzun yollar kat etti. ESBAŞ, büyük veri analizi yapabilen, iş süreci modelleme araçları ile elektronik olarak üretebildiği ve uygulamaya alabildiği süreçler ile kendi kendisine yetebilen bir şirkete dönüştü. ■ *4'de*

Ortalama bakiye 26,1 bin lira

■ **TBB** verilerine göre, geçen yıl martta kişi başı ortalama 20.5 bin lira olan kredi riski bu yıl martta 26.1 bin liraya yükseldi. Bir yılda 2.3 milyon kişi daha bireysel kredi kullanırken kredi riskindeki artış yüzde 27,1 oldu. Kredili mevduat hesapları ise tüketicinin aktif olarak kullandığı bir diğer 'araç'a dönüştü. ■ *6'da*

‘Hindistan varyantı’ kontrol edilemiyor

■ **DÜNYA** Sağlık Örgütü (DSÖ), Hindistan’da ortaya çıkan koronavirüs varyantı B.1.617’nin şimdiye dek 44 ülkede tespit edildiğini açıkladı.

VİRÜS BİNLERCE VARYANTA DÖNÜŞTÜ

Dünya Sağlık Örgütü’nden (DSÖ) yapılan açıklamada, Hindistan’da ilk kez Ekim ayında tespit edilen yeni tip koronavirüs mutantı B.1.617’nin DSÖ’nün 6 bölgesindeki 44 ülkede görüldüğü belirtildi. Açıklamada, bu ülkelerden bulguların yer aldığı veritabanında 4 bin 500’den fazla örnekte bu mutanta rastlandığı, ayrıca beş ülkeden gelen bulgularda da Hindistan varyantıyla ilgili olduğu belirtilen kanıtlar görüldüğü belirtildi. Varyantın Hindistan dışında en yoğun olarak görüldüğü bölgenin ise Büyük Britanya olduğu açıklandı. Çin’de ortaya çıktıktan sonra küresel koronavirüs salgınını tetikleyen Sars-CoV-2 mutasyonlara uğrayarak yayılmaya devam ediyor. Virüs bu zamana kadar kimisi ilk ortaya çıkan virüsten daha tehlikeli ve bulaşıcı olan binlerce varyanta dönüştü. DSÖ, Hindistan’da ortaya çıkan B.1.617 mutantını “endişe verici” olarak sınıflandırdı. Örgüt, varyantın diğer mutasyonlarla kıyaslandığında muhtemelen daha bulaşıcı olduğuna ve ayrıca antikorlara karşı da daha az tepki gösterdiğine dikkat çekti.

İKİ TEMEL KATEGORİDE DEĞERLENDİRİLİYOR

DSÖ, Sars-CoV-2’nin potansiyel tehdit içeren varyantlarını “gözlem altında tutulanlar” ve “endişe verici olanlar” olarak iki kategoriye ayırıyor. Endişe verici olarak değerlendirilen varyantların daha bulaşıcı olduğu, kontrol altına alınmasının da diğerlerine göre daha zor olduğuna dikkat çekiliyor. Ayrıca bu tür mutantların hastalığın daha ciddi seyrine yol açtığı da belirtiliyor. Aşıların veya ilaçların mutant virüslere karşı etkinliği ise henüz tam olarak açıklığa kavuşturulmuş değil. Bu konudaki laboratuvar çalışmalarının ilk sonuçları antikor nötralizasyonunda sınırlı bir azalma olduğunu gösteriyor. Ancak bunda aşıların ve ilaçların etkisinin ne kadar yüksek olduğu bilinmezken, aşı olanların yeniden enfeksiyon kapma riski konusunda da kesin veriler bulunmuyor.

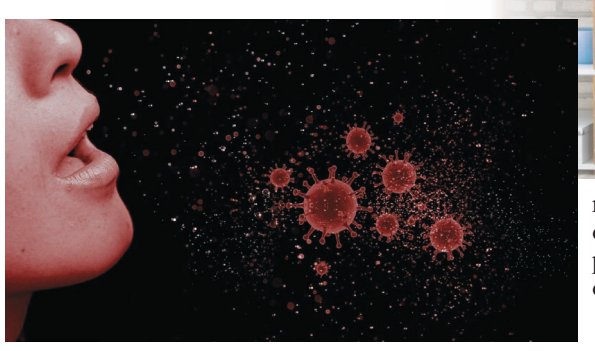
ÜLKENİN SAĞLIK SİSTEMİ ÇÖKTÜ

Hindistan, geçtiğimiz yıl Ekim ayında ilk kez B.1.617 varyantına rastlandığını Tüm Grip Verilerini Paylaşma Küresel Girişimi (Global Initiative for Sharing All Influenza Data “Gisaid”) veritabanına bildirdi. Bir milyar 300 milyon nüfusu olan ülke şu anda oldukça şiddetli geçen ikinci korona dalgası ile mücedele ediyor. Her gün 300 binden fazla yeni enfeksiyon vakası tespit edilen ülkede günde yaklaşık 4 bin kişi de virüse bağlı nedenlerden yaşamını yitiriyor. Sağlık sisteminin çökme noktasına geldiği Hindistan’da hastanelerde oksijen yetersizliğinden ölenlerin sayıları da gün geçtikçe artıyor. Aralarında Almanya›nın da bulunduğu bazı ülkeler Hindistan›a acil yardım malzemeleri ve tıbbi cihaz gönderdiler.

Havalandırmada virüs var!

Otoritelerin COVID-19’un hava yoluyla bulaştığını kabul etmesiyle birlikte, bilim insanları hem COVID-19’la daha etkin bir mücadele hem de hava yoluyla bulaşan enfeksiyonların önlenmesi için havalandırma sistemlerinin yenilenmesi çağrısı yapıyor. DSÖ’nün 1 metre mesafe tavsiyesi ise uzmanlara göre yeterli değil.

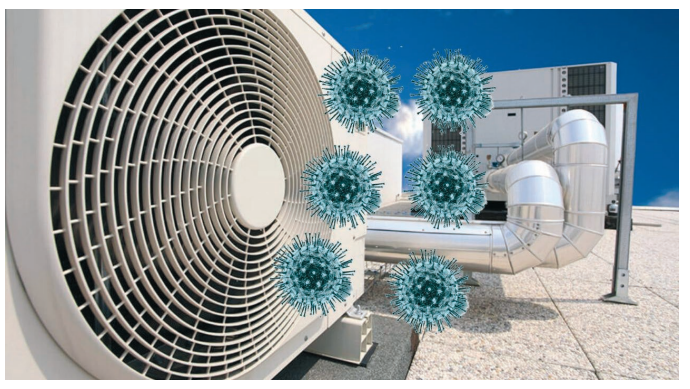

H.Merkezi / E.Çözüm

PANDEMİNİN birinci yılı geride kalırken, bilim insanlarının yanında COVID-19’un hava yoluyla da bulaştığı savını otoriteler de kabul etmeye başladı. Her ne kadar virüsün yayılmasını engellemek için havalandırma sistemlerinin gücü yeni teknolojilerle artırılsa da bu maalesef yeterli değil.

BİLİM İNSANLARI ÇAĞRI YAPTI: YENİLEYİN

Bilim insanları, havalandırma sistemlerinde 1800’lü yıllarda kirli boruların klor içerdiğinin anlaşılmasıyla su sistemlerinde yapılan yenilenmeye benzer bir yenilenme çağrısı yapıyor. Bilim insanları tarafından yapılan bir araştırma, otoritelerin kapalı alanlarda havalandırma sistemlerinin yenilenmesiyle solunum yolu enfeksiyonlarının da önlenebileceğini resmi olarak tanımasını talep ediyor. 14 ülkeden 39 bilim insanının katıldığı ve Science dergisinde yayınlanan araştırma, havalandırma sistemlerinin yenilenmesinin COVID-19’la mücadelede daha etkin sonuçlar vereceğini savunuyor. Araştırmaya göre, havalandırma sistemlerinin yenilenmesiyle, ABD’ye yılda 50 milyar dolara mal olan grip gibi enfeksiyonların da önüne geçilebilir. Araştırmaya öncülük eden Avusturya Queensland University of Technology Profesörü Lidia Morawska, “Paylaştığımız ortamlarda temiz ve patojensiz havaya sahip olmalıyız” diyor.

HAVA İÇİN HASSAS DEĞİLİZ

Morawska, musluklarımızdan temiz su akmasına ve marketlerden aldığımız gıdaların temiz olmasına alışık olduğumuzu fakat aynı durumun hava için geçerli olmadığını söylüyor. “Fakat konu hava olunca kimse sorumluluk almıyor” diyen Morawska, havanın virüs ve patojenler içermesinin herkes tarafından kabul gördüğüne dikkat çekiyor. Bu kapsamda yapılan araştırmada, “1842 yılında İngiliz hükümetinin diğer kentleri de daha temiz su ve merkezi kanalizasyon sistemlerini yenilemelerine yol açan Chadwick Raporu’na benzer ölçekte köklü bir değişikliğe ihtiyaç var” çağrısı yapılıyor. Gözle görülür ve yere veya yakın yüzeylere yerleşen vücut sıvılarının yanında en küçük parçacıklar, yani çıplak gözle görülemeyen aerosoller de neme, sıcaklığa ve hava akışına bağlı olarak daha uzağa taşınabiliyor ve daha uzun süre havada kalabiliyor. Tüberküloz, kızamık ve suçiçeği gibi hava yoluyla bulaşan enfeksiyonların izini sürmek, gıda ve suya bulaşan patojenlerden daha zor olsa da son 16 aydaki araştırmalar, virüsün yayılmasında aerosollerin oynadığı rolü destekliyor. Bu da, otoritelerin halka açık alanlarda maske takma ve diğer enfeksiyon kontrol stratejileri için resmi tavsiyeler vermesini sağladı.

18’İNCİ YÜZYILDAN ÖRNEKLER VERİLDİ

18’inci yüzyılda su sistemleri yalnızca boruların icadıyla büyük bir yenilenme yaşadı ve temiz suya kavuştuk ancak temiz havaya erişim daha zor olacak. Yapıların biçim ve ölçek anlamında çok çeşitli olması nedeniyle havalandırma sistemlerinde tek bir çözümün sorunu tamamen ortadan kaldıramayacağı yapılan yorumlar arasında yer alıyor. Morawska, öncelikli olarak insanların kullandığı bireysel iç mekanlar ve bireysel kaynaklar sebebiyle konu temiz hava olunca işlerin daha zor olacağını belirtiyor ve ekliyor: “Doğala karşın mekanik havalandırmada sayısız seçenek var. Bunları da bireysel faaliyetler, kişi sayısı vs gibi faktörler etkiliyor.”

UZUN SÜRE HAVADA KALAN PATOJENLER

Morawska ve meslektaşları, 239 bilim insanının desteğiyle geçen temmuz ayında otoritelere havalandırma sistemlerini artırmayı ve binalarda virüs bulaşmış olası havanın yeniden dolaşmasının engellenmesi gibi ek önlemler içeren açık bir mektupla çağrıda bulunmuştu. O zamandan beri Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) kılavuzunu iki kez değişse de Cenevre merkezli örgüt COVID-19’un “genelde birbirinden 1 metre uzaklıkta olan kişiler arasında bulaştığı” yaklaşımını koruyor. Fakat Morawska’ya göre, “1 metre uzaklığın büyülü bir tarafı yok.” Bir kişi, enfekte bir kişiye ne kadar yakınsa, bulaşıcı partiküllerin konsantrasyonu o kadar yüksek ve enfeksiyonun meydana gelmesi için gereken süre o kadar kısa oluyor. Morawska, enfekte kişiden uzaklaştıkça konsantrasyonun azaldığını belirtiyor ve bulaşıcı aerosollerin az havalandırılan kapalı alanlarda daha uzun süre havada kaldığını belirtiyor. Her ne kadar kapalı alanlardaki insanların havadan bulaşan bir enfeksiyona maruz kalma ihtimali daha yüksek olsa da, kalabalık olmayan kapalı alanlar da enfeksiyona maruz kalma kapsamında tehlikeli olabilir ve Morawska, DSÖ’nün bu ayrımı yapması gerektiğini belirtiyor.

BÜYÜYEN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ

Mordor Intelligence tarafından hazırlanan bir sektör raporu, pandemi yılı 2020’de havalandırma (iklimlendirme) sektörünün 57,8 milyar dolara ulaştığını ortaya koyuyor. COVID-19 nedeniyle insanların havalandırma sistemlerini yenileme ve evlerinde havalandırma sistemleri olmayanların artan talebiyle sektörün 2026’da 82,5 milyar dolara ulaşacağı öngörülüyor. Asya Pasifik en hızlı büyüyen pazar, Türkiye ise Avrupa ve ABD’nin de olduğu sektörün orta büyüme yaşaması öngörülen bölgede. Latin Amerika ve Afrika’da ise büyümenin daha düşük hızda olması öngörülüyor. Sektördeki büyüme Türk iklimlendirme sektörüne de Martta 547 milyon dolarlık ihracat rekoru kırdırtmıştı.

X, Y, Z KUŞAĞI DERKEN

‘Milenyıllar’ unutuldu

Dünyada X, Y ve Z kuşakları gündemde tutulurken, ‘milenyıllar’ adeta arada kaynayıp gitti. Yapılan bir araştırmada, 1981-1988 yılları arasında doğan ‘yaşlı milenyıllar’ın yüzde 44’ünün en az bir kronik rahatsızlığı olduğunu ortaya koyuyor.

H.Merkezi / E.Çözüm

YETİŞKİN hayatları boyunca önce küresel finansal krizi, durgun ücretleri ve yükselen hayat pahalılığını tadan en yaşlı milenyıllar, şimdi de bu listeye pandemiyi de ekledi.

SORUNLARLA BOĞUŞAN KUŞAK

ABD’li yayın kuruluşu CNBC’nin 2021 yılında - milenyıl kuşağının en yaşlıları 40 yaşına adım attığında başlattığı “Orta Yaşlı Milenyıllar” içerik serisi, artık iş dünyasında yönetici konumlara gelmeye başlamış bu kuşağın toplumsal refahı, tüketici tercihleri ve hayattan beklentilerine ışık tutan araştırmalar içeriyor. İşte bu araştırmalardan biri de 1981-1988 yılları arasında doğan “yaşlı milenyılların” yüzde 44’ünün en az bir kronik rahatsızlığı olduğunu ortaya koyuyor. “Yaşlandıkça normal” diyenleriniz olabilir ancak araştırmalar bu kuşakta geçmiş nesillere göre sağlık sorunlarında artış olduğunu da ortaya koyuyor.

SAĞLIK SORUNLARI BAŞTA GELİYOR

Amerikan Kamu Sağlığı Derneği Yönetici Direktörü Dr. Georges Benjamin yeni ortaya çıkan bulguların milenyum kuşağının tahmin edilenden kesinlikle daha da sağlıksız olduğuna dair olduğunu gösterdiğini belirtiyor. ABD’de The Harris Poll tarafından CNBC adına 4 bin “milenyıl” ile gerçekleştirilen anketin sonuçlarında, 33-44 yaş arasındaki 840 kişilik ‘daha yaşlı milenyılların” daha fazla kronik rahatsızlığı olduğu görülüyor. “Kronik bir rahatsızlığınız var mı? Varsa kaç tane?” sorusuna anket genelinde yüzde 50 “evet” derken, daha yaşlı milenyıllarda oran yüzde 56’ya yükseliyor. Yüzde 19, yani neredeyse beş milenyıldan bir; bir kronik rahatsızlığı olduğunu söylüyor. Ancak 2, 3 hatta 4 veya 5 kronik rahatsızlığı olan milenyıllar da var. Hipertansiyon, diyabet ve obezite milenyum kuşağında en çok görülen kronik rahatsızlıklar. Dr. Benjamin, “obezite epidemisi” diye ifade ettiği kronik rahatsızlığın hipertansiyon, diyabet ve hatta bazı kanser türlerindeki artışın ana nedenlerinden biri olabileceğini söylüyor.

HARCAMALARININ ÇOĞU SAĞLIĞA

Yaşlı milenyıllara geldiğimizde ise en sık karşılaşılan kronik hastalıklar, sırasıyla “migren, majör depresyon ve astım”. Tip 2 diyabet ve hipertansiyon da ilk beşteki diğer kronik rahatsızlıklar.

Bu rahatsızlıklar milenyıl kuşağının sadece sağlığını değil cüzdanını da etkiliyor. En az bir kronik rahatsızlığı olan kişilerin iki katı sağlık harcamaları yapması gerekebiliyor. Kaiser Family Foundation’ın yaptığı bir araştırma ABD’de 65 yaş altında olup (yüksek tansiyon, kalp rahatsızlığı gibi) bir dolaşım bozukluğu rahatsızlığı olan kişilerin yılda ortalama 1500 dolardan fazla harcama yaptığını ortaya koyuyor. Bu rakam kronik rahatsızlığı olmayan kişilerde 778 dolar. Uzmanlar, pandemi şartlarında (Nisan 2021) yapılan bu araştırmanın verilerinin pandemi sonrasında daha da yükselebileceğini söylüyor.

ARTIK 40’LI YAŞLARA ADIM ATTILAR

Şirketlerin artık yönetim pozisyonlarına da gelmeye başlayan ve uzun yıllar “tembel ve şirketten ziyade kendine önem vermekle etiketlenen” bu kuşak artık değerleri olan şirketler için çalışmak istiyor ve rahat bir giyim-kuşamla çalışabilmeyi talep ediyor. ABD işgücü piyasasının yüzde 56’sı milenyıllardan oluşuyor. Bu neslin en yaşlıları bu yıl 40 yaşına giriyor. Ancak pandemi bu nesilde önemli bir aydınlanma daha yaşatıyor ve birçoğu kurumsal basamakları tırmanmanın artık değip değmeyeceğini bir kez daha gözden geçiriyor. Ücretlerin durgunluğu, yönettikleri kişilerle arasındaki ücret farkının düşük olmasına rağmen sorumluluğun çok daha fazla olması, manevi tatmin bulamamaları gibi önemli nedneler “belki de yönetici olmamalıyım” görüşünü güçlendiriyor.

2021 girişimciliğin yılı olacak

Yeni nesil hibrit girişimcilik merkezleri arasında verdiği çok fonksiyonlu hizmetlerle girişimcilik ekosisteminde bir rol model görevi üstlenen Bilgiyi Ticarileştirme Merkezi (BTM), kurulduğu günden bu yana geçen 4 yılda 10 binden fazla başvuru aldı.

H.Merkezi / E.Çözüm

BİLGİYİ Ticarileştirme Merkezi (BTM) girişimcileri, merkezin kurulduğundan bu yana geçen 4 yılda 300 milyon liraya yakın değerleme ile yatırım aldı.

İTO TARAFINDAN KURULDU

İstanbul Ticaret Odası (İTO) tarafından girişimciliğin desteklenmesi amacıyla kurulan BTM, bu süreçte bünyesinde faaliyet gösteren 30 girişimin yatırımcı ile buluşmasını da sağladı. Bazı yatırımlar birden fazla yatırım alırken söz konusu 4 yılda bu 30 girişim için 300 milyon liraya yakın değerleme yapıldı ve toplam yatırım tutarı 100 milyon liraya yaklaştı. Bu süreçte 18 yaşından 78 yaşına kadar uzanan geniş bir yelpazede dört binden fazla girişimciye destek sağlayan BTM, kurulduğu günden bu yana sadece girişimcileri değil aynı zamanda yatırımcıları, sivil toplum kuruluşlarını, reel sektör temsilcilerini, fon kuruluşlarını ve daha nice ekosistem aktörünü bünyesinde destekledi.

PANDEMİ GİRİŞİMCİYE YARADI

Son olarak Doha'da düzenlenen World Incubation Summit'te, dünyanın en saygın 700 girişimcilik merkezi arasından "Dünyanın En Gelecek Vaad Eden Programı" olarak ödüllendirilen BTM'nin Genel Müdürü İbrahim Elbaşı, geride kalan 4 yıllık süreci değerlendirdi. Elbaşı, pandeminin damgasını vurduğu 2020 yılının özellikle girişimcilik ekosistemi açısından önemli bir yıl olduğunun altını çizdi. Birçok sektörün darbe aldığı pandemi sürecinde girişimcilik ekosistemine yapılan yatırımların 2020 yılında zirveye ulaştığını belirten Elbaşı, "2020 yılı Türkiye girişimcilik ekosisteminde şimdiye kadar girişimlere en fazla yatırımın yapıldığı yıl olarak tarihe geçerken, 2021 yılının sadece ilk iki ayında yapılan yatırımlar, en çok yatırım yapılan yıl olan 2020 yılını bile geride bıraktı. Ve Türkiye, Peak Games ile başlayan Unicorn diğer adıyla Turcorn furyasına, 2021 yılında Getir ile daha da güçlü ve iddialı bir şekilde devam etti" dedi. BTM girişimlerinin de ekosistemdeki gelişmelere ayak uydurmasıyla önemli anlaşmalara imza attıklarını belirten Elbaşı, "Bu yılın ilk dört ayında da toplam 4 girişim 33 milyon liradan fazla değerleme üzerinden yatırım aldı. Bu gelişme 2021 yılının BTM için de verimli bir yıl olacağını gösteriyor" dedi.

REKABETİN ODAK NOKTASI OLACAK

Yakın dönemde ülkeler arasındaki rekabetin en belirleyici unsurunun, ülkelerin girişimcilik ekosistemleri arasındaki rekabet olacağını belirten Elbaşı, "Ülkemizin yatırım açısından önemli bir cazibe merkezi olması, ülkemizdeki startup'lara daha fazla yatırım yapılmasına teşvik edecektir. Stratejik hedefler doğrultusunda bu tür kurumlara yürütülecek çalışmalar, startup kültürünün ve yatırımcılığının yaygınlaştırılmasının yanı sıra, Türkiye'nin küresel bir girişimcilik merkezi haline getirilmesini sağlayacaktır. Önemli bir görev üstlenen BTM, şüphesiz bu anlamda da tüm girişimcilik ekosistemini kapsayıcı nitelikteki çalışmalarını sürdürmeye devam edecektir" dedi.

BTM'NİN VİZYON VE MİSYONU

Girişimcilere ve yatırımcılara çok yönlü hizmet sunan yeni nesil startup merkezi, İTO tarafından kuruldu. Kuruluşun vizyonu; İstanbul'u, ticareti, sanayisi, istihdamıyla birlikte yenilikçilik ve girişimcilik kapasitesini güçlendiren, küresel konumunu reel düzlemde bilginin ticarileştirilmesi süreçleri vasıtasıyla yükselten ve dünya genelinde bu alanlarda faaliyet gösteren öncü kuruluş olmak olarak tanımlanıyor. Misyonu ise; İstanbul'a global ölçekte, yenilikçilik ve girişimcilik potansiyelini güçlendirecek, bilgi ticarileştirme faaliyetlerini yürütecek ve bu çerçevedeki bütün bileşenleri harmonize edecek hizmetleri tek çatı altında sunarak farklı disiplinlerde değer yaratım mekanizmaları oluşturmak, şeklinde açıklanıyor.

İHA'lar kargoculuğun eli-kolu olacak

TÜRKİYE, İHA'ların sivil faydalı yük taşıma faaliyetlerinde kullanımı için altyapı hazırlığını sürdürüyor. 6 Haziran'a kadar yapılacak test uçuşunda İHA ile hafif ilaç taşınacak.

UÇUŞ ONAYINA GEREK KALMAYACAK

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM), tüm dünyada hızla gelişen İHA'ların sivil amaçlı düzenleme, müsaadelendirme ve operasyonları için yönetim modeli geliştiriyor. Bu model içinde Türk sivil hava sahasının etkin, güvenli ve verimli bir şekilde kullanımı hedefleniyor. Model, halen sistemde tanımlı 50 bin 170 İHA'nın izinli hava koridorlarında SHGM tarafından ön tasarımı yapılan ve hava araçlarına takılabilecek modül vasıtasıyla tüm hareketlerin merkezi olarak takip edilebilmesini öngörüyor. Bu sistemle uçuş izinleri onay mekanizmalarına ihtiyaç duyulmadan esnek fakat yüksek güvenlik seviyeli faaliyetler sağlanabilecek. Model içinde, İHA'lar için şehirlerarası ana uçuş koridorları, bunun yanında şehir içi uygun uçuş kanalları tanımlanarak bu hatlar üzerindeki hareketliliği sağlayacak yönetim yapılanması ve kurallar uygulanacak.

TALEP ARTIŞLARI YAŞANIYOR

SHGM'ye son dönemde İHA ile kontrollü faydalı yük (hafif ilaç) taşıma konusunda sıkça talepler geliyor. Bu doğrultuda çalışmalar hızlandırıldı ve söz konusu model benimsendi. Bu modeli hayata geçirme noktasında test amaçlı bir faaliyetin yapılması İstanbul Valiliği, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü gibi kurumlarla değerlendirilip uygun görüldü. Bu çerçevede işlemin yapılacağı hava sahası için NOTAM yayımlandı. İlave olarak sigorta ve güvenlik noktasında tüm tedbirler alındı.

TEST UÇUŞLARI BAŞLIYOR

Öngörülen uçuşun uygun şartların sağlanması halinde Acıbadem Sağlık Grubu tarafından 6 Haziran'a kadar Acıbadem Dr. Şinasi Can (Kadıköy) Hastanesi ve Acıbadem Kozyatağı Hastanesi arasında yapılması planlanıyor. Test kapsamında, İHA ile hafif ilaç taşınması hedefleniyor. Test uçuşuna ait sonuçlar SHGM tarafından model kapsamında olgunlaşma sürecinde kullanılacak. İHA›lar halen sağlık alanında özellikle ulaşması zor bölgelerde kan ve aşıları taşımak için kullanılıyor. Bunun yanında dünyanın önde gelen teknoloji, kargo, e-ticaret ve gıda şirketlerinin gündeminde İHA ile teslimata ilişkin çözüm arayışları bulunuyor. İsimleri daha çok savunma sanayisindeki farklı kullanımlarla duyulan İHA›lardan, tarımdan arama-kurtarmaya, orman yangınlarıyla mücadeleden trafik denetimine, hava tahmininden yayıncılığa kadar çok farklı alanlarda yararlanılıyor.

"Gerçek ölüm sayısı bilinmiyor"

DSÖ, dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınında hayatını kaybeden insan sayısının şimdiye kadar açıklanandan 2 veya 3 misli fazla olabileceğini bildirdi.

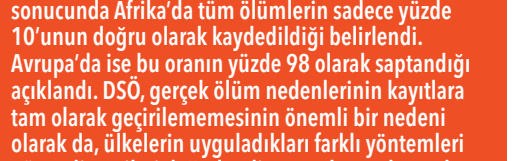
AÇIKLANANDAN 2–3 MİSLİ DAHA FAZLA!

Dünya Sağlık Örgütü, (DSÖ) küresel koronavirüs salgınında şimdiye kadar açıklanandan çok daha fazla insanın hayatını kaybetmiş olabileceğini bildirdi. DSÖ tarafından geçtiğimiz günlerde Cenevre'de yapılan açıklamada, pandemi döneminde Covid-19 kaynaklı ölüm sayısının, resmi olarak bildirilen 3 milyon 400 bin rakamından iki ila üç kat daha fazla olduğu tahmininde bulunuldu. DSÖ, pandemi nedeniyle birçok bölgede sağlık sistemlerinin zarar gördüğünü veya sağlık hizmetlerinin kesintilere maruz kaldığını, bu durumun da gerçek rakamlarla resmi rakamlar arasında önemli ölçülerde farklılıklara yol açtığını bildirdi. Yapılan açıklamada pandemi döneminde sağlık sistemlerinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle Covid-19 dışında başka ciddi hastalıkları olan birçok insanın tedavi edilemediği, bu nedenle de hayatını kaybettiği ifade edildi. DSÖ ayrıca bu süreçte istatistiksel verilerin derlenmesinde de bazı zorluklar yaşandığına dikkat çekerek, bunun da sağlıklı veri akışının sağlanmasının önünde bir engel oluşturduğunu açıkladı. DSÖ'nün açıklamasında birçok yoksul ülkedeki doğum ve ölüm kayıtlarının tam olarak tutulamadığı, kesin ölüm nedenlerinin de kayıtlara geçirilemediğine işaret edildi.

YOKSUL ÜLKELER TAM KAYIT TUTAMIYOR

Örgütün 133 ülkede gerçekleştirdiği araştıramalar sonucunda Afrika'da tüm ölümlerin sadece yüzde 10'unun doğru olarak kaydedildiği belirlendi. Avrupa'da ise bu oranın yüzde 98 olarak saptandığı açıklandı. DSÖ, gerçek ölüm nedenlerinin kayıtlara tam olarak geçirilememesinin önemli bir nedeni olarak da, ülkelerin uyguladıkları farklı yöntemleri gösterdi. Verileri değerlendirme ve kayıt altına alma yöntemlerinin ülkeler arasında farklılık göstermesi nedeniyle uluslarası karşılaştırmaların güçlükle yapılabildiği ifade edildi. Korona salgını, önümüzdeki günlerde düzenlenecek Dünya Sağlık Zirvesi›nin ana gündem maddesini oluşturuyor. DSÖ üyesi 194 ülkeden temsilcinin video konferans yoluyla bir araya geleceği toplantıda küresel bir soruna dönüşen koronavirüs salgınıyla önümüzdeki süreçte nasıl baş edileceğine ilişkin görüş alışverişinde bulunulacak. Ayrıca gelecekte ortaya çıkabilecek olası pandemilere karşı da stratejiler masaya yatırılacak.

NİTELİKLİ VE BELGELİ ÇALIŞAN SAYISI ARTIYOR

ÇALIŞMA ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, nitelikli iş gücünün uluslararası rekabette en önemli güç olduğunu belirterek, farklı mesleklerin de bu kapsama dahil edilmesini ve sayıyı artırmayı hedeflediklerini bildirdi.

FARKLI MESLEKLER DAHİL EDİLECEK

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) verilerine göre, eğitim ve istihdam arasındaki uyumu sağlama görevini yerine getiren kurum, nitelikli insan kaynağının oluşması için mesleklere standart ve çalışanlara belge kazandırmaya devam ediyor. Faaliyetine 2006'da başlayan kurum aracılığıyla bugüne kadar 1 milyon 442 bini "tehlikeli" ve "çok tehlikeli" statüdeki işlerde olmak üzere 1 milyon 647 bin çalışan, Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Bilgin, iş dünyası açısından rekabet edilebilirlik ve kaliteli hizmet sunmanın önemli olduğunu vurguladı. İstikrarlı büyüme ve ekonomik kalkınmanın merkezinde de nitelikli insan gücünün bulunduğunu belirten Bilgin, şunları kaydetti: "Mesleki Yeterlilik Kurumumuz da bu doğrultuda, uluslararası akredite sınav ve belgelendirme sistemiyle çalışma hayatımızın nitelikli iş gücünü belgeleyip iş dünyamıza ivme kazandırmaya devam ediyor. Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip çalışan sayımızın 1,5 milyonu geçmesi oldukça önemli. Çünkü nitelikli iş gücü uluslararası rekabette bizim en önemli gücümüz. Bakanlık olarak hedefimiz, nitelikli iş gücü sayımızı daha da artırmak. Bu doğrultuda, önümüzdeki süreçte farklı meslekleri de kapsama dahil edeceğiz."

İNŞAAT SEKTÖRÜNE 600 BİN BELGE

İş kazaları ve meslek hastalığı riski yüksek olan "tehlikeli" ve "çok tehlikeli" statüdeki mesleklere özel önem veren MYK'nin, "tehlikeli" ve "çok tehlikeli" statüdeki 183 meslek için belge zorunluluğu bulunuyor. Kurum, paydaşlarının da katkısıyla iş kazaları açısından en riskli grupta olan inşaat sektöründe, bugüne kadar 60 ulusal meslek standardı, 39 ulusal yeterlilik belirledi. Bu çalışmalar neticesinde, inşaat sektöründe bugüne kadar 600 bin çalışan Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazandı. İnşaat ve maden sektörlerindekiler başta olmak üzere "tehlikeli" ve "çok tehlikeli" statüdeki mesleklere belge zorunluluğu getirilmesi, bu mesleklerde iş kazalarının yüzde 25 oranında azalmasını sağladı.

SAYFA 04
SIYAH MAVI KIRMIZI SARI

ESBAŞ, TÜRKİYE'YE 'MODEL' OLDU

"En iyinin anahtarı dijital dönüşüm"

Teknolojiye dayalı iş yapış sistematiğini yerleştirmek amacıyla 2013 yılında dijital dönüşüm çalışmalarına başlayan ESBAŞ, 7 yılda uzun yollar kat etti. ESBAŞ, büyük veri analizi yapabilen, iş süreci modelleme araçları ile elektronik olarak üretebildiği ve uygulamaya alabildiği süreçler ile kendi kendisine yetebilen bir şirkete dönüştü.

H.Merkezi / E.Çözüm

İNSAN kaynakları uygulamalarını elektronik ortama taşımış ve diğer tüm süreçler ile entegre etmiş, öneri ve inovasyon sistemlerini dijital olarak yönetmeye başlamış bir şirket olmayı başararak, dijital dönüşümü Endüstri 4.0 aşamasına kadar getirmiş olan ESBAŞ, Türkiye'de serbest bölgecilikte bir çok alanda yürüttüğü liderlik vasfını, dijitalleşme konusunda da sürdürüyor. Firma, bu alanda da Türkiye'de model olma iddiasını taşıyor.

ENDÜSTRİ 4.0 AŞAMASINA GELİNDİ

ESBAŞ, tüm iş birimlerinde üretilen gündelik veriyi, elektronik ortamda; tüm çalışanların iş yapış ve karar verme tarzlarında, anlamlı ve destekleyici olarak kilit rol alacak kurumsal hafızaya dönüştürerek arşivliyor ve bu verilere kolayca erişimi sağlıyor. Süreci, bugün artık elde edilen dijital verileri iş modellerinin merkezine yerleştirerek, bir üst nokta olan Endüstri 4.0 aşamasına getirmiş bulunduklarını vurgulayan ESBAŞ Yürütme Kurulu Başkanı Dr. Faruk Güler, bu sürecin ESBAŞ'ın tüm birimlerinde devam ettiğini belirtti ve dijital dönüşüm konusunda şirketlerinde sürdürülen çalışmalar hakkında şu bilgileri verdi: "Dijital dönüşüm yolculuğuna, 2013 yılında kendi iç süreçlerimizi geliştirme kararını alarak çıktık. Bilgi Sistem ve Teknolojileri Birimimizi içimizdeki yazılım ihtiyacını geliştirmek düşüncesi ile kurduk ve kendi içimizde yazılımlarımızı yapmaya başladık. Daha sonra tüm lider ekibinin sistem geliştirme konusunda eğitimler almasını sağladık. Bu şekilde herkese sistem bakışı kazandırmış olduk ve hepimiz öyle bakmaya başladık. Biz ESBAŞ olarak yazılımlarımızı kendi içimizde geliştiriyoruz ve bunlara sahip çıkıyoruz. Bu şekilde de sürdürülebilir olmasını sağlıyoruz."

Faruk Güler

BÜYÜK VERİ ANALİZİ YAPABİLEN UYGULAMALAR

Gelinen aşamada, ESBAŞ'ın artık büyük veri analizi yapabilen, iş süreci modelleme araçları ile elektronik olarak üretebildiği ve uygulamaya alabildiği süreçleri ile kendi kendisine yetebilen bir şirkete dönüştüğünü aktaran Dr. Faruk Güler, " ESBAŞ, üretim, planlama, satın alma, mali işler, müşteri ilişkileri ve insan kaynakları uygulamalarını elektronik ortama taşımış ve diğer tüm süreçler ile entegre etmiş, öneri ve inovasyon sistemlerini dijital olarak yönetmeye başlamış bir şirket haline gelmiştir" diye konuştu. Dr. Faruk Güler, şirketlerindeki dijitalleşmenin her adımda yeni bir kapı daha açarak, ESBAŞ'ı farklı dönüşümlerin yolculuğuna çıkabilecek kabiliyette bir şirkete dönüştürdüğünü belirterek, "ESBAŞ açısından, dijital dönüşümden, Endüstri 4.0'a geçişin ilk emarelerini görmeye başladığımızı söylemeliyim. Bugüne kadar bu nefes kesen yolculukta, ESBAŞ'a uygun şekilde özelleştirilmiş 'just in time' felsefesine sahip birçok sistem, çok kısa bir zamanda dijital dönüşüm olarak hayatımıza girdi" dedi.

'TEDARİK ZİNCİRİ PORTALI' KULLANILIYOR

ESBAŞ bünyesindeki şirketlerin dijitalleşmede sağladıkları aşamalar hakkında bilgi veren Dr. Faruk Güler, Ege Serbest Bölgesinde, 20 binde fazla kişiye sıcak yemek servisi yapan ESBAŞ Gıda İşletmeleri Üretim Tesisinin dijitalleşmeyi son derece etkili kullanarak, verimlilik, hız ve kalitede büyük artışlar elde ettiğini belirtti ve şunları kaydetti: "Tedarik Zinciri Portalını kullanarak barkod destekli dinamik depo yönetimi ile gümrüklü saha şartlarına uyumlu satın alma faaliyetlerini gerçekleştirebiliyoruz. Gıda Menü Planlama Otomasyonu yapay zeka desteğiyle binlerce farklı parametreye göre yemek menülerini müşteri tercih ve beklentilerine uygun olarak planlama imkanı sağlıyor. Sistem, akıllı kap yönlendirme teknolojisi ile porsiyonlamayı yaparken, yemeklerin peronlardan yüklenmesini, sevkiyatını ve teslimat sürecini mobil cihazlardan yönetebilme olanağını da sunuyor." Dr. Faruk Güler, ESBAŞ'ın Ege Serbest Bölgesinin giriş-çıkışlarının insansız otomatik kontrolünden, kalite, yönetim, kapasite ve işçilik konularına kadar tüm aşamalardaki çalışmaları dijital uygulamalar ile yönettiğini belirterek, şu bilgileri verdi: "Gümrükleme ve Dış Ticaret Otomasyonu aracılığıyla Bölgeye giren binek araçları, plaka tanıma sistemi ile tamamen otomatik olarak görebiliyoruz. İnşaat peyzaj, çevre temizliği gibi ESBAŞ'ın Ege Serbest Bölgesinde verdiği belediyecilik hizmetleri tamamen dijital platform üzerinden yürütülmektedir. Bunun yanı sıra, dünyadaki iki uzay kampının biri olan ve ESBAŞ'ın himayesinde bulunan Uzay Kampı Türkiye'nin rezervasyon, konaklama, operasyon, tesis planlama ve yönetimine kadar tüm sisteminin de dijital dönüşümünü sağlamış bulunuyoruz."

İNOVASYON YARIŞI SÜRÜYOR

ESBAŞ'ın dijitalleşmeyi yaygınlaştırdıkça, tüm iş süreçlerinde verimliliği ve tasarrufu arttırdığını kaydeden Dr. Faruk Güler; "Çalışanlarımız, tüm bu gelişim ve değişim süreçlerine katkıda bulunmak için kendi yazılımımız olan 'ESBAŞ Öneri Katkı ve Üretim Platformu-ESKÜP' üzerinden inovasyon yarışına girmiş durumdalar. Şirketimiz, her çalışanımızı, inovatif fikirlerini ESKÜP üzerinden bildirmeleri konusunda desteklemektedir. Bu sayede her çalışanımızın şirketimizin dijital dönüşümü hikâyesinde katkısı olmaktadır. ESBAŞ'ta dijitalleşme başladı ve artık durdurulamayacak hızda ilerliyor. Yenilikçi olmayan ve trendleri takip etmeyen kuruluşların yaşama şansının azaldığı günümüzde, şirketimizde dijital gelişim için yapılan uygulamalardan çok memnunum" diye konuştu.

YAZILIM GELİŞTİRMELERİNE DEVAM

Dr. Faruk Güler, ESBAŞ'ın yazılım ekibinin 2021 yılında da kurum için yazılım geliştirmeye devam ettiğini ve şirketlerinin daha hızlı ve kararlı bir şekilde dijital dönüşüme yolculuğuna devam edeceğini belirterek sözlerine şöyle tamamladı: "Yakın zamanda kurumsal iş süreçlerimizin dijitalleşmesinde kullanılan E-Flow programı aracılığı ile yaptığımız ESKÜP ve ESBİS-BOYS başla bitir projeleri ile NETOLOJİ Firması tarafından BPM ve Dijital Dönüşüm konularında Ege ve Akdeniz Bölgesinde birinci olduk. Bu ödül çıktığımız bu yolda ne kadar doğru adımlar attığımızı bizlere gösterdi. Dijital dönüşüm çalışmalarımızla felsefemizi oluşturan; 'Mükemmellik Yolunda Her gün Yeni Bir Adım' sloganımızla dijitalleşme konusunda da Türkiye'deki serbest bölgelere model olma iddiamızı daha da pekiştirmiş olacağız."

Antalya OSB'nin hedefi ihracatı artırmak

ATALYA OSB sanayicileri Lübnan, Polonya, İngiltere, Kanada, Meksika, Tanzanya, Macaristan ve Japonya'nın büyükelçi ve ticaret müşavirleri ile sanal ortamda bir araya gelip, ülkelerin ticari ve ekonomik yapıları, yatırım fırsatları, ithalat ve ihracat potansiyelleri hakkında bilgi aldı.

Antalya Organize Sanayi Bölgesinin ihracat potansiyelinin artması, Bölge firmalarını yeni pazarlar ile tanıştırıp ticari fırsatlardan en etkin şekilde yararlanabilmeleri için başlatılan "Antalya OSB Ticaret Müşavirlerimizle Buluşuyor" etkinliği kapsamında, 8 ülkenin büyükelçi ve ticaret müşavirlerinin Bölge sanayicileri bir araya gelmesi sağlandı. Lübnan, Polonya, İngiltere, Kanada, Meksika, Tanzanya, Macaristan ve Japonya'nın büyükelçi ve ticaret müşavirleri ile farklı günlerde, sanal ortamda gerçekleştirilen toplantılarda, ülkeler ve sundukların fırsatlar en doğru kanaldan bölge sanayicilerine aktarıldı. Toplantılarda söz konusu ülkelerin ticari ve ekonomik yapıları, ithalat ve ihracat potansiyeli, yatırım fırsatları, Covid-19 ile ilgili gelişmeler ile iki ülke arasındaki geleceğe yönelik beklentiler detaylıca masaya yatırıldı.

Ali Bahar

Pandemi nedeniyle yüz yüze gerçekleşen yurt dışı ziyaretlerine ara verdiklerini, ancak temasların ve çalışmaların durmadığını aktaran Antalya OSB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar, "Pandemi ile birlikte ticaret heyeti programlarımıza ara vermemiz bir zorunluluk haline gelince farklı ülkelerde görev yapan ticaret müşavirlerimizi Bölge katılımcılarımızla buluşturmak amacıyla Antalya OSB Ticaret Müşavirlerimizle Buluşuyor dijital etkinliğimizi hayata geçirdik. Şu ana kadar 8 ülkenin sunduğu fırsatları, en yetkili ağızdan dinleme şansını yakaladık" dedi.

Oturma izni danışmanlığında yeni dönem

TEUTA Narazan ve Armağan Akyüz tarafından 2017 yılında kurulan Vesta Global, yurt dışı yatırımlar ve oturma izni konularında danışmanlık hizmeti sunuyor.

Vesta Global, kurumsal altyapısı ile ABD, İngiltere, Yunanistan, İspanya, Portekiz, Malta, Karayip Adaları gibi yaklaşık 10 ülke için hizmet veren tek danışmanlık şirketi olma özelliğini taşıyor. Yurt dışı ve Türkiye'de yatırımlar, oturma izni, anında pasaport hakkı ve vatandaşlık konularında danışmanlık hizmetini kurumsal bir yapı altında sunan Vesta Global, bu sürecin güvenle tamamlanması için finansal ve hukuki süreçler de dahil olmak üzere anahtar teslim çözümler sunuyor. Teuta Narazan'ın 15 senelik kurumsal iş deneyimi ile Armağan Akyüz'ün 10 senesi yurt dışı projeleri olmak üzere 17 senelik gayrimenkul deneyimini buluşturan Vesta Global, 2017 yılından bu yana, yurt dışı yatırımlar ve oturma izni konularında sunduğu güvenilir ve çözüm odaklı hizmetler ile alanının öncü firmalarından biri haline geldi. Vesta Global, yurt dışı yatırımlar, oturma izni ve vatandaşlık programları ile müşterilerine uygun gayrimenkul yatırımının bulunmasından, süreçlerin takibine ve oturma izninin alınmasına kadar tüm evrelerde danışmanlık hizmetlerini sürdürüyor.

SEKTÖRDE 'KARA BULUTLAR' DAĞILIYOR

EGE Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Mevlüt Kaya, 2022 yılından itibaren Xiamen Fuarı'nın Türkiye Milli Katılım Organizasyonunu düzenlemek için çalışmalarını başlattıklarını dile getirdi.

SEKTÖR ÇİN PAZARINDAN VAZGEÇMİYOR

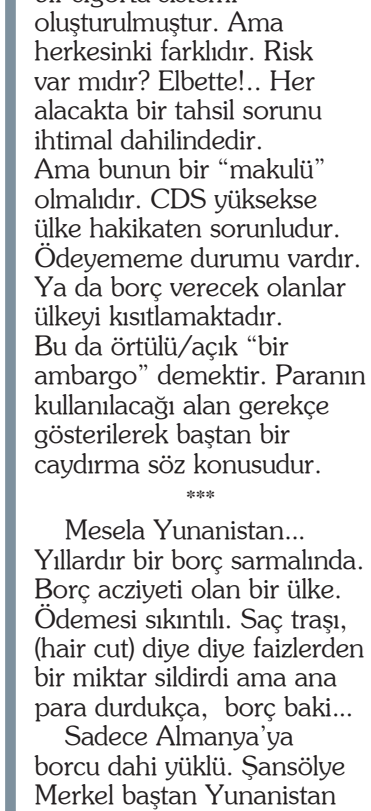
Kaya, 2021 yılında Uluslar arası katılımın sağlandığı, hol sayısının 8'den 2'ye düşürülmesi, fuar idaresi tarafından 2021 yılı için vize garantisi verilememesi ve Çin'de karantina uygulamasının olması nedeniyle Milli Katılım Organizasyonu yapmadıkları bilgisini verdi. 2021 yılında pandemi şartlarının hafiflemeye başlamasıyla birlikte Türk doğal taş sektöründe büyük bir toparlanma yaşandığına temas eden EMİB Başkanı Kaya, "2021 yılının Ocak-Nisan döneminde Türk doğal taş sektörü olarak ihracatımızı yüzde 26 arttırarak 620 milyon dolara ulaştık ve pandemi sonrasında oluşan kara bulutları dağıttık. 2020 yılının ilk dört aylık döneminde Çin'e yaptığımız doğal taş ihracatı 139,5 milyon dolar iken, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 41'lik artışla 196,5 milyon dolara yükselttik. Çinli ithalatçılarımızı 25-28 Ağustos 2021 tarihlerinde İzmir'de düzenlenecek olan dünyanın en büyük iki doğal taş fuarından biri olan İzmir Marble Doğal Taş ve Teknolojileri Fuarı'na davet ediyoruz" şeklinde konuştu.

GLOBAL MARKALAR BURADA BULUŞTU

"2020 yılında Türkiye Milli Katılım Organizasyonu pandemi nedeniyle iptal edilen Xiamen Uluslarası Doğaltaş Fuarı'nda, EMİB organizasyonu ile 72 firma yer alacaktı" diyen Kaya, sözlerini şöyle tamamladı: "Bireysel katılımlarla 150 civarında Türk firması Çin'e ve dünyanın her tarafından gelen alıcılara doğal taş ihracatımızı arttırmak için tanıtım yapacaktı. 2022 yılında daha önceki yıllarda katılım gerçekleştirdiği alanda milli katılım organizasyonuna devam edecek. Pandemi başlamadan önce Türk doğal taş firmalarının ürünlerini Ege Maden İhracatçıları Birliği olarak Çin'e ulaştırmıştık. Firmalarımız adına, bu ürünleri Çin'de 2022 yılında Xiamen Fuarı'nda tanıtmak amacıyla depoluyoruz."

Xiamen Uluslarası Doğaltaş Fuarı'nda, Ege İhracatçı Birlikleri'nin standında Türkiye'nin Guangzhou Ticaret Müşavirimiz Serdar Afşar, Çin'den ve dünyanın dört bir tarafından gelen doğal taş ithalatçılarına Türk doğal taş sektörü hakkında bilgi verdi ve Türkiye'yi temsil etti.

Prof. Dr. Attila ACAR

ibrahimattilaacar@ekonomik-cozum.com.tr

Borç para bulmak bu kadar zor mu?

ZOR tabii... Borç para bulmak için yurt dışına çıkan kamu özel kurumlarını hazırda bekleyen bir mekanizma vardır: Borç Risk Puanı€ Bu oran faizin üstüne bindirilir. Faiz tamam da bu CDS oranları ne olacak? Bu oran ülke riski diye başlar, ekonomik ve siyasi pek çok gelişmeden olumsuz etkilenir.

Teknik adı CDS... "Risk Primi" de denir. Kredi sağlayanlar, alacaklarını tahsil edemezse diye bir sigorta sistemi oluşturulmuştur. Ama herkesinki farklıdır. Risk var mıdır? Elbette!.. Her alacakta bir tahsil sorunu ihtimal dahilindedir. Ama bunun bir "makulü" olmalıdır. CDS yüksekse ülke hakikaten sorunludur. Ödeyememe durumu vardır. Ya da borç verecek olanlar ülkeyi kısıtlamaktadır. Bu da örtülü/açık "bir ambargo" demektir. Paranın kullanılacağı alan gerekçe gösterilerek baştan bir caydırma söz konusudur.

***

Mesela Yunanistan... Yıllardır bir borç sarmalında. Borç acziyeti olan bir ülke. Ödemesi sıkıntılı. Saç traşı, (hair cut) diye diye faizlerden bir miktar sildirdi ama ana para durdukça, borç baki...

Sadece Almanya'ya borcu dahi yüklü. Şansölye Merkel baştan Yunanistan ve diğer borçlu ülkeler (Portekiz, Italy, Greece, Spain) için baş harflerinden oluşan İngilizce'de "domuzlar" anlamına gelen "PIGS" demişti. Tabii iş bununla bitmiyor. Kalktı, Yunanistan'a gitti alacakları için. Yoğun sokak gösterileri ve protestolarla karşılandı. Sonuçta Yunanistan'ın "hava limanlarının 39 yıllığına kullanımını" alarak işi tatlıya bağladı.

Hikaye eskidir. Yunanistan'a, Moro Yarımadası'nda bağımsızlık verildikten sonra kuruluşun üzerinden üç yıl geçmesine rağmen ülkeyi yönetecek bir kral bulunamaz. Yunanistan'a destek olan Rusya, İngiltere ve Fransa Yunanistan'ı yönetecek kralı da ithal ederler: Bavyera Prensi I. Otto adı ile Yunanistan tahtına oturtulur. Yani Alman... Yunanistan'da Alman etkisi taaa!.. En başından beri vardır.

Şimdi Almanya ve dolayısıyla AB'nin Yunan sempatisinin kökeni budur. Yunanistan bu kadar borç batağında ve bütün tersaneleri ve havalimanları ile teslim alınan bir ülke olarak CDS'i kaçtır dersiniz? 70... Yazıyla "yetmiş".

***

Borç ödeme konusunda sorunlu bir ülke böyle bir CDS yükü öderken; Türkiye neden faizinin 3-5 katı sigorta primine maruz kalmaktadır? Türkiye risk primi uzun süredir 300'dür... Ancak gün olmuş bu rakam 650'lere ulaşmıştır. Bunun anlamı ekstra %6,6 yük demek. Sigortası, faizi aşan bir bedel...

En düşük dönemi 2017... O zaman için 150 ile yılı tamamlasa da sene başında 280 seviyelerinden başlamıştır. Ekonominin performansı ile rakamda bir düzelme görülmüştür.

CDS hakçasına bir hesaplama değildir. CDS, ülkeleri kendilerine göre bir analize tabi tutma yöntemidir. CDS, faizini geçmektedir. Özellikle Türkiye gibi ülkelerin başının üstünde sallanan bir kılıç gibidir. Ülkeler böylece daha pahalı borçlanmakta ve para bulmakta zorlanmaktadır.

Bunun adı dolaylı sömürüdür. Sermaye grupları ellerindeki fonları pahalıya satmaktadır. Finansman ihtiyacı olan ülkeler de bundan zorlanmaktadır. Endeksler ve Risk Primi hesaplamaları konusunda sürekli uyarı/düzeltme talepleri yetmemektedir. Çok boyutlu bu endekslerde oluş(turul)an hatalar ile dolu raporlar ülkeler için yeni sömürü aracıdır. Hesaplamalar hem ülkenin daha yüksek maliyetle borçlanmasına neden olmakta, hem de ülkemizin entelektüelleri hala bu hatalarla dolu hesaplamaları referans almaya ve Türkiye'yi endekslemeler üzerinden aşağılamaya devam etmektedirler.

***

Rusya, ABD ve AB hassas dengeleri, İsrail-Filistin geriliminden Libya hatta Doğu Akdeniz'e uzanan her türlü siyasi riskler, jeopolitik riskler veya yönetim riski bahane edilerek Türkiye sürekli zor tercihlerle karşı karşıya bırakılmaktadır. Çok boyutlu veri setleri tek boyuta indirgenerek, ulus devletlerin sermayenin kontrolü altına girmesi sağlanmaktadır. Türkiye açısından bu düzenin sürdürülebilirliği kalmamıştır.

Ekonomik ÇÖZÜM
Onursal Başkan: Özcan Özkesen
Yıl: 28 - Sayı: 1290 - 5-11 Haziran 2021
Özcan Gazetecilik Basın Yayın Reklam ve Dağıtım Hizmetleri Bengü Özkesen Türkeri (Tic.Sic.No.160485) adına İmtiyaz Sahibi
Bengü Özkesen Türkeri
Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Yiğit Can Türkeri
Reklam Grup Başkanı
Bora Atik
Editör: Hakan Kanber
Görsel Yönetmen: Subutay Türkoğlu
Yayın Kurulu
Prof. Dr. İbrahim Attila Acar, Prof Dr. Faruk Şen, Hakan Kanber, Haluk Direskeneli, Prof. Dr. Harun Uysal, Mert Murat Mertadam, Yiğit Can Türkeri
Ekonomik Çözüm Gazetesi basın meslek ilkelerine uymayı tahhüt eder. Yazarların makalelerinde yer alan görüşler kendilerine aittir. Ekonomik Çözüm Gazetesi İktibas edilemez. Medya ajanslarına ve 3. kişilere servis edilemez.
Özcan Gazetecilik Basın Yayın Reklam ve Dağıtım Hizmetleri
Merkez: Anadolu Cad. No:41 Megapol Tower K:8 Bayraklı-İzmir
Telefon: 0232 483 05 70 - Faks: 0232 483 26 04
Genel Koordinatörlük: Çiçekli Sk. No.2 K.3 A Blok Acıbadem, Kadıköy-İstanbul
Baskı: İhlas Gazetecilik AŞ
Fatih Mah. 1199 Sokak. No: 1/7 Sarnıç-Gaziemir/İzmir
Baskı Tarihi: 5 Haziran 2021
www.ekonomikcozumgazetesi.com
ekonomikcozumgazetesi ekonomikcozumgz ekonomikcozum

‘E’ uygulama kullanımı iki kat arttı

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) son dönemde hayata geçirilen dijital uygulamaların kullanımıyla ilgili çeşitli veriler paylaştı. Verilere göre, sosyal temasın azaldığı salgın sürecinde e-Belge kullanımı hızla yaygınlaşırken, 2020 yılında düzenlenen elektronik fatura (e-Fatura) tutarı bir önceki yıla göre yüzde 106 arttı.

H.Merkezi / E.Çözüm

GELİR İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından, bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı verimlilik ve maliyet avantajlarından mükelleflere ait iş süreçlerinde de yoğun şekilde yararlanılıyor.

KOLAY, HIZLI, ETKİN...

Mükelleflerin, vergi yükümlülüklerini daha kolay ve en az maliyetle yerine getirebilmeleri adına otomasyon altyapısı kullanılarak sunulan hizmetlerin mobil platformlara aktarılması, GİB tarafından sunulan hizmetlerin elektronik ortamda zaman ve yere bağlı kalmaksızın kolay, hızlı ve etkin bir şekilde yapılabilmesine imkan sağlıyor. Bu kapsamda, mükelleflerin vergi beyannamelerinin tamamına yakını elektronik ortamda alınırken 2020 yılı sonu itibarıyla söz konusu şekilde yaklaşık 106 milyon beyanname iletildi. E-Fatura uygulamasından faydalanan mükellef sayısı geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 77 artarak 332 bin 400’e, düzenlenen e-Fatura sayısı da yüzde 52 artışla 366 milyon 655 bin 334’e çıktı. Söz konusu e-faturaların tutarı ise Kovid-19 dönemini kapsayan geçen yıl ikiye katlanarak (yüzde 106 artışla) 9,9 trilyon liraya ulaştı.

BİR YERE BAĞIMLI OLMAYAN HİZMET

Öte yandan, 19 bin 297 mükellef e-Fatura uygulamasını entegrasyon yöntemiyle kullandı ve uygulamanın başından bu güne 93 firma teknik kılavuzlarda belirtilen testleri başarılı şekilde tamamlayıp «özel entegratör” izni aldı. Geçen yıl sonu itibarıyla 300 bin mükellef, özel entegratörler üzerinden e-Fatura uygulamasına dahil oldu, bu dönemde 13 bin 100 mükellef de GİB Portal üzerinden e-Fatura düzenledi. Ayrıca, vergi uygulamaları bakımından son derece önemli olan tebligat işleminin saniyeler içinde ve ihtilafa yer bırakmayacak şekilde yapılmasını sağlayan e-Tebligat Sistemi’yle, Kovid-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirleri destekler şekilde, hem mükelleflerin vergi dairelerini ziyaret etme ihtiyaçları azaltıldı hem de bilgi güvenliği ve mükelleflere ait kişisel verilerin korunması ile tebliğ edilecek belgenin güvenilirliği sağlamlaştırıldı.

DİĞER E-BELGE UYGULAMALARI

Sistemin açılışından geçen yılın sonuna kadar 1,8 milyon zorunlu gelir vergisi mükellefine 28 milyon, 840 bin zorunlu kurumlar vergisi mükellefine 16 milyon, 2,1 milyon gönüllü gerçek kişi mükellefe 14,5 milyon, 233 bin gönüllü tüzel kişi mükellefe 3,5 milyon olmak üzere toplam 62 milyon 536 bin 984 e-tebligat gönderildi. E-tebligat sisteminde kullanıcı sayısı toplam 5,1 milyonu geçerken, 2020 yılında 153,3 milyon lira, sistemin kullanıma açıldığı günden geçen yılın sonuna kadar da toplam 870 milyon 539 bin 978 lira tasarruf sağlandı. Öte yandan, başladığı günden 2020 yılı sonu itibarıyla e-Defter uygulaması kullanmak amacıyla başvuru yapan ve izin verilen mükellef sayısı da 203 bin 410 oldu.

Çok sayıda fatura düzenleyen ve bunların ikinci nüshalarını fiziki ortamda saklamaları kendilerine ağır yük oluşturan mükelleflerin, elektronik ortamda fatura oluşturmalarına, iletmelerine, muhafaza ve ibraz etmelerine olanak sağlamak amacıyla geliştirilen e-Arşiv uygulamasında da 2020 yılı itibarıyla kayıtlı özel entegratör sayısı 86’ya çıktı. Ayrıca geçen yıl itibarıyla e-Arşiv uygulamasına kayıtlı kullanıcı sayısı da 321 bin 700’e ulaştı.

1,9 MİLYON ADET E-YOKLAMA YAPILDI

Çok sayıda bilet düzenleyen ve yine bunların ikinci nüshalarını fiziki ortamda saklamaları konusunda zorluk yaşayan mükelleflerin elektronik ortamda bilet düzenlemelerine, iletmelerine, muhafaza ve ibraz etmelerine olanak sağlamak amacıyla geliştirilen e-Bilet uygulamasından 189 mükellef yararlanırken, e-Bilet özel entegratör sayısı da 20 oldu. e-Yoklama Sistemi’yle de yoklama ve denetim faaliyetlerinin mobil cihazlarla yerine getirilmesine başlandı. Mobil cihaz kullanımıyla mükelleflerin her türlü uyumsuzluklara hızlı ve etkili bir şekilde müdahalesi sağlandı. Bu kapsamda geçen yıl 1,9 milyon adet e-Yoklama işlemi gerçekleştirildi.

GTS sürekli hale getirilecek

■ COVID-19 salgınının geçen yıl tüm dünyada yayılmasıyla Türkiye’de turizmde güvenli hizmet sunmak amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın önderliğinde hazırlanan ve turizm tesislerinde zorunlu hale getirilen sertifika programı, bu yıl da kriterleri genişletilerek uygulanıyor.

GÜVENLİ VE SAĞLIKLI TATİL

Turizmde “güvenli ve sağlıklı tatil” imajı veren program, sürekli uygulanması için Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne dahil edildi. TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda geçen ay kabul edilen teklifin, TBMM Genel Kurulundan geçerek kanunlaşması planlanıyor. Güvenli Turizm Sertifika Programı’nın Türk turizminin geleceği açısından önemli bir adım olduğunu belirten Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan, COVID-19 başta olmak üzere sağlık hususundaki tüm tedbirleri içeren programın temel amacının yerli ve yabancı turistlerin, güvenli ve keyifli şekilde tatillerini yapmalarını sağlamak olduğunu; programın, turizm tesislerine hijyen odaklı 152 kriteri uygulamaları yönünde zorunluluk getirdiğini bildirdi. Programın uluslararası alanda akredite olmuş kuruluşlar tarafından da onaylandığını aktaran Alpaslan, sertifikayı alan tesislerin, bir ay içinde 4 kez denetlendiğini, en ufak tavizde sertifikanın iptal edildiğini kaydetti. Havalimanlarından otellere, seyahat acentelerine kadar tüm turizm işletmelerinde uygulanan programın dünya genelinde de kabul gördüğünü ifade eden Alpaslan, bu yıl, geçen yıla göre daha fazla tesisin sertifika programına dahil olduğunu söyledi.

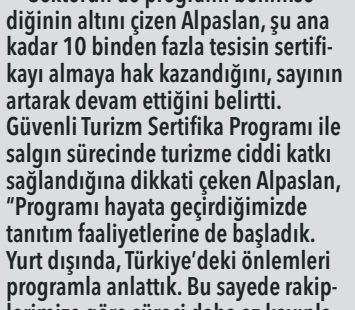
‘SERTİFİKALI TESİS’ SAYISI ARTIYOR

Sektörün de programı benimsediğinin altını çizen Alpaslan, şu ana kadar 10 binden fazla tesisin sertifikayı almaya hak kazandığını, sayının artarak devam ettiğini belirtti. Güvenli Turizm Sertifika Programı ile salgın sürecinde turizme ciddi katkı sağlandığına dikkati çeken Alpaslan, “Programı hayata geçirdiğimizde tanıtım faaliyetlerine de başladık. Yurt dışında, Türkiye’deki önlemleri programla anlattık. Bu sayede rakiplerimize göre süreci daha az kayıpla kapattık. Programın katkısını yaşayarak görmüş olduk.” dedi. Alpaslan, hem ziyaretçilerin hem de sektör temsilcilerinin programdan son derece memnun kaldığını kaydetti. Programın devamlılığını sağlamak için de bir çalışma yaptıklarına değinen Alpaslan, “Meclis Genel Kuruluna gelecek Turizmi Teşvik Kanunu’ndaki değişiklikle, sertifika programının sürekli uygulanabilmesine imkan getirilmekte” diye konuştu.

Hedef yüzde 70 büyüme

■ ULUSAL ve uluslararası yetkilerini kullanarak, 2009 yılından itibaren Türkiye’de gözetim, denetim, eğitim ve sertifikalandırma alanında faaliyet gösteren TÜV Austria Turk, 2021 büyüme hedeflerini paylaştı.

2020 yılında pandeminin zorlu şartlarına rağmen yüzde 65 büyüyen şirket, 2021 yılında yüzde 70 büyüme hedefliyor. Akreditasyonlar ve yetkinlikleriyle dünya çapında faaliyet gösteren, TÜRKAK akreditesi A Tipi Muayene Kuruluşu TÜV Austria Turk, 2009 yılından bu yana Türkiye’de yakaladığı başarılı büyümesini 2021 yılında da sürdürme amacıyla ilerliyor. Şirket, 2020 yılındaki yüzde 65’lik büyüme sonrası 2021 yılında yüzde 70 oranında büyümeyi ve insan kaynaklarında da yüzde 25’lik artışı hedefliyor. Türkiye’de otomotivden enerjiye, sanayiden inşaat sektörüne kadar birçok referans projeye onay ve uygunluk sertifikası veren şirket, yakaladığı büyüme hızıyla da grup içinde son 4 yılda en hızlı büyüyen şirket dallarında ödüller aldı. Sektörde ve grup içerisinde son derece hızlı büyüyen, hedeflenen bütçeleri her yıl geçen şirket, hayata geçireceği yatırımlarıyla da 2021 hedefini destekliyor.

Büyüme hedefleriyle ilgili açıklamada bulunan TÜV Austria Turk Ülke Müdürü Yankı Ünal, “İstanbul merkez ofisimizin yanı sıra Ankara, İzmir ve Bursa şubelerimizdeki 650 çalışanımızla Endüstri ve Enerji, Altyapı ve Otomotiv, İş Sürekliliği olmak üzere üç ana kategoride; denetim, gözetim, belgelendirme, kalibrasyon, eğitim ve proje yönetimi kapsamlarında hizmetler veriyoruz. TÜRKAK’ın yanı sıra uluslararası firmalardan aldığımız; 17020, 17065, 17024, 17021 gibi yetkinlik sertifikalarımız bulunuyor. TÜV Austria Turk olarak, farklı alanlara doğru yatırım yapıyor, ülkemizde ve dünyada ilklere imza atıyoruz. Aynı zamanda sistem ve uygulamalarımızla grubun da gelişimine katkı sağlıyoruz” diye konuştu.

BİR GÖZLÜK İÇİN DEĞER Mİ HİÇ?

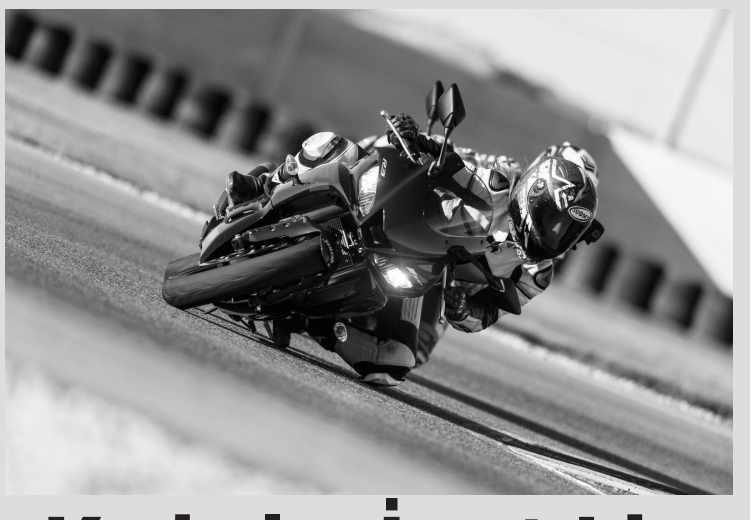
■ ALIŞVERİŞ Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği (AYD) Başkanı Hüseyin Altaş, AVM’ye gelen vatandaşların en çok gözlük talebi olduğunu belirtti. Bu açıklama akıllara, “O kapalı alanlara ve kalabalıklara bir gözlük için girmeye değer mi?” sorusunu getirdi!

GÜNLÜK 2,5 MİLYON KİŞİ...

İstanbul’da AVM’leri günde ortama 2,5 milyon kişinin ziyaret ettiği belirtildi. Salgın öncesinde günlük ziyaretçi sayısının 6 milyon olduğunu söyleyen Alışveriş Merkezleri ve Yatırımcıları Derneği (AYD) Başkanı Hüseyin Altaş, “Artık insanlar alışveriş yapacağı yeri önceden belirliyor. AVM’lerde kalma süresi ortalama kişi başı 2 saat 45 dakikayken artık 45 dakikaya kadar düştü” dedi. AYD Başkanı Altaş, “Pandemi öncesi günlük 6,5 milyon kişi AVM’leri ziyaret ediyordu. Türkiye’de bulunan 441 AVM’de 600 bin doğrudan, 3 milyon da dolaylı olarak personel çalışıyor. Dolayısıyla bu kadar büyük bir alanda bu ziyaretçi sayıları anormal değil. Bizim umudumuz birkaç ay sonra AVM’lerin daha da yoğunlaşması. Pandemi öncesi var olan ziyaretçi sayılarına bu yıl belki ulaşamayız, ancak bu sene günlük 5 milyon ziyaretçiyi bulmayı amaçlıyoruz” diye konuştu.

TÜKETİCİ ALIŞKANLIKLARI DEĞİŞTİ

Artık tüketici alışkanlıklarının değiştiğini söyleyen Altaş, “Cirolarımızda düşüş yaşanmıyor. Çünkü tüketici alışkanlıkları değişti. Artık insanlar AVM’ler de çok zaman geçirmiyor. İhtiyaçlarını görüp, hemen gidiyor. Bu nedenle ziyaretçi sayıları ve ciroları ayrı ayrı hesaplamamak lazım. Ciro anlamında yüzde 50’leri hemen yakalıyoruz” ifadelerini kullandı. AVM’ye gelen vatandaşların en çok gözlük talebi olduğunu belirten Hüseyin Altaş, “Market, teknoloji, çocuk ve bebek ürünleri ve kozmetik ürünleri gibi alanlarda ciddi bir artış söz konusu. Restoran, sinema, çocuk oyun alanları gibi yerler kapalı olduğu için AVM’lerin şu an da yüzde 30’u kapalı. Bu yerler bizim ziyaretçi sayımızı en çok artıran yerlerdi” dedi. Altaş, AVM’ye gelen insanların artık hedef odaklı olduğunu söyleyen Altaş, “İnsanlar alışveriş yapacağı yeri önceden belirliyor. AVM’ler de kalma süresi ortalama kişi başı 2 saat 45 dakika iken, artık 45 dakikaya kadar düşmüş durumda” ifadelerini kullandı.

Kadınlar İzmir’de pistlere indi

■ YAMAHA R25 Kadınlar Kupası ilk kez İzmir Ülkü Yarış Pistinde gerçekleştirildi. Kadın yetenekleri pistlere taşımak ve motosiklet dünyasında kadın gücünü ortaya koymak için Yamaha Motor Türkiye, TMF (Türkiye Motosiklet Federasyonu) ve TMF Milli Takımlar Kaptanı ve Dünya Supersport Şampiyonu Kenan Sofuoğlu iş birliği ile düzenlenen R25 Kadınlar Kupası’nın birincilik kupasını İlayda Yağmur Yılmaz, ikinciliği Melisa Erçelik, üçüncülüğü Pınar Altuğ Tüfekçioğlu aldı.

İLAYDA YAĞMAR YILMAZ BİRİNCİ OLDU

Yarış mücadelesini deneyimlemek isteyen, ülke şartlarında fırsat elde edemeyen kadın yarışçılar için düzenlenen Yamaha R25 Kadınlar Kupası, İzmir Ülkü Yarış Pistinde düzenlenen Türkiye Pist Şampiyonası 1. Ayak Yarışı içerisinde düzenlendi. TMF Milli Takımlar Kaptanı ve Dünya Supersport Şampiyonu Kenan Sofuoğlu’nun yarış süresince destek verdiği şampiyonada aynı zamanda Avrupa Kadınlar Kupası’nda bu yıl Türkiye’yi temsil eden İlayda Yağmur Yılmaz ile birinciliği üstlendi. Türkiye’de ilk kez düzenlenen ve kıyasıya rekabet içinde geçen Kadınlar Kupası, Covid-19 önlemleri sebebiyle seyircisiz gerçekleştirildi. Kupa töreninde konuşan Kenan Sofuoğlu “Yamaha Motor Türkiye ile birlikte ilk kez düzenlediğimiz R25 Kadınlar Kupası bizim için oldukça önemli. Kısa bir sürede kararlaştırıp hazırlandık, bundan sonraki yarışlar için daha iyi organize olacağımız bir hazırlık süreci olacak. Tüm motorları tedarik eden Yamaha Motor Türkiye’ye, lastikleri tedarik eden Anlas Lastik’e ve Türkiye Motosiklet Federasyonu’na çok teşekkür ederim” dedi.

“DAHA ÇOK KADIN YARIŞÇI GÖRMEK İSTİYORUZ”

Yamaha Motor Türkiye Genel Müdürü Bora Berker Cansever, “Pistlerde ve yollarda daha çok kadın sürücü ve yarışçı görmek istiyoruz” dedi. Hayallerinin peşinde koşan ve dünya pistlerinde yarışmak isteyen kadınlar için çok değerli bir fırsat yarattıklarını söyleyen Yamaha Motor Türkiye Genel Müdürü Bora Berker Cansever “1 haftalık bir sürede duyuruları yapılmasına rağmen oldukça fazla talep aldık. Bunu görmek bizi oldukça mutlu etti. Ayrıca Türkiye’de ilk kez düzenlenen Kadınlar Kupası’nda destekçi olmak ayrı bir gurur bizim için. Çok heyecanlı bir şampiyona ve oldukça yetenekli kadın yarışçılar izledik. İlk 3’e giren yarışmacıları çok tebrik ediyorum ancak bizim gözümüzde cesaretle bu yarışa katılan her kadın kazanmış sayılıyor. Hepsini tek tek kutlarım. Pistlerde fırsat eşitliğine yönelik çalışmaya, motosiklet sürmek isteyen herkese cinsiyet ayrımı yapmadan destek olmaya devam edeceğiz. Pistlerde ve yollarda daha çok kadın sürücü ve yarışçı görmek istiyoruz. Yamaha’nın dünya pistlerinde elde ettiği tecrübelerden kadın, erkek herkes faydalanmalı” dedi.

YAMAHA CİNSİYET EŞİTLİĞİ...

Yamaha Motor Türkiye bu yıl toplumsal cinsiyet eşitliğini gündemine aldı ve bu alanda oluşturduğu projeleri hayata geçirmeye başladı. Yamaha R25 Kadınlar Kupası ile startı veren markanın sırada kadınlara ücretsiz eğitim projesi var. Hayatın her alanında kadına yönelik cinsiyet eşitliğine ihtiyacımız olduğu gibi en çok trafikte olduğunu gözlemliyoruz diyen Bora Berker Cansever “Motosiklete olan ilgi her geçen gün artıyor, kadın kullanıcı sayılarında da ciddi artış söz konusu. Ancak kadın motosiklet sürücüleri yollara çıkmaya çekiniyor. Trafikte kadın sürücülerin sayısını artırmak, pandemiyle büyük artış gösteren kurye hizmetinde çalışan kadınların sayısını artırarak iş gücü yaratmak için bu yıl kadınlara Yamaha Riding Academy’de ücretsiz motosiklet eğitimi vereceğiz. Trafiğe çıkan kadın sayısı ne kadar artarsa toplumsal hassasiyet ve farkındalık da o kadar artacaktır. Pandemi şartları elverirse Haziran ayında Yamaha Riding Academiy’de ücretsiz eğitimleri başlatmayı hedefliyoruz” dedi.

‘Bulut’ta kural hız ve çeviklik

■ PANDEMİYLE birlikte bir tercih değil zorunluluk olduğu anlaşılan dijital dönüşüm, bulut teknolojilerinin yaygınlaşmasını da hızlandırdı.

Hibrit bulut çözümleri sunan yerli bulut sistem entegratörü Bulutistan’ın CEO’su Begim Başlıgil, kuruldukları 2015 yılında verdikleri sözü hatırlatarak, “Türkiye’nin en büyük 500 şirketinden 350’si ürünlerimizi kullanmaya başladığında, bu süreçteki deneyimlerimizi paylaşacağımızı söylemiştik. Hedefimize ulaşırken sözümüzü tuttuk ve müşterilerimizin bulut deneyimini ayrıntılı olarak inceleyerek şirketlerin buluta geçiş yolculuğu için öneriler geliştirdik” dedi.

Müşterilerinin bulut dönüşüm sürecine girerken hangi kriterleri göz önünde bulundurduğunu ve ana hedeflerinin neler olduğunu saptadıklarını belirten Başlıgil, “İçinde bulunduğumuz dijital çağda, ilk sırada yüzde 56 ile çeviklik ve hız var. İkinci sırada ise yüzde 39’la ölçekleme geliyor. Şirketlerin farklı önceliklerine ve stratejilerine uyum sağlamak için teknoloji sağlayıcılarının da çok hızlı büyüyüp küçülebilmesi gerekiyor. Bulut teknolojilerinin

esnek bir yapı sunması şirketlerin en önemli tercih sebeplerinden biri” diye konuştu.

Başlıgil, şöyle devam etti: “Bağımsız teknolojik altyapıların kurulabilmesinde en önemli unsur elbette ki finansal rahatlık. Büyük şirketlerin bu teknolojik altyapıyı kurması mümkün. Ancak büyürken yavaş yavaş kendilerini daha bağımsız hissetmek isteyen şirketler de var. Birçok müşterimiz kendilerine özel bağımsız bir yapı kurulmasını istiyor ve bulut teknolojileri bu beklentiyi karşılayabiliyor. Araştırmamızdaki en dikkat çekici konu ise maliyet avantajı.

Bulut teknolojilerini tercih edenlerin yalnızca %18’i maliyet avantajının ön planda olduğunu belirtiyor. Bu da bize bulut bilişim ürünlerinin muadillerine karşı maliyetle değil hız, performans, bağımsızlık gibi diğer üstün özellikleriyle öne çıktığını gösteriyor.”

Vergi suçlarına düzenleme geliyor

■ **VERGİ** suçunun her yıl için ayrı ayrı oluşması yerine tek suç kabul edilerek zincirleme suç hükümlerinin uygulanmasını sağlayacak düzenleme Meclis tatile girmeden önce yapılacak.

TATİLDEN ÖNCE MECLİS'TE YAPILACAK

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından mart ayında açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nda yer alan Vergi Usul Kanunundaki ceza maddelerinde yapılacak değişiklikler için çalışma başladı. Vergi suçunun her yıl için ayrı ayrı oluşması yerine tek suç kabul edilerek zincirleme suç hükümlerinin uygulanmasını sağlayacak yeni bir düzenlemeye gidilecek. Yasa değişikliği Meclis tatile girmeden önce yapılacak. Ekonomi reformu kapsamında yasal düzenlemelerden ilki geçtiğimiz hafta kanunlaşırken reformların diğer ayağını oluşturan İnsan Hakları Eylem Planı çerçevesinde yapılacak kanuni düzenlemeler için de düğmeye basıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Yargı reform paketlerimizin dördüncüsünü yakında Meclisimizin takdirine sunuyoruz" açıklamasını yaptığı paket ile ilgili çalışmalar başlarken, geçtiğimiz hafta gerek Külliye gerekse Meclis'te toplantılar yapıldı. AK Parti kaynaklarından edinilen bilgiye göre, İnsan Hakları Eylem Planında ilk 3 ay olarak takvimlendirilen başlıklar gözden geçirildi. Vergi Usul Kanunu'nun ceza maddelerinde iyileştirme, çocuk teslimi, çocuk mahkemeleri, tutuklama ile ilgili konular ile cezaevlerindeki çocuklu anneler olmak üzere dört başlık üzerinde çalışma başlatıldı.

ÖLÇÜ VE ORANTI İLKESİ

3 ay içinde yapılacaklar İnsan Hakları Eylem Planında, 'adli süreçlerde hukuki öngörülebilirlik' başlığında şeffaflığın artırılması kapsamında halen vergi ile ilgili suçlarda geriye dönük olarak, her bir dönem ve belge için ayrı ayrı uygulanan cezalarla ilgili yeni bir adım atılacak. Vergi Usul Kanunu'nun 'Kaçakçılık Suçları ve Cezaları" başlıklı 359. maddesi yeniden ele alınacak. Vergi suçunun her yıl için ayrı ayrı oluşması yerine tek suç kabul edilerek zincirleme suç hükümlerinin uygulanması sağlanacak. Etkin pişmanlık hükümlerinin vergi suçları için de uygulanabilmesi sağlanacak. Her iki düzenleme de Eylem Planında 3 ay içinde yapılacaklar arasında sıralanıyor. Çalışma yapılan diğer bir başlığı ise tutuklama süreçlerine ilişkin yapılacak düzenlemeler oluşturuyor. İnsan Hakları Eylem Planında sulh ceza hakimliklerinin tutuklama ve diğer koruma tedbirlerine ilişkin kararlarına karşı dikey itiraz usulü getirilmesi, "tutuklamada ölçülülük ve orantılılık" ilkeleri doğrultusunda, katalog suçların kapsamının daraltılması öngörülüyor.

60,8 milyar lira işlem hacmine ulaştı

■ **FAKTORİNG,** finansal kiralama ve finansman şirketlerinin ilk çeyrek aktif toplamı 164 milyar TL oldu. FKB Başkanı Aynur Eke, "Finansal kiralama yüzde 60, finansman yüzde 133, faktoring yüzde 27 büyüme gösterdi» dedi.

Finansal Kurumlar Birliği'nin (FKB) çatısı altındaki faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin ilk çeyrekteki işlem hacmi 60,8 milyar lira olurken, müşteri sayısı 2,5 milyona çıktı. Bankacılık dışı finansın ilk çeyrekte aktif toplamı 164 milyar TL, öz kaynak büyüklüğü 28,9 milyar TL oldu. FKB Başkanı Aynur Eke, FKB çatısı altında temsil edilen üç sektörün ilk çeyrek finansal performansına ilişkin bilgi vererek, finansal kiralama sektörünün alacaklarının 60,5 milyar TL seviyelerinde olduğunu bildirdi. Sektörün aktif büyüklüğünün 76,5 milyar lira olarak gerçekleştiğini kaydeden Eke, faktoring sektörünün işlem hacminin 41,8 milyar TL seviyelerine ulaştığını, alacaklarının ise 42 milyar TL seviyelerinde olduğunu

anlattı. FKB Başkanı Eke, ilk çeyrek sonuçlarına ilişkin şu bilgileri verdi: "Finansman şirketlerimizin işlem hacmi 12,2 milyar TL seviyesinde. Aktif büyüklüğü 41,6 milyar TL seviyelerinde, mikro kredilerde pazara giren yeni üyelerimizle müşteri sayısı 2,4 milyon, sektörün alacak büyüklüğü ise 36,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Sektörlerimizin bu rakamlarını değerlendirdiğimizde ise 2021'in ilk çeyreğinde özellikle işlem hacminde artışlar dikkat çekiyor. İlk çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre, finansal kiralama sektörü yüzde 60, finansman sektörü yüzde 133, faktoring ise yüzde 27 büyüme kaydetmiştir."

Eke, faktoring sektörünün işlem hacminin yüzde 86,5 yurt içi, yüzde 13,5 ihracat-ihracat faktoringinden oluştuğunu bildirdi.

KREDİ KARTLARI BİR YANA...

Bireysel kredilerde patlama yaşanıyor

TBB verilerine göre, geçen yıl martta kişi başı ortalama 20.5 bin lira olan kredi riski bu yıl martta 26.1 bin liraya yükseldi. Bir yılda 2.3 milyon kişi daha bireysel kredi kullanırken kredi riskindeki artış yüzde 27,1 oldu. Kredili mevduat hesapları ise tüketicinin aktif olarak kullandığı bir diğer 'araç'a dönüştü.

H.Merkezi / E.Çözüm

BANKALAR Birliği (TBB) verilerine göre, Mart 2021 itibariyle bireysel kredi kullanan kişi sayısı (takipteki krediler hariç) son bir yılda 2.3 milyon kişi arttı. Böylece 34.5 milyon kişi bireysel kredi kullanmış oldu.

ORTALAMA BAKİYE 26,1 BİN LİRA

Verilere göre, ortalama kredi bakiyesi ise 26.1 bin lira düzeyinde gerçekleşti. Kişi başına ortalama kredi riski Şubat 2021'de ise 25 bin 582 lira düzeyindeydi. Geçen yıl marta göre ise ortalama bireysel kredi riski yüzde 27,1 arttı. Bankalar ve banka dışı finansal kuruluşlar tarafından kullandırılan bireysel krediler yüzde 36 artarak 899 milyar TL'ye yükseldi. Bireysel kredilerin yüzde 46'sını ihtiyaç kredileri, yüzde 32'sini konut kredileri, yüzde 17'sini kredi kartları ve yüzde 5'ini taşıt kredileri oluşturdu. Bireysel kredilerde tahsili gecikmiş alacak oranı bir önceki yıla göre 1.5 puan düşerek yüzde 2,2 seviyesinde gerçekleşti. TBB verilerine göre, mart ayında 151 bin kişi ilk defa kredi kartı, 98 bin kişi ihtiyaç kredisi kullanırken, konut kredisi kullanan kişi sayısı 16 bin oldu. 104 bin kişi ise ilk defa kredili mevduat hesabı kullandı. Ocak ayında ilk defa kredili mevduat hesabı ve kredi kartı kullanan kişi sayısı önceki aylara göre çok yüksek artış göstermişti. Ardından kredi kartı ilk kez kullanan sayısı yeniden 150 bin seviyelerine geriledi. Kredili mevduat hesabı kullanan kişi sayısı da 104 bin ile yeni bir yükseliş sinyali verdi.

KREDİLİ MEVDUAT HESABI 'ARAÇ' OLDU

Kredili mevduat hesabı son dönemde bireylerin yüksek kredi faizleri nedeniyle küçük çaplı harcamaları için tercih ettikleri bir araç olarak öne çıkıyor. Nisan ve mayıs ayında uygulanan tam kapanma sürecinde de hem ilk kez kredi kartı hem de kredili mevduat hesabı kullanan sayısında yükselişin sürmesi bekleniyor. TBB verilerine göre, 2021 Mart ayı İstanbul'da 281 milyar TL, Ankara'da 86 milyar TL ve İzmir'de 60 milyar TL tutarında bireysel kredi bulunuyor. Şırnak, yüzde 60 ile son 12 ayda bireysel kredi bakiyesi en çok artan il oldu. Kişi başına ortalama bireysel kredi (kredi kartı dahil) toplam bakiyesi en yüksek iller ise sırasıyla, Ankara, İzmir, Tekirdağ oldu. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre, TBB üyesi kuruluşlar tarafından kullandırılan nakdi krediler 2021 Mart ayı itibarıyla, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 31 artarak 3 trilyon 954 milyar TL oldu. Nakdi kredilerin 3.827 milyar TL'si bankalar, 60 milyar TL'si finansal kiralama şirketleri, 36 milyar TL'si finansman şirketleri ve 31 milyar TL'si faktoring şirketleri tarafından kullandırıldı.

KARTLAR, TİCARİ KREDİLER VE DİĞERLERİ

Tasfiye olunacak alacaklar 2021 Mart ayı itibarıyla 176 milyar TL oldu. Tasfiye olunacak alacakların 167 milyar TL'si bankalara; 5 milyar TL'si finansal kiralama şirketlerine, 1,9 milyar TL'si faktoring şirketlerine ve 1,5 milyar TL'si de finansman şirketlerine ait olarak belirlendi. Tasfiye olacak alacakların toplam kredilere oranı 2021 yılı Mart ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre 1,4 puan azalarak yüzde 4,3'e geriledi. Ticari krediler ise yüzde 29 artarak 3 trilyon 55 milyar TL'ye çıktı. Ticari kredilerin toplam içindeki payı yüzde 77 düzeyinde gerçekleşti. Ticari krediler içinde imalat sanayii yüzde 28 ile en yüksek paya sahip. Payı yüzde 10 ve üzerinde olan diğer ana sektörler, toptan ve perakende ticaret ve inşaat olarak sıralandı. Mart 2021 itibarıyla tasfiye olunacak alacak oranı en yüksek olan sektör; yüzde 9,7 ile inşaat sektörü oldu. Bu sektörü yüzde 5,9 ile enerji sektörü ve yüzde 5,6 ile turizm sektörü takip etti.

Açlık sınırı 18 yılda 6 kat arttı

■ **DİSK'**e bağlı Metal İş Sendikası araştırmasına göre, 18 yılda açlık sınırı 6 kat arttı. Aynı zamanda, "İstanbul, işçilerin hem salgınla hem yoksullukla en çok mücadele ettiği kent oldu" denildi.

EN BÜYÜK MÜCADELE İSTANBUL'DA

DİSK'e bağlı Birleşik Metal İş Sendikası'nın araştırmasına göre, 18 yılda açlık sınırı 6 kat arttı. İstanbul'da açlık sınırı 2 bin 974 lira olarak tespit edilirken, "İstanbul, işçilerin hem salgınla hem yoksullukla en çok mücadele ettiği kent oldu" denildi. DİSK-Birleşik Metal İş Sınıf Araştırmaları Merkezi'nin Nisan 2021 araştırması sonuçları yayınlandı. Buna göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı beslenmesi için aylık yapması gereken harcama tutarı 2 bin 816 TL olarak belirlendi. Açlık sınırı üzerinden yapılan hesaplama sonuçlarına göre ise yoksulluk sınırı 9 bin 739 TL olarak hesaplandı.

Araştırmaya göre, 2003 yılının nisan ayında 4 kişilik bir aile, günlük minimum 15.51 TL'ye sağlıklı beslenebilirken, bugün ancak 93.85 TL'ye sağlıklı beslenebiliyor. Araştırmaya ilişkin olarak hazırlanan raporda, "18 yıllık zaman zarfında açlık sınırı 6.05 kat arttı. Aynı dönemde enflasyondaki artış, ise 5.37 kat oldu. Açlık sınırındaki artış, genel enflasyonda yaşanan artıştan daha fazla oldu.

3 BİN LİRA SINIRINA DAYANDI

Dört kişilik bir ailenin sağlıklı bir biçimde beslenebilmesi için, günlük en az 93.85 TL, aylık 2 bin 816 TL'lik harcama yapması gerekiyor" denildi. Araştırma kapsamında üç büyük ile ait Nisan 2021 dönemi açlık sınırı verileri de hesaplandı. Buna göre, İzmir'de açlık sınırı 3 bin 39 lira olarak belirlendi. İzmir'i, İstanbul 2 bin 974 liralık açlık sınırı ile takip etti. Ankara'da ise açlık sınırı 2 bin 760 lira olarak tespit edildi. Araştırma sonuçlarının değerlendirildiği raporda, İstanbul'da açlık sınırında meydana gelen yükselişe dikkat çekilerek "Tedarik ve üretim zincirlerinin merkezinde yer alan, salgının en fazla hissedildiği kent olan İstanbul'da açlık sınırı 3 bin TL'ye yaklaştı. İstanbul, işçilerin hem salgınla hem yoksullukla en çok mücadele ettiği kent oldu" ifadelerine yer verildi.

İŞVERENİN BORCUNU İSG ÖDEYECEK

Sigortacılıkta değişiklik içeren kanun teklifi Meclis'te kabul edilirken İşsizlik Sigortası Fonu (İSG) bir kez daha işverenlerin kullanımına açıldı. Buna göre işveren, her istihdam sağladığında borcunu İSG'ye ödetecek.

H.Merkezi / E.Çözüm

YENİ işe alımlarda, işverenlerin ödemesi gereken sigorta primlerini İşsizlik Sigortası Fonu'na (İSG) yükleyen ve ailelerin 18 yaş altındaki çocuklarına da Bireysel Emeklilik Sigortası (BES) yapabilmesini sağlayan kanun teklifi geçtiğimiz günlerde Meclis'te kabul edildi.

"İŞSİZLİK FONU'NA BİR DELİK DAHA AÇILIYOR"

İktisatçı Prof. Dr. Aziz Konukman, yasayı "BES'te yaşanan tıkanıklık aileler üzerinden aşılmak isteniyor. Ayrıca istihdam teşviki adı altında İşsizlik Sigortası Fonu'na bir delik daha açılıyor" şeklinde değerlendirdi. Sigortacılık Kanunlarında Değişikliğe Dair Kanun Teklifi TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Buna göre mikro ve küçük ölçekli işletmeler, yeni istihdam sağladıkları takdirde ödemeleri gereken sigorta primlerini 30 Haziran 2022'ye kadar olan borçlarının faizinden ya da kazançlarından ödedikleri kâr bakiyesinden düşebilecek. Ancak işverenin ödemesi gereken borcu ise İşsizlik Sigortası Fonu karşılayacak. Bu durum, şu anlama geliyor: Bir işveren örneğin, 1 milyon liralık kredi alıyor ve 30 Haziran 2022'ye kadar bu miktarın üzerine 200 bin lira faiz ödemesi gerekiyor. Bu sırada işveren ek istihdam sağlıyor ve 150 bin liralık sigorta primi ödemesi gerekiyor. Ancak bu 150 bin liralık sigorta primini ödeyen işverenin ödemesi gereken faiz 50 bin liraya düşürülüyor. Kalan 150 bin liralık fark İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanıyor. Özetle işveren, sigorta primini İşsizlik Sigorta Fonu'na verecek. İşsizlik Sigorta Fonu bu parayı alıp patronun borcunu ödeyecek. İşverene verilen bu destek, yasa kapsamına giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanacak. Bu madde kapsamına giren iş yerleri ilave olarak işe aldığı en fazla beş sigortalı için bu destekten yararlanacak.

"BES TIKANDIĞI İÇİN BU ŞEKİLDE OLDU"

İktisatçı Prof. Dr. Aziz Konukman, yasa kapsamına alınan bu maddeyi şu şekilde değerlendirdi: "İşsizlik Sigortası Fonu'na bir delik daha açıldı. İşveren aldığı kredinin faizinden ödediği primleri düşecek, bunu da İşsizlik Sigortası Fonu ödeyecek. Zaten bu fonun ne olduğu belli değil. Kaynaklarının neredeyse 4'te 3'ünü işverenler kullandı. İşçiye veriliyor gibi gözüken şey aslında işvereni koruyor." Yasanın bir diğer maddesi de ailelerin 18 yaş altındaki çocuklarına adına da BES'te birikim yapabilecek olması. Konukman, bunu şu şöyle değerlendirdi: "Anlayabildiğim kadarıyla BES tıkandı, çok gelişemiyor. Böyle olunca belli bir yaşın altındakileri de bu kapsama aldılar. Çağdaş bir devlette sosyal uygulamalar kapsamında belli bir yaşa gelen gencin istihdam edilebilirliğinin sağlanması gerekiyor. Ancak geniş bir kesim resmen unutuldu. Hem istihdamda hem de eğitimde yer almayan genç oranı yüzde 30'lara vardı. Türkiye'de ise aileler doğal sigorta fonu gibi çalışır. Yani bu gençlerin giderlerini karşılar, harçlığını verir. Şimdi bunu 18 yaş altına kadar düşürüyorlar. Böylece doğal işsizlik sigortası olan bu durumu kurumsallaştırıyorlar."

Milli ekonomiye 1,1 trilyon lira destek

■ **HALKBANK** Genel Müdürü Osman Arslan, 83. kuruluş yıl dönümlerinde Türkiye'de modern bankacılığın öncülüğünü yaptıklarını belirterek, "Son 4 yılda milli ekonomiye 1,1 trilyon lirayı aşan destek sağladık. Bu destek, reel sektörün her zaman yanında olduğumuzun kanıtıdır" dedi.

Mustafa Kemal Atatürk'ün himayesinde 1938 yılında faaliyetine başlayan Halkbank'ın, Türkiye ekonomisinin gelişmesinde ve gücünü koruyabilmesinde önemli sorumluluklar üstlendiğini ifade eden Arslan, reel sektörün finansmana erişimine yönelik çözümler geliştirmeye ilk günkü heyecanla devam ettiklerini kaydetti. Arslan, Halkbank'ın müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamak için vatandaşlara değer sunma yöntemini dijitallleşme ekseninde yeniden yapılandırdıklarını söyledi. İnternet ve mobil bankacılık hizmetlerine üye 10 milyonu aşkın müşterisiyle sahadaki gücünü dijitale taşıyan Halkbank'ın, güçlü finansal etkinliğini ekonomik performansına yansıtarak aktif toplamını mart sonu itibarıyla

692,9 milyar liraya yükselttiğini aktaran Arslan, şöyle devam etti: "Aktif büyüklüğümüzü geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 41,1 artırdık. Çeşitli meslek gruplarına özel çözümler üreterek ekonomik canlılığa katkı vermeye odaklanan bankamız, 2020 yılının aynı dönemine kıyasla nakdi kredilerinde yüzde 30,3 artış sağladı. Toplam kredilerimizi de aynı dönemde yüzde 30,8 artışla 577,7 milyar liraya yükselttik. Bankamız, özellikle TL nakdi kredilerde yüzde 37,6 büyüme başarısı yakalarken, toplam mevduatımızı da yüzde 44,1 artışla 471,6 milyar liraya ulaştırdık."

Arslan, mart sonu itibarıyla çalışan sayısını 23 bin 500 kişiye yükselttiklerini belirterek, "Son bir yılda 11 yeni şube açarak toplam şube sayımızı 1.017'ye çıkardık" dedi.

Haluk DİRESKENELİ

halukdireskeneli@ekonomik-cozum.com.tr

Amerika'da bir ihale 1992-1994

KARADENİZ kıyısında yer alan bir büyük endüstriyel tesis, yeni bir buhar kazanı alımı için ihale açtı. Tesiste mevcut fuel oil yakan iki adet Amerikan, iki adet İtalyan buhar kazanı vardı. Yeni beşinci kazan proses sırasında açığa çıkan yüksek fırın gazlarını (blast furnace gas and coke oven gas) yakacaktı. O güne kadar birim Sm3 alt ısıl değeri 550 kcal olan yüksek fırın gazı bacada yakılarak atmosfere veriliyordu. Yeni buhar kazan (160 ton/saat, 45 kg/cm2, 445C) mümkün olduğunca çok oranda bu gazı yakacak ve boşa atılan gaz değerlendirilecekti. İlave yakıt olarak doğal gaz ve fueloil de yakacaktı.

***

Tesiste mevcut Amerikan buhar kazanları bizim yabancı ortağımıza aitti. Bu yüzden Amerikalı Yabancı ortağımız adına yeterlik belgemizi aldık. Diğer iki kazan İtalyan firmaya aitti ve garanti edilen azami devamlı buhar kapasitesine hiçbir zaman çıkmadığı için boykot edilmişti.

Buhar kazanın tasarımı ve fiyatlaması için Amerikan ortağımızın Kanada Toronto çevresindeki mühendislik merkezine gittik. Aralık ayındaydık. Kaldığımız Holliday Inn otelinin çevresi nerdeyse bir metre kar altında idi. Arabası kapalı garajda olmayanlar arabalarını kullanamıyorlardı. Gündüz dış sıcaklık -20C idi. Bir hafta mühendislik ve teklif ofisinde yabancı ortağımızın mühendisleri ile çalıştık. Yüksek fırın gazı yakacak kazanın tasarımını yaptık, malzeme ekipman listelerini çıkardık. Benzer bir yapılmış kazanın genel görünüş resimlerini, tipik standart detay resimlerini aldık.

Yabancı ortağımızın teklif mühendisleri bize tahmini kendi fiyatlarının montaj hariç 5.25 milyon ABD Dolar olacağını söylediler. Sonraki hafta onlar Noel ve yılbaşı tatiline girdiler. Biz yurda döndük.

***

Fiyatı 8 milyon ABD $ olarak hazırladık ve işi alabilmek için kar olmadan gönderdik. Amerikalı ortak mühendislik ve lisans parası aldığı için ses çıkarmadı. Kar almanın biz çalışanlar için bir anlamı yoktu. O sırada elinde iş olmayan referansı çok olmayan bir şirket için bu işi almak çok önemliydi. Yerli ortak bu işi karsız almamızın gereğine ikna oldu.

İhalenin sonuçlanacağı fiyatların açılacağı gün İngiliz Genel müdür ile alıcı firmanın merkezinde toplantı odasındaki davete katıldık.

İhalenin açıklandığı büyük salonda bir sessizlik vardı. Bizim fiyatı o anda sadece biz biliyorduk. Sevincimizi gizlemeye çalıştık. Sonunda salonda fiyatımız açıklandı ve iş bizde kaldı.

Alıcı firma bu durumdan memnun oldu. Karşısında kendi dillerinde konuşabilecekleri, dertelerini şikayetlerini anlatabilecekleri bir tedarikçi firma vardı. Tasarım kendini ispatlamış, kendi tesislerinde referansı olan bir Amerikan firmasıydı. Alım yapılan ekipmanlar malzemeler yurtdışından kendilerinin onayı ile gelecekti.

***

Tasarımı yaparken kapasite konusunda eksik kalmayalım diye daha büyük buhar kazanı seçmiştik. İşi aldık 3 yıl içinde tasarım imalat satın alma ve yerinde montaj dahil teslim ettik, geçici ve kati testleri yaptık. İş bitirme belgemizi aldık. Beklendiği gibi fazla kar yoktu.

1994 yılından beri buhar kazanımız yüksek fırın gazlarını azami oranda yakarak tesiste çalışıyor ve buhar veriyor. Benzer buhar kazanlarını yurt içi ve yurt dışı projelerde yaptık imal ettik, teslim ettik. Eskiden bedava yanan ve bacalardan atılan yüksek fırın gazı kullanımı sayesinde yatırım kendini altı ayda geri ödedi.

***

Bu hikayeyi bu kadar detaylı ben nasıl anlattım? Çünkü şirket olarak 1996 yılında Chicago American Power konferansında bu konuda bir teknik bildiri yayınladık ve sunduk. Çok ilgi gördü, özellikle rakip firmalarımız gelip bizden bilgi aldılar.

G7 ÜLKELERİ

Kömüre sağlanan finansmanı durdurdu

H.Merkezi / E.Çözüm

DÜNYANIN en büyük yedi gelişmiş ekonomisi (G7 ülkeleri) yaptıkları müzakere sonucunda, bu yılın sonuna kadar kömür projelerinin uluslararası finansmanını durdurma kararı aldı. Asıl amaç ise, 2030 yılına kadar tüm elektrik sektörünün karbondan yani kömürden arındırılması olarak kaydedildi.

SOMUT ADIM TAAHHÜTÜ VERDİLER

Yayımlanan bildiride, "İhracat finansmanı, yatırım, mali ve ticaret teşvik desteği de dâhil olmak üzere, 2021 sonuna kadar kömür üretimi için sunulan hükümet desteğine mutlak bir son vermek için somut adımlar atmayı taahhüt ediyoruz" ifadelerine yer verildi. G7 ülkeleri çevre bakanları, fosil yakıtlara küresel desteği sonlandırmayı kabul ederken, 2030'a kadar sıfır karbonlu enerji sektörü hedefi belirledi. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya ve Japonya'dan oluşan G7 ülkeleri, Paris Anlaşması gereği küresel olarak kabul edilen iklim değişikliği hedeflerini karşılamak için tüm fosil yakıtlara olan desteği de aşamalı olarak sonlandırmayı hedefliyor. Fosil yakıt finansmanının durdurulması, dünyanın küresel sıcaklıklardaki artışı 1,5 derece ile sınırlandırması için önemli bir adım olarak gösteriliyor. G7 ülkeleri ayrıca, sıfır emisyonlu araçların kullanımının artırılması için küresel ortaklarla birlikte çalışmayı kabul etti. Ancak bu hedef için belirli bir tarih verilmedi. Toplantıda, bu yılki G7 başkanlığını yürüten İngiltere, fosil yakıtların kullanımının sona erdirilmesi için bir anlaşma imzalanmasını istedi.

OLUMLU DOMİNO ETKİSİ SAĞLAYABİLİR

Konu ile ilgili değerlendirmede bulunan Roma merkezli düşünce kuruluşu ECCO Kurucu Ortağı Luca Bergamaschi, "Sonuç, Batılı büyük güçlerin iklim ve doğa için işbirliğinin sıfırlanıp yeniden başlatılmasına işaret ediyor. Bu, COP26'ya yönelik olumlu bir domino etkisi sağlayabilir. Şimdi tüm G20 ülkelerinin aynısını yapmasına ihtiyacımız var" dedi. G7 ülkelerinin bu kararı sonrası Çin'i denizaşırı kömür santrallerine fon sağlayan tek ülke olarak yalnız kalacağını ifade eden Hoffmann Sürdürülebilir Kaynak Ekonomisi Merkezi Kurucu Direktörü Bernice Lee'ye göre, Pekin'in Bangladeş'teki kömür fonlamasını bırakması önemli bir sinyal.

G7 çevre bakanları, küresel sıcaklıklardaki artışı 1,5 °C ile sınırlandırarak iklim hedeflerine ulaşılması için, bu yılın sonuna kadar kömür projelerinin uluslararası finansmanını durdurma kararı aldıklarını açıkladı. Yapılan değerlendirmelerde, bu kararın olumlu bir domino etkisi sağlayabileceğine dikkat çekildi.

TÜM SEKTÖR KARBONDAN ARINDIRILABİLİR

Londra merkezli küresel enerji düşünce kuruluşu Ember'in Kıdemli Elektrik Analisti Dave Jones, "Uluslararası Enerji Ajansı'nın son raporunda; tüm yeni kömür santrali ve maden yatırımlarını şimdi durdurulması, kömürün 2030'a kadar devre dışı bırakılması ve 2035 yılına kadar yüzde 100 temiz enerjiye geçilmesi gerekliliği üzerinde duruluyor. Kömürün kullanımdan kaldırılması temel adımdır ve hızlı bir şekilde doğalgazın da kaldırılması gerekir. Böylece tüm elektrik sektörü 2035 yılına kadar karbondan arındırılır" ifadelerini kullandı. COP26 İklim Zirvesi Başkanı Alok Sharma da, dünyanın fosil yakıtlara olan bağımlılığının sona ermesi için kömür kullanımının sonlandırılması çağrısında bulunmuştu.

IEA da son yayımladığı raporunda, dünyanın yüzyılın ortasına kadar net sıfır emisyon hedefine ulaşabilmesi için yatırımcıların yeni petrol, doğalgaz ve kömür tedarik projelerini finanse etmemeleri gerektiğini açıklamıştı. IEA'ya net sıfır karbon hedefine ulaşmayı taahhüt eden ülkelerin sayısı arttı, ancak taahhütleri tam olarak yerine getirilse bile, 2050'de dünya çapında 22 milyar ton karbondioksit salımı olacak ve bu durum 2100'e kadar 2,1 °C civarında bir sıcaklık artışı anlamına geliyor.

TSKB 'güneş'i finanse edecek

■ **FİNANSMAN** sağladığı 330 yenilenebilir enerji projesinin 162 adedi GES projelerinden oluşan TSKB, şu ana kadar 250 MW kurulu güce toplam 250 milyon doların üzerinde kaynak sağladı.

200 MİLYON $ KAYNAK HEDEFLİYOR

Gelecek birkaç yıl içinde bu alandaki yatırımlara yoğunlaşmayı planlayan banka, 200 milyon dolar tutarında GES finansmanı sağlamayı hedefliyor. Türkiye'nin yenilenebilir enerji alanında gerçekleştirilen projelerini 2002'den beri destekleyen Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'nın (TSKB) finanse ettiği toplam 330 yenilenebilir enerji projesinin 162 tanesini GES projeleri oluşturuyor. Toplam finanse edilen GES kurulu gücü 250 MW'ın üzerinde yer alırken, bu projelere sağlanan toplam finansman miktarı ise 250 milyon doların üzerinde hesaplanıyor. Gelecek 2-3 yıl boyunca GES alanındaki yatırımlara yoğunlaşmayı planlayan TSKB, bu alana 200 milyon dolar tutarında finansman sağlamayı hedefliyor.

SAYI ANLAMINDA ARTIŞ BEKLENİYOR

TSKB portföyü içindeki GES projelerinin adetlerinde artış beklediklerini söyleyen TSKB Kurumsal Bankacılık Satış Müdürü Volkan Karaben, ülkenin toplam kurulu gücü içinde de TSKB tarafından finanse edilen GES payının ciddi oranda artabileceğini kaydetti. Yurt genelinde GES projelerini finanse etmenin yanı sıra uzman mühendislik ekibinin yatırım danışmanlığıyla projelerin sağlıklı ve verimli şekilde hayata geçmesini sağladıklarını belirten Karaben, ilerleyen süreçte kurulumu hızlı ve kolay yapılabilen, yoğun mesai veya işgücü gerektirmeyen GES yatırımlarına taleplerin artacağını aktardı.

GES YATIRIMLARINA TALEP

Mevcut enerji projelerinde hibrit üretim kapsamında, konut ve sanayi tesislerinin çatıları ile sanayi tesisi arazilerinin üzerine kurulacak GES yatırımlarına yönelik talebin yoğunlaştığı söyleyen Karaben, güneş alanında da yatırımcısının ve kullanıcısının farklı firmalar olduğu, gelir paylaşımına dayanan Yap-İşlet-Devret iş modellerinin artarak devam edeceğini ifade etti. Karaben, "Ülkemizin düşük karbonlu ekonomiye geçişinde kilit öneme sahip GES projelerinin finansman ihtiyaçlarına doğru ve etkin kaynak modelleri sunmak önceliklerimiz arasında yer alıyor. Proje finansmanı modelimiz projelerin kendi yaratmış olduğu veya iç tüketime yönelik projelerde tasarruf edilen fonlar ile dışarıdan herhangi bir finansal destek almadan kapalı devre şekilde kredi ödemesini mümkün kılıyor. Yurt dışından temin ettiğimiz kaynakların vadeleri uzun olduğu için GES projelerine anapara ödemesiz dönemleri de olan uzun vadeli ödeme planları sunuyoruz. 2022 yılında daha da artmasını beklediğimiz GES yatırımlarının finansmanlarına hız kesmeden devam etmeyi ve önümüzdeki 2-3 sene içerisinde 200 milyon doların üzerinde ilave finansman sunmayı planlıyoruz" dedi.

Ödemelere 'yerli kaynak' ayarı

■ **ELEKTRİKTE** kapasite mekanizması ödemelerine 'yerli kaynak' ayarı yapıldı. Atıl kalan santrallere yapılan kapasite mekanizması ödemelerinde "yerli kaynak" ile elektrik üretenler öncelik tanınacak.

Piyasa fiyatlarına uygun maliyetlerden elektrik üretemediği için atıl kalan santrallere yapılan kapasite mekanizması ödemelerinde "yerli kaynak" ile elektrik üretenler öncelik tanınacak. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliğinde değişikliğe gitti. Buna göre, santral yaşı 13'ten büyük ithal kaynaklara dayalı santraller de kapasite mekanizmasından yararlanacak tesisler kapsamına alındı. Ancak verimlilik oranı yüzde 50'nin altında kalan ithal kaynaklara dayalı santraller mekanizmadan faydalanamayacak. Mekanizmaya başvurulabilecek son tarihten

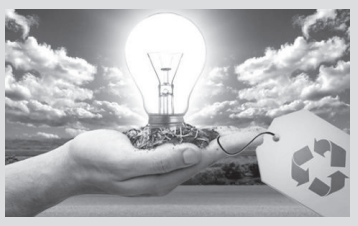
önceki 12 aylık dönemde ağırlıklı ortalama kapasite kullanım oranı yerli kaynaklara dayalı olanlarda yüzde 10'u altında kalan tesislere ilgili dönem için ödeme yapılmayacak. İthal kaynakla çalışan tesislerde bu oran yüzde 15'in altı şeklinde benimsendi.

İthal kömür veya doğal gaz yakıtlı santrallerde, bir fatura dönemi içerisinde yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak elektrik üretimi yapılması halinde, yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak yapılan üretim miktarı oranında kapasite ödemesi yapılacak.

Atıktan üretim tesisi sayısını artırıyor

■ **DOĞANLAR** Holding, bu yıl içinde devreye almayı planladığı 6 yeni tesisle atıktan elektrik üretim tesisi sayısını 18'e çıkaracak.

Doğanlar Holding, bu yıl içinde atıktan elektrik ürettiği tesisi sayısını 18'e çıkarmayı planlıyor. Şirketin atıktan elektrik üretimi, yenilenebilir enerji projeleri ve yatırım hedeflerine ilişkin açıklamalarda bulunan Doğanlar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Davut Doğan, mobilya başta olmak üzere inşaat ve perakende sektörlerinde faaliyet gösteren Doğanlar Holding'in son 15 yıldır enerji sektöründe de yatırım yaptığına dikkat çekti. Atıktan enerji üretiminden önce Ordu ve Erzurum'da hidroelektrik yatırımları gerçekleştirdiklerini söyleyen Doğan, bu yıl

devreye alacakları 6 yeni tesisle, 11 şehirde 18 tesise ulaşacaklarını bildirdi. Bu tesislerin 16'sında evsel atıktan enerji üretimi gerçekleştirileceğini, kalan 2 tesiste ise orman ve zirai atıkların değerlendirileceğini anlatan Doğan, "Evsel, tarımsal ve orman atıkları elektriğe dönüştürerek yüz binlerce hanenin enerji ihtiyacını karşılayacağız. İstihdamımız 293'ten 450'ye çıkacak" dedi.

2025'TE HEPSİ ELEKTRİKLİ OLABİLİR

■ **IEA'**nın son raporuna göre, 2025 yılına kadar neredeyse satılacak tüm taşıtların elektrikli olacağı, 2050 yılına kadar ise ağır vasıtaların neredeyse tamamının hidrojen yakıt hücreli ya da elektrikli olacağı tahmin ediliyor.

Küresel emisyon hedeflerine ulaşılması için ulaşımda elektrifikasyonun artırılması gerekirken, elektrikli araçlara yönelik batarya üretiminde mevcut durumda yıllık 160 GWh olan kapasitenin 2030'da 6 bin 600 GWh'e yükseleceği öngörülüyor. Uluslararası Enerji Ajansı tarafından hazırlanan "2050'de Sıfır Emisyon: Küresel Enerji Sektörü İçin Yol Haritası" başlıklı rapora göre, 2030 için öngörülen batarya üretim kapasitesine ulaşmak için her yıl yaklaşık 20 adet olmak üzere yıllık 35 GWh üretim kapasitesine sahip tesisin inşa edilmesi gerekiyor. Küresel enerji sektörünün 2050'de sıfır emisyon hedefine ulaşması için köklü bir dönüşüme ihtiyaç duyulurken, bu dönüşümün elektrik, ulaşım ve üretim sektörlerinde

yoğunlaşması hedeflere ulaşılması açısından büyük önem taşıyor.

Temiz enerji kaynaklarının payının artmasıyla elektrifikasyonun sera gazı emisyonlarının düşürülmesinde kilit rol oynaması ve elektrikli araçların küresel otomotiv pazarında bugün yüzde 5 olan payının 2030'da yüzde 60'a yükselmesi bekleniyor.

Rapora göre, 2025 yılına kadar neredeyse satılacak tüm taşıtların elektrikli olacağı, 2050 yılına kadar ise ağır vasıtaların neredeyse tamamının hidrojen yakıt hücreli ya da elektrikli olacağı tahmin ediliyor.

Böylelikle, küresel anlamda elektrikli araçlar için batarya üretim kapasitesinin mevcut durumda yıllık 160 GWh olan seviyesinden 2030'a kadar 6 bin 600 GWh'e yükseleceği öngörülüyor.

2050'deki payı yüzde 20 olacak

■ **ULUSLARARASI** Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, güneşin küresel enerji sisteminde şu an yüzde 1 olan payının 2050'de yüzde 20'ye yükseleceğini ve güneşin dünyadaki en büyük enerji kaynağı haline geleceğini bildirdi.

DÜNYANIN EN BÜYÜK ENERJİ KAYNAĞI

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, güneşin 2050'de dünyanın en büyük enerji kaynağı olacağını belirtti. IEA'nın "2050'de Sıfır Emisyon: Küresel Enerji Sektörü için Yol Haritası" raporuna ilişkin çevrimiçi ortamda düzenlenen basın toplantısında konuşan Birol, bu yıl küresel emisyonların tarihteki en büyük ikinci artışı yaşayacağını ve hükümetlerin açıkladığı politikalarla pratikteki uygulamaları arasındaki büyüyen bir uçurum olduğunu söyledi. Sıfır emisyon hedefine ulaşmak için üç önemli konuya dikkat çeken Birol, "Birincisi, mevcut temiz enerji kaynakları ve teknolojilerinden maksimum şekilde yararlanmamız gerekiyor. İkincisi, enerji sektöründe inovasyonu merkezimize almalı, emisyonların azaltılmasında en iyi şekilde kullanmalı ve desteklemeliyiz. Üçüncüsü ise fosil kaynak kullanımını en aza indirmeliyiz" diye konuştu.

SIFIR EMİSYON HEDEFİNE GİDEN YOL

Birol, sıfır emisyon hedefine giden yolda yatırımların artırılması gerektiğini dile getirerek, şöyle devam etti: "Halihazırda küresel enerji sektöründe yıllık 2 trilyon doların üzerinde yatırım yapılıyor. Bunun 2030'a kadar yıllık 5 trilyon dolara çıkması gerekiyor. Bugünün yatırımları fosil yakıt hakimiyetinde ancak sıfır emisyon hedefine ulaşmak için bu yatırımlar temiz enerji kaynaklarının hakimiyetinde olmalı. Elbette bu yatırımların ekonomik büyüme üzerinde de etkisi olacak. Yaptığımız hesaplamalara göre, yatırımların artırılması dünya ekonomisinin yıllık yüzde 0,4 büyümesini sağlayabilir. Biz temiz enerji kaynaklarından elektrik üretiminin ciddi derecede artacağını öngörüyoruz. Güneşin küresel enerji sisteminde şu anki payı yüzde 1. Bu oran 2050'de yüzde 20'ye yükselecek ve güneş en büyük enerji kaynağı haline gelecek."

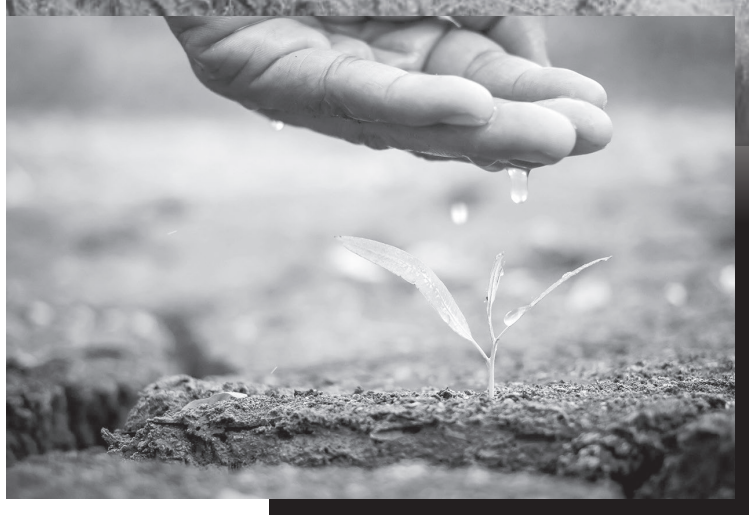
30 MİLYON KİŞİ EK İSTİHDAM YARATACAK

Temiz enerjideki yatırımlarla dünyada 2050'ye kadar 30 milyon ek istihdam yaratılabileceğini ifade eden Birol, fosil yakıt sektöründe ise 5 milyon istihdam kaybı yaşanabileceğini aktardı. Birol, fosil yakıt talebinin giderek azalacağını ve enerji sektöründeki bu dönüşümle Orta Doğu, Rusya ve Nijerya gibi ekonomileri fosil yakıtlara bağımlı ülkelerin gelirlerinde önemli ölçüde düşüş görüleceğini ifade etti.

Petrol ve doğal gazdan elde edilen gelirlerin yaklaşık yüzde 70 azalacağını aktaran Birol, şunları kaydetti: "Sıfır emisyon yol haritamızda bazı önemli kilometre taşlarını paylaşmak istiyorum. Buna göre, bu yıl itibarıyla yeni fosil yakıt tedarik yatırımlarına gerek kalmadı. Bu yıl itibarıyla dünya çapında yeni kömürlü santral yatırımına ihtiyaç yok. 2035'te artık yeni içten yanmalı motorlu araba satışı olmayacak. Tüm bunlar gerçekleştiğinde, 2030'da küresel elektrik sektörü sıfır karbon haline gelmiş olacak."

Çiftçi afet ölçeğinde bir kriz yaşıyor

Kuraklıkla derinleşen tarım krizi, girdi fiyatlarındaki artışla boyut kazandı. Tarımdaki yıllık maliyet artışı son 25 ayın zirvesinde. En sert artış ise gübrede yaşanıyor. Ülke geneline yaygın olmakla beraber özellikle ülkenin doğusunda derinleşen afet büyüklüğünde kuraklık nedeniyle çiftçi zor günlerden geçiyor. Arpa, buğday üretiminde rekolte kaybı yüzde 80'lere ulaşmış durumda.

HİKÂYENİN TARİHÇESİ

1954: Kente göçün ve ülke nüfusun artması tarımda verimlilik artışını zorunlu kıldı. Böylece bir kamu şirketi olan GÜBRETAŞ'ın İskenderun fabrikası kurularak çiftçiye ucuz gübre temin edilmeye başlandı.

1961: GÜBRETAŞ'ın fabrika çıkış fiyatı DPT'nin tavsiyesi üzerine hükümet tarafından belirlenmeye başladı. Böylece tarımda planlı üretime ilişkin ilk örnekler ortaya çıktı.

1974: Petrol krizi nedeniyle maliyetlerdeki artışa karşı ilk kez gübrede destekleme ödemelerine başlandı. Ödemeler 1986 yılına kadar devam ettirildi.

1986: Gübre destekleme ödemelerine son verildi. Bakanlar Kurulu kararıyla devlet gübre fiyatlarında fiyat belirleme yetkisinden vazgeçti. Fiyatlar piyasanın kontrolüne bırakıldı.

2005: Gübre üretimindeki KİT'lerin özelleştirilme sürecinin sonuna gelindi. Gübre üreten kamu şirketi kalmadı. Sektör yüzde 80'i 6 şirketin olmak üzere 1284 özel şirkete emanet edildi.

H.Merkezi / E.Çözüm

ÜLKE geneline yaygın olmakla beraber özellikle ülkenin doğusunda derinleşen afet büyüklüğünde kuraklık nedeniyle çiftçi zor günlerden geçiyor.

TELAFİ TAKVİMİ HENÜZ AÇIKLANMADI

Afet ilan edilmesi halinde çiftçiye ilave ödeme yapması gereken hükümet ise çiftçinin feryadına henüz kulak kabartmış değil. Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı TARSİM Genel Müdürü Serpil Günal ve beraberindeki heyet 17 Mayıs'ta bölgeye bir ziyaret gerçekleştirmiş olsa da henüz kuraklığa karşı çiftçinin zararını telafi edecek bir takvim açıklanmadı. Kuraklıkla mücadele eden çiftçinin, belini bir yandan da artan girdi maliyetleri büküyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), geçtiğimiz günlerde mart ayına ilişkin tarımsal girdi fiyatları endeksini açıkladı. Tarımsal girdide 1 yıllık fiyat artışı yüzde 21,03. Bu oran 2019'un Şubat ayından bu yana yani son 25 ayın en yüksek yıllık fiyat artışına karşılık geliyor. Alt kalemlerde ise en yüksek artış gübrede yaşanıyor. Üretim maliyetinin en önemli kalemlerinden biri olan gübrede yıllık fiyat artışı yüzde 39,13. Ancak bu oranı duyan çiftçiler TÜİK'in verilerine inanmıyor. O kadar ki, devletin diğer kurumları da gübredeki fiyat artışına ilişkin farklı oranlar açıklıyor. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verilerine göre, mart ayında ÜRE gübresinde yaşanan yıllık artış oranı yüzde 55,40. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) ise yine mart ayında ÜRE gübresinde yaşanan yıllık fiyat artışının yüzde 75 olduğunu söylüyor. Veriler birbiriyle çelişse de kamu kurumlarının bu tutarsızlığı gübre krizindeki en önemli sonuçlardan biri olarak nitelendiriliyor.

SON 25 AYIN EN YÜKSEK YILLIK FİYAT ARTIŞI

Gübre fiyatlarındaki artış büyük ölçüde Türk Lirası'ndaki değer kaybından kaynaklanıyor. Çiftçi büyük ölçüde kimyasal gübre kullanmak zorunda. Zira organik gübrenin üretimi yeterli olmadığı gibi, üretim maliyetleri de kimyasal gübreden yüksek. Ancak kimyasal gübrede hammadde kaynakları bulunmadığı için gübre sektörü yüzde 90'ın üzerinde dışa bağımlı durumda. TÜİK'in verilerine göre, 2013 yılındaki gübre ithalatı 1,61 milyar dolar. Bu tutarın o yıl için TL karşılığı 3,05 milyar TL. 2019 yılındaki gübre ithalatı ise 1,42 milyar dolar. Ancak bu tutarın o yıl için TL karşılığı 8,03 milyar TL. Çok açık biçimde maliyet artışı bir krize dönüşmüş durumda. Devletin resmi kaynakları, gübre fiyatlarındaki artışın ne kadar olduğunu tespit dahi edemiyor ve kurumlar birbiriyle çelişiyor.

SORUNUN TEMELİ 'PİYASALAŞMA' SÜRECİ

Türk Lirası uzun yıllardır istikrarsız. Ancak buradan hareketle "Gübredeki fiyat istikrarsızlığı on yıllardır sürüyor" demek doğru değil. Sorunun temelinde Özal dönemiyle birlikte başlayıp Erdoğan dönemiyle birlikte derinleşen piyasalaşma süreci yatıyor. Kente göçle birlikte tarım üretiminin azalması, beraberinde nüfus artışıyla beraber tüketimin artması 1950'li yıllarla birlikte ülkenin tarımsal verimliliğini artırmak zorunda bıraktı. Bunla birlikte gübre kullanımı da önem kazanmaya başladı. Böylece Türkiye'nin ilk suni gübre fabrikası GÜBRETAŞ, 1954'te İskenderun'da kuruldu. 1961 yılından itibaren gübrenin fabrika çıkış fiyatı Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tavsiyesiyle hükümet tarafından

tespit edilmeye başlandı. Gübrenin dağıtımında yetkili kurumlar ise Türkiye Zirai Donatım Kurumu (TZDK) ve Şeker Fabrikaları'ydı. Yani zaten kamunun elindeki GÜBRETAŞ'ın çiftçiye satacağı gübrenin fiyatını hükümet belirleyebiliyor, böylece fiyat istikrarsızlığına karşı çiftçi kamu tarafından korunabiliyordu. Bu düzen yıllarca devam etti. 1974'te patlak veren petrol krizinin yarattığı maliyet artışlarına ilişkin çiftçinin korunmasını sağlayan da bu kamu düzeni oldu.

2005'TE GÜBREDE TEK BİR KAMU KURULUŞU KALMADI

Turgut Özal dönemiyle birlikte bu düzen darmadağın edildi. 5 Haziran 1986 tarihli 86/10715 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla gübre sektörü piyasalaştırıldı ve devlet gübre fiyatlarına müdahale etmeyeceğini duyurmuş oldu. Ancak o yıl için gübrede üretim tekeli hala KİT'ler olduğu için hükümet ipleri tümüyle piyasaya devretmiş değildi. Buna karşılık fiyatlar piyasadaki arz ve taleple belirleneceği için özel sektörün de gübre ithal etmesi kolaylaştırılmış oluyordu. Böylece özel gübre şirketleri büyümeye başladı. Aradan geçen yıllar içinde kriz dönemlerinde çiftçinin hayatını kurtarabilen tarımsal KİT'ler yıllar içinde büyüyen özel gübre şirketlerine satılmaya başlandı. Böylece hem fiyatlar hem de üretim ve dağıtım piyasanın kontrolüne devredilecekti. 2005 yılına gelindiğinde gübre üretiminde tek bir kamu kuruluşu kalmamış, sektör tümüyle özel şirketlerin eline geçmişti.

GÜBRE ÜRETİM ŞİRKETLERİ VE RAKAMLAR

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'nün (TAGEM) 2018-2022 yılları arasını kapsayan "Gübre sektör politika belgesi"ne göre, sektörde ithalatçı veya üretici tam 1284 firma bulunuyor. Bu durum ilk bakışta sorunsuz işleyen bir tam rekabet piyasası görüntüsü verse de işin iç yüzü daha farklı. Aynı belgeye göre Toros, İgsaş, Bogfaş, Ege Gübre, Gemlik ve Gübretaş'tan oluşan 6 şirket piyasanın yüzde 80'ini temsil ediyor. Yani 1284 firmanın 1278'i piyasanın yüzde 20'sini paylaşırken, 6'sı yüzde 80'i elinde tutuyor. Bu 6 şirket içinde TEKFEN Holding'e bağlı Toros Gübre, klasik gübrelerde Türkiye'nin üretim kapasitesinin yüzde 38'ine sahip. Öte yandan, gübre piyasasında Türkiye'nin ithalatçı konumda olması, ülkenin gübre şirketleri, Toprak Mahsülleri Ofisi ve küresel gübre şirketleri arasında bir bağımlılık üçgeninin kurulmasına da neden oluyor. TAGEM raporuna göre, dünyadaki gübre ihracatının yüzde 35'ini 10 adet gübre şirketi gerçekleştiriyor. Dolayısıyla Özal'la başlayıp Erdoğan'la devam eden piyasalaşma sürecinin sonunda ülke çiftçisi büyük oranda bu 10 şirketin müşterisi haline getiriliyor. Yani kamu, gübre fiyatlarını belirlemek bir yana etki etmek konusunda bile etkili araçların tümünü piyasanın tekeline terk etmiş durumda. 2000'li yıllarda döviz kurunun istikrarlı seyri devam ederken fark edilmeyen bu sorun, son yıllarda gittikçe boyut kazanıyor. Gübre fiyatlarındaki en iyimser tahmin TÜİK'e ait. Bu kurum bile Mart 2016 ile Mart 2021 arasında gübredeki fiyat artışının yüzde 125 olduğunu ortaya koyuyor. Çiftçiler ise bu fiyat artışının son 5 yılda değil son 1,5 yılda gerçekleştiğini söylüyor.

"Alım fiyatları ekim alanlarını artırır"

■ **ULUSLARARASI** Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği Avrasya Başkanı Ulusoy, buğday alım fiyatındaki yüzde 36'yı aşan artış oranının, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım olduğunu söyledi.

ÜRETİM İÇİN ÖNEMLİ BİR ADIM

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği (IAOM) Avrasya Başkanı Eren Günhan Ulusoy, "Buğdayda (alım fiyatındaki) yüzde 36'yı aşan artış oranı, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım oldu" dedi. Ulusoy, yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna duyurulan hububat alım fiyatlarına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Ulusoy, ton başına ekmeklik buğday alım fiyatının Tüketici Fiyat Endeksi'nin (TÜFE) çok üzerinde, yüzde 36,4 artırılarak 2 bin 250 lira olarak belirlendiğini, buğdayın kalitesine göre açıklanan fiyatların üzerine ayrıca yüzde 2 ilave fiyat uygulanacağını söyledi. Arpa alım fiyatının ise yüzde 18,6 artışla 1.750 liraya yükseltildiğini bildiren Ulusoy, şunları kaydetti: "Açıklanan rakamlar, çiftçi açısından olumlu bir hamle oldu. Özellikle buğdayda yüzde 36'yı aşan artış oranı, ekim alanları ve üretimin artırılması için çok önemli bir adım oldu. Son 10-15 yılda bu alanda gerileme vardı. Bu adımı atan Cumhurbaşkanımız Erdoğan'a teşekkür ediyoruz. Her bir karış toprağın boş bırakılmaması, ekilmesi ricası tarımın gelecekte ne kadar önemli bir hal alacağını göstermiş oldu. Fiyat artışının Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ile orantılı

olması doğru bir karar."

PANDEMİ BUĞDAYA İLGİYİ ARTIRDI

Eren Günhan Ulusoy, Türkiye'de her yıl 19 ila 21 milyon ton arasında buğday rekoltesi gerçekleştiğini belirterek, dünya buğday üretiminin 2020-2021 sezonunda yüzde 1,4 artışla 773 milyon ton, 2021-2022 sezonunda ise yüzde 3 yükselişle 790 milyon ton olmasının öngörüldüğünü söyledi. Salgın nedeniyle yeniden stratejik bir ürün olarak ön plana çıkan buğdaya ilginin arttığını aktaran Ulusoy, şu değerlendirmelerde bulundu: "Salgın süreciyle birlikte kapasite kullanımımız yüzde 50'lerden yüzde 85'lere kadar çıktı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerine göre, Türkiye'de 563 aktif un fabrikası var ve Türkiye'nin toplamda yıllık 28 milyon ton un üretim kapasitesi bulunuyor. 2002'de 253 bin ton olan un ihracatımız, 2020 sonu itibarıyla yaklaşık 3 milyon tona ulaştı. İhracat geliri açısından ise 47 milyon dolardan 1 milyar dolara yükseliş var. Un, dünyada en aktif ve en önemli sektörlerde birisidir. Bu yıl da yine 3 milyon tonun üzerinde bir ihracat bekliyoruz ve Türkiye, geçtiğimiz 7 yılda olduğu gibi yine dünyanın un ihracat şampiyonu olacaktır."

Uzman'dan Görüş Prof. Dr. Harun UYSAL

harunuysal@ekonomik-cozum.com.tr

Çerkeslerin kara günü

YAKIN tarih; Balkanlardan, Kırım'dan, Kafkasya'dan Osmanlı'ya zorla göç ettirilenlerin ıstıraplarıyla dolu. Bugün genç olanlar bunları çok iyi bilmese de, aslında tarih her birinin yaşadığı büyük trajedilere tanıklık etti.

***

Tarihte büyük haksızlığa maruz kalanlardan biri de Çerkesler. 21 Mayıs 1864 tarihinden başlayarak Çerkesler akın akın bugünkü Anadolu, Suriye, Kosova, Bulgaristan, İsrail ve Ürdün'e yani o günkü Osmanlı coğrafyasına Rus Çarlığı tarafından sürüldüler.

101 yıl boyunca Ruslarla savaşıp, Osmanlı devleti için adeta bir set olan ve 101 yıl Rusları Anadolu'ya indirmeyen Çerkeslerin, uğradığı bu tarihi haksızlığın bu yıl 155. yıldönümünü anıyoruz.

Çok eski dönemlerden beri yaşadıkları anayurtları Kafkasya'da eşsiz bir dil ve kültür geliştiren Çerkesler, yüzyıl süren özgürlük savaşında Çarlık Rusya'sına yenildiler ve Çar tarafından Osmanlı topraklarına sürüldüler.

SÜRGÜN YOLLARI

Çerkesler deniz yoluyla; Kafkasya'daki Taman, Tuapse, Anapa, Tsemez, Soçi, Adler, Sohum, Poti, Batum limanlarından bindirilip, Osmanlı Devleti'nin Trabzon, Samsun, Sinop, İstanbul, Varna, Burgaz ve Köstence limanlarında indirildiler.

Balkanlara yerleştirilenler Osmanlı-Rus harbinden sonra ikinci bir göçle, Anadolu ve Orta Doğu ülkelerine gönderildiler. Benim dedelerim de bu yolla Anadolu'ya gelip, Kuşadası'na yerleştirildiler. Doğudan genellikle Çeçen, Dağıstan,

Asetinler göçürüldü.

Tarihçiler 21 Mayıs 1864'ü takip eden aylarda 1 milyon 200 bin ile 1 milyon 500 bin arasında Kuzey Kafkasyalının göç etmek zorunda kaldığını söylüyorlar. Gelen göçmenler Kuzey Kafkasya'nın etnik çeşitliliğini Osmanlı topraklarına taşıdılar. Göçmen nüfusun büyük çoğunluğunu Çerkesler (Adigeler) oluşturuyordu

Savaşçı Kuzey Kafkasyalılar Osmanlı iskan politikası gereği ağırlıklı olarak Samsun'dan başlayıp, Amman'a uzanan bir hat boyunca ve Marmara denizinin güneyi ile doğusuna yerleştirildiler.

Çerkesler her Mayıs'ın 21'nde bu büyük acıyı yeniden yaşıyorlar. Toptan sürgün edilmelerinin yıldönümünde bir araya geliyorlar ve bu günü anıyorlar.

TERSİNE GÖÇ

Bugüne gelince... Bugün seksenli yıllarda başlayan "tersine göç" yavaş da olsa ilerliyor. Türkiye'den, Ürdün'den, iç savaş sırasında Kosova'dan ve özellikle de son zamanlarda Suriye'den birçok Çerkes geri dönerek gönüllü olarak Kuzey Kafkasya cumhuriyetlerine yerleşiyor.

Ben de anayurdum olan Adigey Cumhuriyeti'ne gittiğimde hep güzel anılarla geri döndüm. Anadilim olan Çerkesçeyi (Adigece) konuşabildiğim için dil anlamında sıkıntı çekmedim. Aynı şeyi gelenekler için de söyleyebilirim. Gelenekler benim köyümde neyse orada da hemen hemen aynı.

Kuzey Kafkasya'da yaşayanlar, özellikle Adigeler, diyasporadakilerin geri dönmesini istiyorlar. Geri dönmeyenlerin de cumhuriyete ilgi göstermesini bekliyorlar.

Kendilerini ziyaret eden diyasporadaki soydaşlarına bir Adige atasözü ile "Wizakome wuthamıç" (yalnızsan zavallısın) diyerek, birlikte yaşamak iradelerini her fırsatta ifade ediyorlar.

'Zararlı' mücadelesinde seferberlik

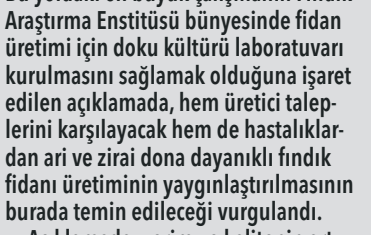

■ **FIDIKTA,** verim ve kalite kaybına neden olan zararlılarla mücadele için üreticilere 600 bin bilgilendirme broşürü ile 2 bin afişin dağıtılmaya başlandığı bildirildi.

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Edip Sevinç ile İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Haydar Gören tarafından yapılan ortak yazılı açıklamada, mevcut dikili alanlarda yapılacak uygulamalarla fındıkta üretimin, dolayısıyla elde edilecek gelirin artırılabileceğine işaret edildi. Türkiye'nin, dünya fındık üretim ve ihracatında lider konumda bulunduğu ancak verimlilik konusunda iç açıcı bir durumda olmadığı belirtilen açıklamada, ürün verimliliğinin, en büyük üretici konumundaki Türkiye'de dekar başına ortalama 80-90 kilogram, İtalya'da 150, ABD'de 285, Gürcistan'da 180, Şili'de 225 ve Azerbaycan'da 130 kilogram civarında olduğu bildirildi. Bu dezavantajlı durumun farkında olan fındık sanayicisi ve ihracatçılarının bir yandan ihracatın artırılmasına yönelik çalışmalarda bulunurken diğer yandan da verimliliği yükseltecek çabaları görev saydığı, artan dünya fındık tüketimini Türkiye orijinli fındıklarla karşılamak ve rakiplere üstünlük sağlamanın ancak bu yolla mümkün olacağı ifade edildi. Bu yoldaki en büyük çalışmanın Fındık Araştırma Enstitüsü bünyesinde fidan üretimi için doku kültürü laboratuvarı kurulmasını sağlamak olduğuna işaret edilen açıklamada, hem üretici taleplerini karşılayacak hem de hastalıklardan ari ve zirai dona dayanıklı fındık fidanı üretiminin yaygınlaştırılmasının burada temin edileceği vurgulandı.

Açıklamada, verim ve kalitenin artırılması için Tarım ve Orman İl Müdürlükleri ile iş birliği yapılarak çiftçilere, budama, bahçelerin gençleştirilmesi, hastalık ve zararlılarla mücadele konusunda yerinde eğitimler verildiği, TÜBİTAK ve Fındık Araştırma Enstitüsü ile bölge üniversiteleri tarafından yürütülen bilimsel projelere maddi ve manevi anlamda destek sağlandığı bildirildi.

Pandemi arıcılık sektörünü büyüttü

■ **ARI** ürünlerinin bağışıklık sistemine faydalarının sıkça gündeme geldiği pandemi sürecinde, Ankara'da arıcılık sektörü de büyüdü. Ankara Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı Selçuk Solmaz, "Tüketim yüzde 50 arttı" dedi.

Ankara Arı Yetiştiricileri Birliği üyesi bin 180 üye, 117 bin kovan ve 7 milyardan fazla arı ile hem Ankaralılar hem de diğer iller ve yurt dışına ihraç edilmek üzere yaklaşık 900 ton bal üretiyor. Kentte arıcılık yoğunlukla Gölbaşı, Haymana, Kızılcahamam, Çamlıdere, Çubuk, Akyurt, Evren, Beypazarı, Ayaş'ta yapılıyor. Ankara Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı ve arı uzmanı Selçuk Solmaz, "Türkiye bal üretiminin yüzde 2'si Ankara'dan karşılanıyor. 60'a yakın endemik bitki türünün yer aldığı şehrimiz, Türkiye'nin en kaliteli bal üretim noktalarından biri arasında yer alıyor. Pandemide bal ürünlerinin bağışlık sistemine olan faydalarının daha iyi kavranmış olmasının da etkisiyle tüketim yüzde 50 arttı" bilgisini verdi. Solmaz, şöyle devam etti: "Pandemi, insan hayatını ve sosyal yaşamı olumsuz etkiledi. Her şeyin başında tabi ki sağlık geliyor. Ancak bizim 40 yıldır anlatamadığımız bazı doğrular pandemi sürecinde daha iyi kavrandı. Arı ürünlerinin besleyiciliği ve insan sağlığına olumlu etkileri, bilim insanları tarafından daha sık bir şekilde anlatılır oldu. Arı ürünlerinden olan propolis, bağışıklık sistemini güçlendirerek koronavirüs gibi bağışıklık sistemini etkileyen hastalıklara karşı vücudun diren gücünü arttırdığı biliniyor ve birçok uzman tarafından tavsiye ediliyor. Bal tüketimi ve buna bağlı olarak bal üretimi de arttı. Bal tüketimi kişi başı ortalama 2 kilogram ile 2 kilogram 600 gram seviyelerine ulaşmış durumda."

Yönetmenin Köşesi

Yiğit Can TÜRKERİ

yigitcan@ekonomik-cozum.com.tr

Mavi çığlık

MÜSİLAJ, sanırım son iki haftadır hepimizin bu kelimenin anlamını daha doğrusu bu kelimenin yaşamımıza getireceği büyük tehlikelerin ne olduğunu bize öğretti.

Şu günlerde dünyanın en genç denizi olan Marmara Denizi'nde ne yazık ki yanlış uygulanan prosedürler ve uygulanamayan kurallara ilave olarak kirlilik yüzünden müsilaj (deniz salyası) had safhada yaşanıyor.

NEDİR MÜSİLAJ?

Küresel ısınma, deniz suyu sıcaklığındaki yükselme, denizdeki durağanlık ve kirliliğin artmasıyla birlikte oluşmaya başlayan deniz salyası, birçok alanı tehdit etmeye başladı. Denizlerdeki yaşam alanını tehdit etmesi nedeniyle önlem alınması gereken konular arasında bulunan salya, hem canlı varlığı tehdit ediyor hem balıkçılığı olumsuz etkiliyor hem de çevreye zarar veriyor.

Alg, denizanaları ve denizdeki kirliliğin artmasıyla birlikte oluşan deniz salyası, denizlerde meydana gelen ve birçok alanı kısa süre içerisinde kaplayabilen, yapışkan koyu kıvamlı bir madde olarak biliniyor.

Bilimsel olarak tanımlamak gerekirse de denizdeki biyolojik üretimin başlangıcını, ilk basamağını teşkil eden fitoplankton denilen mikro alglerin, yani mikroskobik bitkiçiklerin aşırı çoğalması sonucu, ortamda vuku bulan bazı şartlara tepki olarak bıraktıkları salgıya müsilaj deniyor.

MAVİYİ GÖREBİLECEK MİYİZ?

Kimileri olaya geçici gibi baksa da olayın anlık bir olay olması bilimsel olarak kanıtlanmaktadır. 1990'lı yıllardan bu yana yanlış düzenlemeler, deniz suyuna akıtılan fabrika, sanayi atık pis sularının verdiği zararın sonucu aslında.

1990'lı yılların başında Marmara Denizi'nde tam 220 çeşit deniz türünün olduğunu biliyor muydunuz? Peki, 2021 yılına geldiğimizde bu sayı kaç biliyor musunuz?

Son yapılan tespitlere göre sadece 8!

Bu konuda da yanlış bilinen bir bilgiyi düzeltmek gerek.

Denizlerimizdeki canlıların nesli tükendiği için sayı azalmadı. Deniz canlıları kirliliği önceden hissederek denizlerimizi terk ettiler. İşte o yüzden "Kardeşim aynı deniz ama Yunanistan 100 çeşit balık avlıyor biz 10 çeşit, nasıl oluyor?" diyorlar ya€ Etrafa bakma arkadaş€

Doğasına, denizine, toprağına sahip çıkarsan karşılığını alırsın.

Sahip çıkmazsan olan sonuç işte ana haberlerde izlediklerimizden farksız olmaz.

***

Mavinin çığlığını neden duymazdan gelmeye çalışıyoruz?

Doğa'ya karşı olan bu düşmanlığımız neden?

Dünya üzerindeki doğayla, hayvanlarla, toprakla barışık yaşayan milyonlarca insan gibi neden olamıyoruz?

Marmara Denizi'nde yaşanan ekolojik felaket müsilaj sorununun araştırılması için verilen önerge neden reddedilir ki?

Müsailaj 30 metre derinliğe kadar her yerde var. Evsel ve endüstriyel atıkların denize bırakılmasının engellenmesi bu kadar mı zor?

Durumun özeti olarak işi denizde olanlara kulak verelim lütfen;

30 bin küçük balıkçı adına konuşan İstanbul Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifler Birliği Başkanı Erdoğan Kartal, "Marmara'daki kirlilik nedeniyle biz ekmek kazanamıyoruz. Bu afetlerde biz açlığa mahkum kalıyoruz. Balık ağlarımızın gözenekleri salya ile kapanıyor. Balık yumurtlama alanları tahrip oluyor. Ne denize çıkacak gücümüz ne de birikimimiz kalmadı. Teknelere bakım yapma şansımız azaldı. 12 metre altındaki balıkçı tekneleri için bakanlığımızdan destek bekliyoruz" dedi.

***

Türkiye coğrafyası olarak belki de dünyanın en güzel iklimi, doğası ve güzelliklerine sahibiz. Ancak doğayı talan etme, yıkma, yakma ve yok etme konusunda kimse elimize su dökemez.

Doğa afetlerinin rengi olmaz, partisi olmaz. Gelin hep beraber el ele verelim; çocuklarımıza, baktıklarında mavi görebilecekleri bir deniz bırakalım.

Mavi çığlığın sesine kulak verelim.

Virüste insan izleri tespit edildi!

© picture-alliance/dpa/P. Steffen

H.Merkezi / E.Çözüm

DÜNYAYI kasıp kavuran koronavirüs salgınının kökenleri araştırılmaya devam ediliyor. Çin'in Wuhan kentinden dünyaya yayılan virüsün oluşumuna ilişkin çok sayıda çalışma yapıldı. Ancak son günlerde iki bilim insanı tarafından ortaya atılan iddia, şok edici gerçekler barındırıyor. Yapılan çalışmaya göre; virüsün doğada atası bulunmuyor ve virüste insan parmak izine rastlanıldığı yazıldı!

DOĞADA HİÇBİR ATASI BULUNMUYOR!

Yeni bir araştırmaya göre dünyada koronavirüs pandemisine neden olan Covid-19 virüsünün doğada hiçbir 'atası' bulunmuyor. Profesör Angus Dalgleish ve Dr. Birger Sorensen'in yaptığı araştırmaya göre virüs, Çinli bilim insanları tarafından laboratuvarda üretildi ve çeşitli tersine mühendislik yöntemleriyle yarasalardan doğal yollarla bulaşmış gibi gösterildi. Covid-19'un ortaya çıktığı ilk günden beri, virüsün ilk nereden yayıldığı, salgının bilerek ortaya çıkarıldığı ya da virüsün insan eliyle yapıldığına kadar birçok komplo teorisi ortaya atıldı. Ancak şimdiye kadar bunlarla ilgili ciddi bir araştırma yoktu. Yeni bir çalışma, Çinli bilim insanlarının bir Wuhan laboratuvarında Covid-19'u yarattığını, ardından virüsün yarasalardan doğal olarak evrimleşmiş gibi görünmesini sağlamak için virüsün tersine mühendislik çalışmalarıyla izlerini örtmeye çalıştığını iddia ediyor.

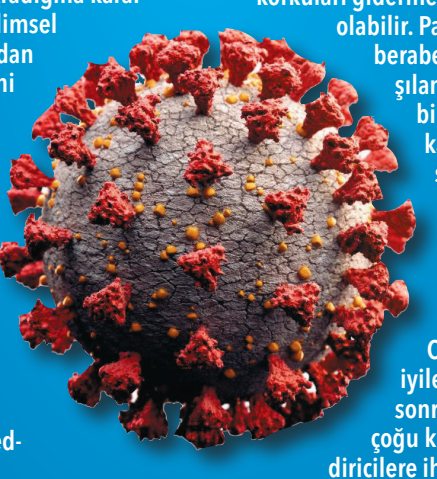
ÇALIŞMADA ŞOK EDİCİ İDDİALAR VAR!

Makalenin yazarlarından İngiliz Profesör Angus Dalgleish, Londra St. George Üniversitesi'nde onkoloji profesörü. Dalgleish, HIV aşısıyla ilgili yaptığı çalışmalarıyla tanınıyor. Norveçli bilim insanı Dr. Birger Sorensen ise koronavirüse karşı Biocavv-19 adlı bir aşı geliştiren ilaç şirketi Immunor'un başkanı.

Çalışmadaki şok edici iddialar, Çin laboratuvarlarında 'verilerin kasıtlı olarak imha edilmesi, gizlenmesi veya kirletilmesi' suçlamalarını içeriyor ve Çin'deki bilim insanlarının susturulup ortadan kaybolmasına dikkat çekiyor. DailyMail tarafından elde edilen ve önümüzdeki günlerde yayınlanması planlanan makale, bilim camiasında ses getirmeye hazırlanıyor. Uzmanların çoğu yakın zamana kadar COVID-19'un kökeninin başka bir şey olduğunu kesin bir şekilde reddetmişti.

VİRÜSTE İNSAN İZLERİ TESPİT EDİLDİ

Dalgleish ve Sorensen geçen yıl bir aşı oluşturma çalışmasında Covid-19 örneklerini analiz ederken, virüste yalnızca laboratuvarda manipülasyondan kaynaklanabileceğini söyledikleri parmak izleri keşfettiler. İki bilim insanı, bu keşiflerinden sonra bulgularını yayınlamaya çalıştıklarını ancak o sırada virüsün yarasalardan veya diğer hayvanlardan insanlara doğal olarak sıçradığına karar veren büyük bilimsel dergiler tarafından reddedildiklerini söylediler. Eski MI6 şefi Sir Richard Dearlove, bilim insanlarının teorisinin araştırılması gerektiğini kamuoyuna açıkladığında bile, fikir 'sahte haber' olarak reddedildi.

BIDEN ARAŞTIRILMASINI İSTEMİŞTİ

Bir yıldan fazla bir süre sonra, önde gelen akademisyenler ve medyada virüsün Çin'deki Wuhan Viroloji Enstitüsü'nden kaçma olasılığını dair haberler yayınlanmaya başladı. Bu hafta ABD Başkanı Joe Biden, laboratuvar kazası da dahil olmak üzere virüsün gerçekten nasıl ortaya çıktığının araştırılması için talimat verdi. Biden'ın bu talimatı, Beyaz Saray'a daha önce açıklanmayan bir istihbarat raporunda, Kasım 2019'da Wuhan enstitüsündeki birkaç araştırmacının belirtiler nedeniyle hastaneye kaldırıldığı bilgisinin açığa çıkmasının ardından geldi. Quarterly Review of Biophysics Discovery adlı bilimsel dergide yayımlanması planlanan 22 sayfalık makalede, bilim insanları, 2002 ile 2019 yılları arasında Wuhan laboratuvarında yapılan deneylere bakarak aylarca süren analizlerini anlatıyorlar.

Bilim insanları, geçen yıl bir aşı oluşturma çalışmasında Covid-19 örneklerini analiz ederken, virüste yalnızca laboratuvarda manipülasyondan kaynaklanabileceğini söyledikleri parmak izleri keşfettiler. Virüsün laboratuvarda yaratıldığı tezi güçlenirken, ABD Başkanı Biden, virüsün kökenlerinin Çin'de yeniden araştırılması için bir ekip oluşturulmasını istedi.

UZUN ÖMÜRLÜ BAĞIŞIKLIĞIN SIRRI

Öte yandan, bilim insanları virüsle enfekte olmuş veya ona karşı aşılanmış kişilerin kemik iliğinde önemli bağışıklık hücrelerinin hayatta kaldığını öne sürüyor. İki yeni çalışmaya göre, koronavirüse karşı bağışıklık en az bir yıl, muhtemelen bir ömür sürüyor. Bulgular, virüse karşı korumanın kısa ömürlü olacağına dair kalıcı korkuları gidermeye yardımcı olabilir. Pandemi ile beraber en çok tartışılan konulardan biri de virüse karşı bağışıklık sisteminin ne kadar geliştiğiydi. Yakın zamanda yapılan iki çalışma, COVID-19'dan iyileşen ve daha sonra aşılanan çoğu kişinin güçlendiricilere ihtiyaç duymayacağını gösterdi. Her iki rapor da yaklaşık bir yıl önce koronavirüse maruz kalan insanları inceleme altına aldı. Nature dergisinde yayınlanan çalışmalardan birine göre; virüsü hafızasında tutan hücreler kemik iliğinde kalıyor ve gerektiğinde antikorları artırıyor. Biyoloji araştırmalarının yayınlandığı BioRxiv'de çevrimiçi olarak yayınlanan diğer çalışmada ise, bellek B hücrelerinin ilk enfeksiyondan sonra en az 12 ay boyunca olgunlaşmaya ve güçlenmeye devam ettiğini ortaya çıkardı.

YILLARCA DEVAM EDEBİLİR

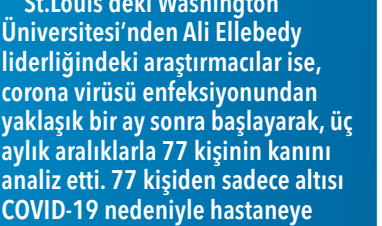
Pennsylvania Üniversitesi'nden immünolog Scott Hensley araştırmanın, SARS-CoV-2 için enfeksiyon ve aşılamanın ortaya çıkardığı bağışıklığın uzun ömürlü göründüğünü öne süren diğer bulgularla örtüştüğünü söyledi. New York Times'ın haberine göre; çalışmalar, virüse karşı bağışıklığın geçici olduğu korkusunu yatıştırabilir. Ancak Dr. Hensley, bu virüslerin birkaç yılda bir önemli ölçüde değiştiğini söyledi: "Yaşam boyunca tekrar tekrar yaygın corona virüslerle enfekte olmamızın nedeni, bağışıklıktan çok bu virüslerin çeşitliliği ile ilgili olabilir."

YÜKSEK KORUMA SEVİYELERİNE SAHİP

Çalışmayı yöneten Rockefeller Üniversitesi'nden Dr. Michel Nussenzweig "Enfekte olan ve aşılanan insanlar gerçekten müthiş bir tepkiye, müthiş bir antikor setine sahipler, çünkü antikorlarını geliştirmeye devam ediyorlar. Uzun süre dayanmalarını bekliyorum" dedi. Dr. Nussenzweig'in ekibi, bellek B hücrelerinin zaman içinde nasıl olgunlaştığını da inceledi. Araştırmacılar, yaklaşık bir yıl önce COVID-19'dan iyileşen 63 kişinin kanını analiz etti. Katılımcıların büyük çoğunluğunun hafif semptomları vardı ve 26'sı da en az bir doz Moderna veya Pfizer-BioNTech aşısı almıştı. Ekip, yeniden enfeksiyonu önlemek için gerekli olan nötralize edici antikorların 6 ila 12 ay arasında değişmeden kaldığını buldu. Bellek B hücreleri gelişmeye devam ettikçe, ürettikleri antikorlar daha geniş bir varyant grubunu nötralize etme yeteneği geliştirdi. Devam eden bu olgunlaşma, bağışıklık sistemi tarafından tutulan küçük bir virüs parçasından kaynaklanabilir. Dr. Nussenzweig'in çalışmasının sonuçları, COVID-19'dan iyileşen ve daha sonra aşılanan kişilerin, ortaya çıkan varyantlara karşı son derece yüksek koruma seviyelerine sahip olmaya devam ettiklerini gösteriyor.

ENFEKTE OLUNMASI 'O' ANLAMA GELMİYOR

St.Louis'deki Washington Üniversitesi'nden Ali Ellebedy liderliğindeki araştırmacılar ise, corona virüsü enfeksiyonundan yaklaşık bir ay sonra başlayarak, üç aylık aralıklarla 77 kişinin kanını analiz etti. 77 kişiden sadece altısı COVID-19 nedeniyle hastaneye kaldırılmıştı; geri kalanının hafif semptomları vardı. Araştırma ekibi, bu bireylerdeki antikor seviyelerinin enfeksiyondan dört ay sonra hızla düştüğünü ve daha sonra yavaşça düşmeye devam ettiğini gözlemledi. Dr. Ellebedy'nin ekibi enfekte olduktan yaklaşık yedi ay sonra 19 kişiden kemik iliği örnekleri aldı. On beşinde saptanabilir bellek B hücreleri vardı, ancak dördünde yoktu. Ekip bu sonuçla beraber; bazı insanların çok az hücre taşıyabileceğini veya hiç taşıyamayacağını düşünüyor. Dr Ellebedy'e göre; bu bulgular da COVID-19 ile enfekte olup iyileşen kişilerin aşılanması gerektiği fikrini pekiştiriyor. Dr. Ellebedy'nin çalışmasındaki katılımcılardan beşi, enfekte olduklarından yedi veya sekiz ay sonra kemik iliği örnekleri bağışladı. Çalışmada, bellek B hücrelerinin sayısının bu süre boyunca sabit kaldığı keşfedildi. Kentucky Senatörü Rand Paul, pazar günü yaptığı açıklamada geçen yılın mart ayında enfekte olduğu için gelişen bağışıklık nedeniyle corona virüsü aşısı yaptırmayacağını söyledi.

Ancak yapılan araştırmalar bu tür bir bağışıklığın onu yıllarca koruyacak kadar güçlü olacağının garantisinin olmadığını gösterdi. Özellikle de corona virüsün vücudun savunmasını kısmen engelleyebilecek varyantlarının ortaya çıkması, virüsün bağışıklıktan ziyade çeşitliliğiyle ilgili olduğunu bir kez daha akıllara getirdi.

Resmen kuruduk!

Bir süredir devam eden kuraklık, Türkiye'yi tehdit ediyor. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalan yağışlar, aşırı sıcaklar ve tüm bunların getirdiği iklim değişikliği başta tarım olmak üzere birçok alanı olumsuz etkiliyor.

H.Merkezi / E.Çözüm

BU yüzyılın yakıcı gerçeği olan küresel iklim krizi, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de her geçen gün etkisini daha fazla gösteriyor. Yağışların her geçen sene beklenenin altında gerçekleşmesi ve buna bağlı olarak barajların kırmızı alarm vermesi, tarım rekoltelerinde yaşanan verim düşüklüğü gibi sebepler kuraklığın gündeme gelmesine sebep oluyor.

ACİL KRİZ YÖNETİMİ OLUŞTURULMALI

Yağışların, kaydedilen düzeylerin önemli ölçüde altına düşmesi sonucu oluşan kuraklığı engellemek mümkün olmasa da; uzmanlara göre sonucundaki hasarlar en aza indirilebilir. Ancak önlem almak için kuraklığın beklenmesi değil acil kriz yönetimi oluşturulması gerekiyor. Bunun yanında suyun 75'inin tarımda kullanıldığı düşünülürse kuraklık tarıma da büyük zarar verecek. Konuyu değerlendiren Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Murat Türkeş, "Kuraklığın şiddetlenmesi ve yaygınlaşması bekleniyor. Eğer gerçekleşirse, son yıllarda olduğu gibi sonbahara daha şiddetlenmiş-uzamış kuraklık koşulları altında girebiliriz" diyerek tehlikenin boyutuna dikkat çekti. Kuraklık olaylarının 2021 Ocak ayı ortasına kadar etkisini sürdürdüğünü söyleyen Türkeş, "Genel olarak ocak ortasında etkili olmaya başlayan kuvvetli ve bereketli yağışlar, kuzeybatı, Kuzey ve Kuzeydoğu bölgelerinde yaşanan kuraklıkların etkisini giderdi. Ancak Karadeniz Bölgesi ve kuzeydoğu Anadolu bölümü ile İç Anadolu'nun kuzey bölümleri dışında kuraklığın etkisini giderecek yeterli yağışların olasılığı oldukça düşük. Yaz ise normallerine göre daha az yağışlı geçebileceğini gösteriyor. Artan nüfusun ve yüksek kentleşme nedeniyle su yetersizliğinin ve krizinin başlayacağı, buna bağlı olarak da genel bir su sıkıntısı yaşanabileceği söylenebilir" diye konuştu.

BÜTÜN FİYATLARI TETİKLEYİCİ ETKEN OLACAK

CHP Bursa Milletvekili ve Genel Başkan Tarım Politikaları Başdanışmanı Orhan Sarıbal, kuraklığın sadece üretime değil gıda fiyatlarına da etki edeceğine dikkat çekti: "Sadece tarımsal üretime değil gıda fiyatlarına da etki edecek. Gıda üzerinden oluşabilecek bazı olumsuzlukları şimdiden görüyoruz. Sadece geçen yılla bu yıl arasında yüzde 35'in üzerinde bir yağış düşüklüğü vardı. Özellikle ocak, şubat, mart ve nisan aylarında başağın oluşması için bu yağmurlar gerekli." İktidarın kuraklıkla ilgili herhangi bir faaliyette bulunmadığının altını çizen Sarıbal, tarıma yeterli suyun sağlanmama nedenine su politikası uygulanmamasını gösterdi. Sarıbal, en son 2008 yılında kuraklık yaşandığını kaydetti: "O gün bu gündür iktidar gerekli çalışma yapmamış. Kendi suyumuzdan yararlanamamış, kendi suyumuzdan elde ettiğimiz elektriği kullanamamışız. Bunun politik bir mesele olduğunu, iktidardan kaynaklandığını söyleyebiliriz. Şu anda buğday, arpa mercimek fiyatı serbest piyasada iktidarın açıkladığı fiyatın üzerine çıktı. Çünkü ürün yok, talep var."

"Önlem almak için beklenmemesi gerekiyor"

Su Politikaları Derneği (SPD) Başkanı Dursun Yıldız, önlem almak için kuraklığın beklenmemesi gerektiğini vurguladı: "Kuraklık haritaları Türkiye'nin meteorolojik kuraklık yaşadığını ve önümüzdeki döneme kuraklık risk yönetimi açısından hazırlık yapması gerektiğini ortaya koyuyor. Türkiye geçen yıl da yarı kurak bir dönem geçirmişti. Kısıntılı Sulama Programı gibi tedbirlerin diğer bölgelerde de masada olması lazım. Kuraklık sadece kuru tarımı değil sulu tarımı da vurdu. Daha çok Güneydoğu Anadolu, Konya kapalı havzası, Güney Ege bölgesindeki kuraklık nedeniyle nisan ayı yağışlarındaki azalma sadece kuru tarımı etkilemedi. Kentlerimizin kullandığı suların yarısı yeraltı suyundan çekiliyor. Bu çekim yüzey sularının azaldığı kurak dönemlerde artıyor ve seviye düşüyor. Ancak bu görünmeyen kaynak olduğu için pek gündeme gelmiyor. Bu suların tekrar beslenerek aynı seviyeye gelmesi çok uzun zaman alır veya hiç gerçekleşmeyebilir."

Airbus Türkiye'nin yeni başkanı oldu

■ **AIRBUS**

Simon Ward

Türkiye Başkanı olarak atanan Simon Ward, görevine başladı. Airbus Türkiye'nin yeni Başkanı Simon Ward oldu. 20 yıldan uzun bir süredir Airbus bünyesinde çalışan Simon Ward, yeni görevine başladı. Simon Ward, Airbus stratejilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasından, şirketin yerel varlığını genişletmekten, yeni büyüme ve verimlilik fırsatları yaratmaktan sorumlu olacak. Şirket çapında iş faaliyetlerini koordine ederken hükümet ilişkilerini yönetecek. Simon Ward, Airbus Avrupa Bölgesi Başkanı Wouter van Wersch'e rapor verecek.

Simon Ward, 20 yıldan uzun süredir Airbus bünyesinde çalışıyor. 1998'den 2002'ye kadar İngiltere'de Airbus için mühendislik, işletme ve tedarik hizmetlerinde çeşitli pozisyonlarında görev aldı. 2003 yılında Fransa Toulouse'daki Airbus merkezinde Uluslararası İş birliği Kıdemli Başkan Yardımcısına iç danışmanlık verdi. Daha sonra, Airbus'ın kilit bölgelerindeki tüm iş birimleri için satış kampanyalarını destekleyen çok çeşitli endüstriyel iş birliği ve ofset programlarında liderlik rolleri üstlendi.

Borusan Otomotiv'de yeni görevlendirme

■ **BORUSAN**

Tuğba Paşalı Karacan

Otomotiv Grubu'nda İnsan Kaynakları, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcılığı görevine Tuğba Paşalı Karacan getirildi.

1998 yılında lisans eğitimini Boğaziçi Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünde tamamlayan Tuğba Paşalı Karacan, çalışma hayatına ilk adımını Borusan Otomotiv İnsan Kaynakları bölümünde attı. 23 yıldır Borusan Grubu'nun farklı şirketlerinde görev alan Tuğba Paşalı Karacan, son olarak Borusan Lojistik'te Stratejik Dönüşüm Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yaptı. Son 13 yıldır Borusan Lojistik'te İnsan Kaynakları, İdari işler, Strateji Yönetimi, Değer Yaratma, Satın Alma, Kalite ve Standardizasyon gibi rollerin yanı sıra son 1 yıldır da Bilgi Teknolojileri ve Ar-Ge organizasyonuna liderlik etti.

ARTIK 'YAKIN-UZAK' ÇALIŞILIYOR

Şirketler bu modeli sevdi ve benimsedi

H.Merkezi / E.Çözüm

COVID-19 salgını, birçok alanda iş yapma şeklini değiştirirken, sürecin başından bu yana çalışma düzenini rahatça eve taşıyabilen sektörler, evden çalışma sistemini avantajları için kalıcı hale getiriyor.

OFİSTE YARATICILIK EVDE VERİMLİLİK

İçinde bulunulan teknoloji çağında birçok iş, dijital yollarla çevrim içi kanallardan halledilebiliyor. Mekan zorunluluğu olmayan ve işini tamamen dijital yollardan gerçekleştirip sonuçlandıran şirketler, salgın önlemleri devreye girdiği ilk anda evden çalışma kararı aldı. Söz konusu iş kollarının büyük bir bölümünde uygulanabilirliği endişesi nedeniyle daha önce cesaret edilemeyen uzaktan çalışma modeli, salgının mecbur bırakmasıyla rüştünü ispat etmiş oldu. Birçok firma, bu modeli salgın sonrası dönemde kalıcı hale dönüştüreceğini açıklarken, sürdürülebilirlik ve verimliliğin sağlanması konusunda endişelerin giderilebilmesi için zamana ihtiyaç olduğu belirtiliyor. Aşılamanın hız kazanması ve salgında geçen zaman göz önüne alındığında, şirketleri "tam kapanmanın" ardından bekleyen kritik kararlar arasında evden çalışmaya bütünüyle geçilip geçilmeyeceği de yer alacak.

BİRKAÇ GÜN EV BİRKAÇ GÜN OFİS

Google, Salesforce, Facebook ve HSBC gibi dünyanın önde gelen büyük firmaları, bir süre önce kalıcı olarak evden çalışma sistemine geçeceklerini duyurmuştu. Yöntemler farklılaşsa da genel uygulama haftanın 3-4 günü ev, 1-2 günü ofisten çalışma şeklinde oldu. Ofiste çalışılan günler değişiklik gösterirken, genel olarak "pazartesi, salı ve perşembe günleri ofiste, çarşamba ve cuma günleri ise evden çalışma" şeklinde yapılan planlamalar öne çıkıyor. Türkiye'den de Koç Topluluğu ve Sabancı Holding gibi büyük şirketler, evden çalışma sistemine kalıcı olarak geçeceklerini açıklamıştı. Saha operasyonları haricinde özellikle üretim, satış ve pazarlama işlerini dijitalden yürütebilen şirketler için evden çalışmaya geçme kararı daha rahat alınabiliyor. Bu karar, kira, ofis giderleri, ulaşım ve personel maliyetleri düşünüldüğünde, özellikle büyük şehirlerdeki şirketler için birçok avantaj sunuyor.

ÇALIŞANLAR İÇİN MASRAFLAR AZALIYOR

Çalışanlar için de masrafların azalması söz konusu. Tüm faydalarına karşın uzaktan çalışma konusunda evdeki dikkat dağıtıcı unsurlar, yaratıcılık ve verimliliğin azalması, kurumsal aidiyet ve disiplinin zayıflaması gibi konulardaki tartışmalar ise sürüyor. Stanford Üniversitesi'nden Ekonomi Profesörü Nicholas Bloom'un Guardian'da kaleme aldığı araştırmasına göre, şirketler uzaktan çalışma düzenlemesi aşamasındayken ofisteki yeni projelerde daha fazla yaratıcılık bekliyor, evdeki mevcut görevlerde ise daha fazla verimlilik talep ediyor. Bloom'a göre, bu isteğin karşılanması için haftanın 3 günü ofisten çalışmak daha yüksek ihtimal olacak. Bununla birlikte haftada 1 gün ofisten çalışılmasını planlayan şirketler de bulunuyor. Öte yandan, ofis ortamında kolayca çözülebilen sorunlar ve ekip çalışması gerektiren işlere yönelik özel düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

Evden çalışmayı öğrenen şirketler iş dünyasını dönüştürecek. Uygulanabilirliği endişesi nedeniyle daha önce cesaret edilemeyen uzaktan çalışma modeli, salgınla mecburiyete dönüşürken, rüştünü de ispat etmiş oldu. 'Ofiste yaratıcılık, evde verimlilik' ilkesini benimseyen şirketler için mahremiyet ve veri güvenliği de aşılamayan engeller olma özelliğini yitirdi.

Microsoft tarafından yapılan bir araştırma, evde çalışanların mevcut ekip üyeleriyle iletişim kurma ihtimallerinin daha yüksek ancak yeni çalışanlarla iletişim kurma olasılıklarının düşük olduğunu gösteriyor. Bu bakımdan evden çalışmak, farklı ekiplerle bağlantı kurma becerilerini sınırlayarak uyumu azaltabildiği gibi, yeni fikirler yaratma potansiyelini de engelleme riski taşıyor.

FİNANS SEKTÖRÜ DEĞİŞİM SÜRECİNDE

Nicholas Bloom'a göre, özellikle sağlık hizmetleri, imalat ve gıda gibi sektörlerde yer alıp salgında haftada 5 gün çalışmaya devam etmek zorunda kalanlar, salgından sonra da evden çalışma sistemine geçemeyeceği için toplumsal eşitsizlik ortaya çıkabilir. Bu yüzden şirketlerin ve hükümetlerin eşitsizliği engelleyebilecek düzenlemeler üzerinde çalışması, zor dönemde yapılan fedakarlıkların telafisi için de hazırlık yapılması gerekiyor. Söz konusu değişimde başı finans sektörü çekiyor. Özellikle gökdelen veya plaza şeklinde çalışma komplekslerine sahip finans kurumları, radikal değişimlerle karşı karşıya kalırken, geçen ayın sonunda İngiltere'nin en büyük finans merkezi The City of London, salgınla değişen çalışma düzeni sonrası boşalan ofis alanlarından 2030'a kadar 1.500 adet konut oluşturmayı planladığını duyurdu. Dünyanın diğer önemli finans merkezlerinin de merkezi noktalarda yüksek kiraya sahip çok katlı binalar yerine, çalışanların evden işini yürütebileceği bir düzene geçmesi büyük bir olasılık olarak görülüyor.

MAHREMİYET VE VERİ GÜVENLİĞİ 'SORUN' DEĞİL

Finans alanında mahremiyet ve veri güvenliği, evden çalışırken sorun olarak görünse de teknik açıdan bakıldığında "aşılamaz bir engel" değil. Kurum disiplini içerisine gerekli sistem adapte edildiğinde ve teknolojik altyapı sağlandığında istenilen sonuç elde edilebiliyor. Bu bakımdan kalıcı düzenlemelerle birlikte mesai saatleri, yeni pozisyonlar, evde bulunması gereken ekipman ve altyapı gibi birçok konunun netlik kazanması bekleniyor.

Özellikle bilgi teknolojileri ve yazılım sektörü, evden çalışma sistemine yabancı olmadığı için değişime daha hazırlıklı görünüyor. McKinsey Global Enstitüsü'nün çalışmasına göre, birincil faaliyetlerini bilgi güncelleme, öğrenme ve bilgisayarla etkileşim üzerinden yapabilen meslekler üretkenlik kaybı olmadan evden çalışabiliyor. Nesneleri tutmayı ve hareket ettirmeyi veya makine kontrol etmeyi gerektiren işlerin ise şahsen yapılmaya devam etmesi bekleniyor. Bu şekilde şirket içindeki bazı işlerin kısmen veya tamamen uzaktan yapılarak verim elde edilmesi mümkünken, diğer işlerde de yerinden operasyonlarla sonuca ulaşılabiliyor. Enstitü, iş gücünün yüzde 20 ila 25'inin üretkenlikte herhangi bir kayıp olmaksızın haftada 3 ila 5 gün evden çalışabileceği öngörüsünde de bulunuyor.

Elektrikli araçları 2023'te yollarda olacak

RENAULT Trucks, elektrikli mobiliteye yatırım yapmayı sürdürüyor. 2023 itibariyle, dağıtım, şantiye ve uzun yol gibi tüm pazar segmentleri için elektrikli Renault Trucks teklifi sunuluyor olacak.

Renault Trucks, bu geliştirmeleri desteklemek, pazara eksiksiz ve rekabetçi bir ürün gamı sunabilmek için elektrikli mobiliteye özel bir operasyonel organizasyon oluşturuyor. Böylece, fosil yakıtsız taşımaya yönelik desteğini de göstermiş oluyor. Paris Anlaşması kapsamında, küresel ısınmayı sanayi öncesi seviyelere kıyasla 1,5 Santigrat derecenin altındaki seviyelerle sınırlandırma hedefini desteklemek için Renault Trucks, filosunu 30 yıl içinde karbon salınımsız hale getirmek üzere kademeli olarak elektrikli hale dönüştürme konusunda kararlı. Kamyonların kullanım ömrü en az on yıl olduğundan, 2040 itibariyle üretilen tüm kamyonların fosil yakıtsız çalışıyor olması ön görülüyor. Karbon salınımsız taşımaya yönelik bu büyük dönüşümü tamamlamak için elektrikli akü ve yakıt hücreli elektrikli araçlar, kritik öneme sahip olacak. Mart 2020'de Renault Trucks, Blainville-sur-Orne tesisinde ikinci nesil elektrikli araçlarının seri üretimine başladı. Renault Trucks, pazarda ağırlıkları 3.1 tondan 26 tona kadar değişen araçlarla kapsamlı bir "tam elektrikli" ürün gamına sahip. Renault Trucks D Z.E., D Wide Z.E. ve Renault Trucks Master Z.E.'den oluşan ürün gamı, şehir içi taşıma, teslimat, dağıtım ve atık toplama ile ilgili her tür gereksinimi karşılıyor. Renault Trucks, araç elektrifikasyonunu tüm kullanım alanlarını kapsayacak şekilde genişletmeyi hedefliyor.

2023'ten itibaren bölgesel ve bölgeler arası taşıma ihtiyaçlarını karşılayacak bir Z.E. çekicinin pazarlaması için gerekli hazırlıklar sürüyor. Bu tarih itibariyle, şehir içi şantiye için tasarlanmış tamamen elektrikli bir model de kullanıma sunulmuş olacak.

Asya otomotiv şirketlerinden teknoloji iş birliği

ASYALI otomotiv üreticileri Suzuki, Subaru, Daihatsu, Toyota ve Mazda teknoloji ortaklığı yapacaklarını duyurdular.

Otomotiv endüstrisi büyük bir teknolojik dönüşümden geçerken dünya devi otomotiv şirketleri de beklentilere daha hızlı ve güvenli şekilde yanıt vermek üzere güçlerini birleştiriyor. Özellikle sürekli gelişen ve yenilenen bağlanabilirlik teknolojilerine hızlı şekilde yanıt vermek isteyen Suzuki, Subaru, Daihatsu, Toyota ve Mazda markaları yeni nesil araç iletişim cihazlarına ait çözümleri ortak geliştirmek üzere anlaştı. Anlaşma kapsamında, daha güvenli ve daha uygun bağlantılı hizmetler için iletişim sistemleri standartlaştırılacak. Bu sayede, ortak iletişim sistemleri ve bağlantılı hizmetler kullanılarak otomobillerle toplumların birbirine daha kolay bir şekilde bağlanması hedefleniyor. Otomotiv endüstrisine ciddi bir değişim getiren bağlanabilirlik, bulut, yapay zeka, otonom ve elektrik gibi teknolojiler otomobilleri çevresiyle sürekli bağlantıda kalan araçlar haline getiriyor. Bu alandaki teknolojiler hızla ilerlerken üreticiler de bağımsız olarak araç iletişim cihazları ve çözümleri geliştirmeyi sürdürüyor. Öyle ki, uzaktan çalıştırma işlevleri gibi temel bağlanabilirlik hizmetlerinde bile, her bir şirket ilgili kaynakları geliştirme ve işleme noktasında farklı bir yaklaşım benimsiyor. Bu noktadan hareketle, tüketicilere mümkün olan en kısa sürede daha güvenli ve daha uygun bağlantı çözümleri sunmak isteyen otomotiv üreticileri, küresel işbirliğine giderek ortak çözümler sunmaya başladı.

Suzuki, Subaru, Daihatsu, Toyota ve Mazda yeni nesil araç iletişim cihazlarına ait çözümleri ortak geliştirmek üzere anlaştı. Anlaşma kapsamında, daha güvenli ve daha uygun bağlantılı hizmetler için iletişim sistemleri standartlaştırılacak ve ortak iletişim sistemleri ve bağlantılı hizmetler kullanılarak otomobillerle toplumlar birbirine bağlanacak.

AB'de satışlar yüzde 218 arttı

AVRUPA Birliği (AB) ülkelerinde, yeni otomobil satışları, 2021 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 218,6 artarak 862 bin 226'ya çıktı.

AB otomobil pazarında toplam satışlar, 2021 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 218,6 oranında artış kaydetti. Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA), AB ülkelerinin nisan ayına ilişkin yeni otomobil tescil verilerini açıkladı. Buna göre, AB'de yeni otomobil satışları, nisanda 2020'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 218,6 artarak 862 bin 226'ya çıktı. Söz konusu satış miktarı 2020 yılı nisan ayında koronavirüs salgını ve sıkı kapanmalar nedeniyle 270 bin 651 seviyesine düşmüştü.

AB ülkeleri arasında otomobil satışları nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre İtalya'da yüzde 3 bin 276, İspanya'da yüzde bin 787, Fransa'da yüzde 568, ve Almanya'da yüzde 90 arttı. Yüksek artış oranlarına, geçen yılın aynı döneminde salgından kaynaklı düşük satışlar neden oldu. AB üyesi 27 ülke arasında nisan ayında en fazla yeni otomobil Almanya'da trafiğe çıktı. Bu dönemde Almanya'da 229 bin 650, İtalya'da 145 bin 33, Fransa'da 140 bin 426 ve İspanya'da 78 bin 595 yeni otomobil tescil edildi.

Öte yandan, AB›de yeni otomobil tescilleri, Ocak-Nisan 2021›de geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 24,4 artarak 3 milyon 422 bin 439›a çıktı.

KİRALAMACI ZORDA

Pandemi koşulları müşteri kıyımına yol açtı

2021'e yeniden büyüme beklentisiyle giren araç kiralama sektörü, ilk çeyrekte daraldı. Pandemi koşulları, faizlerdeki yükseliş ve çip krizi bu daralmada etkili oldu. Zordaki 3 bin KOBİ'nin yeni sözleşme yapmaması da sektöre çok büyük bir darbe vurdu. Turizm sezonu için azalan beklentiler, pandemi sırası ve sonrasında acil güncelleme bekleyen yönetmelikler de başlıca sorunlar arasında sayılıyor.

H.Merkezi / E.Çözüm

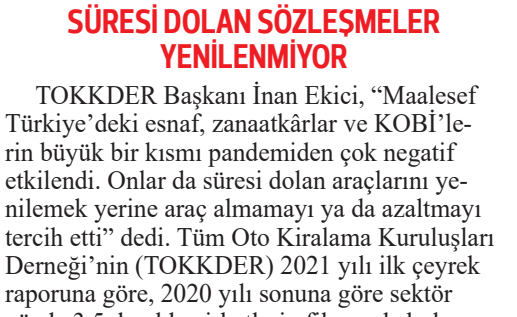
ARAÇ kiralama sektörü, yeniden büyüme umudu ile başladığı 2021'de, ilk çeyrekte yüzde 3,5 daralma yaşadı. Şirketlerin müşteri sayısı da azaldı. Kiralamacılar yılın ilk çeyreğinde 3 bin KOBİ müşterisini kaybetti.

SÜRESİ DOLAN SÖZLEŞMELER YENİLENMİYOR

TOKKDER Başkanı İnan Ekici, "Maalesef Türkiye'deki esnaf, zanaatkârlar ve KOBİ'lerin büyük bir kısmı pandemiden çok negatif etkilendi. Onlar da süresi dolan araçlarını yenilemek yerine araç almamayı ya da azaltmayı tercih etti" dedi. Tüm Oto Kiralama Kuruluşları Derneği'nin (TOKKDER) 2021 yılı ilk çeyrek raporuna göre, 2020 yılı sonuna göre sektör yüzde 3,5 daraldı, şirketlerin filosunda bulunan araç sayısı 254 bin adede düştü. Yılın ilk çeyreğinde sektörün aktif büyüklüğü 42,4 milyar TL oldu. Sektör yılın ilk üç ayında 4,2 milyar TL'lik yeni yatırımla Türkiye'de satılan yeni otomobillerin yüzde 10,9'u olan 17 bin 100 adet aracı filosuna kattı.

EKİCİ, SEKTÖRDEKİ DARALMAYI YORUMLADI

Sektördeki daralmayı yorumlayan TOKKDER Başkanı İnan Ekici, "Aslında 2020'nin dördüncü çeyreğinde daralma durmuş, aksine bir miktar da büyüme olmuştu. Yılın başında, 2020'de satın alınan an 57 bin 500 adetlik araç sayısını nı 2021'de iki kattan fazla artırabiileceğimizi söylemiştik. 2017'nin in rakamlarını, yani 360 bin adetlik ik araç parkı büyüklüğünü ise en errken 2023-2024'te yakalayabileceğimizi söylemiştik. Ancak aksine ne COVID-19 vaka sayılarının yükkseldiği bir ilk çeyrek yaşadık. Bu durumun üstüne araç bulunurluğunda, yarı iletkenlerin kısıtlarından kaynaklı, sıkıntılar oldu. Özellikle filo müşterilerinin ihtiyaçlarına dönük olan ekonomik sınıftaki düşük motor hacimli araç bulunurluğundaki azalmaya bağlı tedarik sıkıntısı ı yaşandı. Aslında mayıstaki kapaanışa kadar güçlü bir talep oluşmaaya başlamıştı. Kapanma bunu bir ir miktar etkiledi. Ramazan'a kapannmanın olumsuz etkileri eklendiiğinde, 1-7 günlük kiralamada maayıs ayına özel yüzde 60-70 daralma oldu" şeklinde konuştu.

2021 YILINA UMUTLA BAŞLANMIŞTI

İlk çeyrekte sektörün müşteri sayısında düşüş oldu. Şirketlerin 2020 sonunda 35 bin 900 müşterisi varken, 2021'in birinci çeyreğinde 32 bin 900 müşterisi oldu. İnan Ekici, "Bir miktar KOBİ ölçekli müşteri kiralamadan çıkış yaptı. Maalesef Türkiye'deki esnaf, zanaatkârlar ve KOBİ'lerin büyük bir kısmı pandemiden çok negatif etkilendi. Onlar da süresi dolan araçlarını yenilemek yerine araç almamayı ya da azaltmayı tercih etti. Bu düşüş de bunu gösteriyor. Sektörümüzde büyük ölçekli şirketlerin yer aldığı müşteri grubu ise azalmıyor, onlar hala müşterimiz. Ama tasarruf nedeniyle araç taleplerinde adetsel azalma yaşanabiliyor. Fakat KOBİ'ler, ağırlıklı olarak kapalı olduklarından, işlerini de geçmiş dönemlere göre çok düşük yaptıklarından dolayı zaten devlet desteği ile ayakta kalmaya çabalıyor. Dolayısıyla o grupta araçlarını daha fazla azaltma ya da şu an taleplerini, ihtiyaçlarını erteleme tercihi kullanılıyor" diye konuştu.

BÜYÜMENİN ANAHTARI KOBİ'LER

KOBİ'lerin yeniden ekonomik yaşama katılması durumunda sektörün ciddi anlamda bir taleple karşılaşacağına dikkat çeken Ekici, "Dolayısıyla pandeminin olmadığı dönemde her çeyrekte yüzde 3-5 büyüme potansiyeli var. Hareketimizi sağlayacak unsur ise ekonomik hareketliliğin artması, biz buradan besleniyoruz. Ağırlıklı olarak müşterilerimiz ticaret yapanlar, şirketler, KOBİ'ler. Sektör, KOBİ'lerin talebine bağlı olarak ciddi bir büyüme trendine girmişti. Zaten büyük şirketlerin tamamı kiralama yapıyor. Sektörün son 5 yıldaki, 2018 yılına kadarki büyüme trendinin önemli bir nedeni de KOBİ'ler. Ben yeniden bir artışı ekonomik hareketliliğin artmasına bağlıyorum" dedi.

TURİZMDE DE UMUTLAR AZALDI

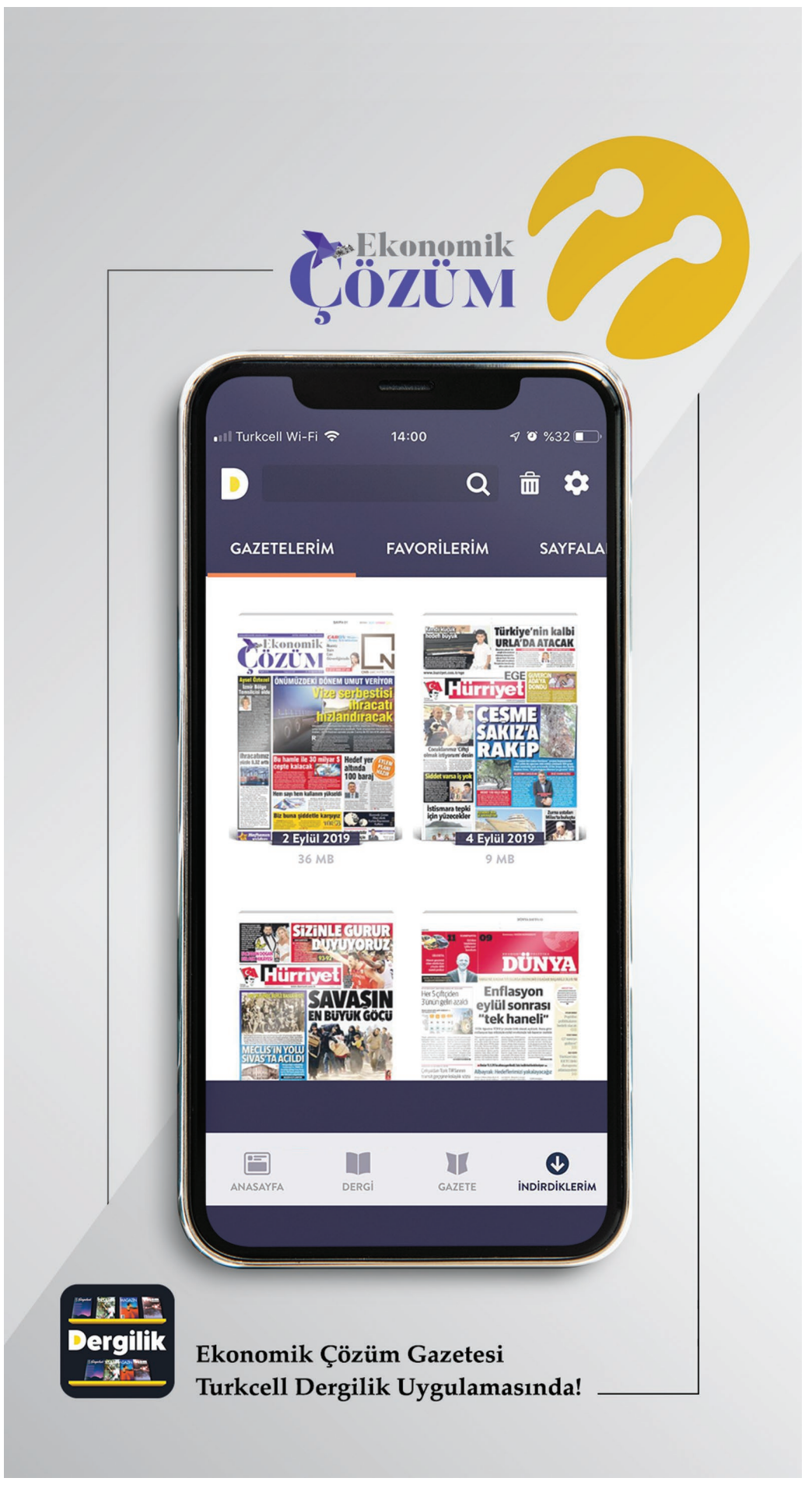
Pandeminin kontrol altına alınması sürecinin uzaması, sektörün yüksek sezon beklentilerini de olumsuz etkiledi. İnan Ekici, konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı: "Sektör hem talep hem hareketlilik açısından ağustosta en tepe noktayı görürdü. Bu sene okulların açılışı ve diğer unsurlara bağlı olarak; bu durumun eylül ayına kadar uzayabileceğine yönelik umudumuz var. Pandeminin kontrol altına alınması durumunda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgili devlet kurumlarından; yılın geri kalan kısmında turizmi canlandıracak aksiyonlar bekliyoruz. Yabancı turistler rezervasyonlarını yapmaya çalışıyor, tatil için ülke seçme dönemindeler. Ancak bunun içerisinde şu an Türkiye yok." Faiz, kur ve ÖTV artışına paralel araç bedellerindeki artışa karşın kiralama bedellerinde aynı oranda bir zam olmadığına dikkat çeken İnan Ekici, "Bu da sektörün kâr marjındaki olası daralma ile desteklenmeye çalışılıyor. Bu noktada halen Avrupa'nın en uygun fiyatlarına sahibiz. Amerika'da günlük kiralamada araç fiyatları ortalama dört-beş kat arttı" dedi.

ÇEVRECİ ARAÇLARA İLGİ ARTIYOR

TOKKDER raporuna göre, Renault ilk çeyrekte yüzde 23,2 pay ile operasyonel araç kiralama sektörünün en çok tercih edilen markası olmayı sürdürdü. Fiat ikinci, Volkswagen üçüncü oldu. Hibrit ve elektrikli araçların oranındaki artış da dikkat çekti. Sektörün araç parkının büyük bölümünü yüzde 82,2 ile dizel yakıtlı araçlar oluştururken; benzinli araçların payı yüzde 14,2, hibrit ve elektrikli araçların payı ise 3,6'ya ulaştı.Çip krizinin araç kiralama sektörüne yansımalarını da değerlendiren Ekici, şöyle konuştu: "Çip krizinin ne kadar derinleşeceğini bilmiyoruz. Birçok Avrupa ülkesinde ü tedarik süreçleri uzadı. Avrupa'da kimi ülkelerde ülke bazı marka ve modellerde bulunurluk için 1 yıl sonraya gün veriyorlar. Bizde şu ana kadar daha fazla bulunurluk sorunu hissedilmedi. Yarı iletken sorunu çözülmezse birçok marka daha büyük problem yaşayacak. Bu da sektörün alımlarına olumsuz etki edecek. Bulunurluk azaldıkça dertler de artacak. Uzun dönem kiralama açısından böyle bir ortamda; ikinci el kiralama ve kontrat uzatmaları ile kendi çözümünü bulmaya çalışacak sektör."

YÖNETMELİKLER GÜNCELLENMELİ

Bugün tüm odağın pandemide olduğunu, ancak geleceğe de odaklanmak gerektiğini dile getiren İnan Ekici, pandemiden çıkış döneminin daha önemli olduğunu vurguladı ve şu çağrıyı yaptı: "Pandeminin ortadan kalkmasını beklemeden, sektörlerin önünü tıkayan, gelişmelerini engelleyen durumların ortadan kalkmasına yönelik, günün koşullarına uyumlanacak yönetmelik ve kanuni değişiklikler yapılmalı. Düşünülmemiş, yeni alanların da kanuni altyapısının ya da uygulamadaki altyapısının hızla iyileştirilmesi çağrısında bulunuyorum. Bu noktada da devlet kurumları ile STK'ların iş birliği çok önemli."

FOLKART ŞİMDİ URLA'DA.

Doğa harikası Urla'da,
Folkart imzasıyla bambaşka
bir yaşam başlıyor.

Doğadan ilham alan bir mimari,
aileniz için her detayın
düşünüldüğü bir sosyal yaşam...

Folkart Country Urla.

FOLKART
COUNTRY
URLA

folkart.com.tr 444 22 78